

Den næste sag på dagsordenen var:

35) Anden behandling af lovforslag nr. L 111:
Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Garantiordning for frie grundskolers, private gymnasiers og private hf-kursers lån i Hypotekbanken m.v.).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen).
(Fremsat 5/12 96. Første behandling 10/12 96. Betænkning 13/12 96).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Hanne Severinsen (V):

I Uddannelsesudvalget har der været ytre ønske om at få denne sag til fornyet udvalgsbehandling med henblik på at få belyst nogle svar fra ministeren, som vi har modtaget, efter at betænkningen er afgivet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

36) Forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om resultatet af mødet i Det Europæiske Råd den 13. december d.å., og hvad ser regeringen som perspektiv for resten af regeringskonferencen?«

Af Ove Fich (S), Charlotte Antonsen (V), Kent Kirk (KF), Steen Gade (SF), Elisabeth Arnold (RV), Annette Just (FP), Keld Albrechtsen (EL), Addi Andersen (CD) og Kristian Thulesen Dahl (DF).

(Forespørgslen anmeldt 14/11 96. Fremme af forespørgslen vedtaget 20/11 96).

Begrundelse

Ove Fich (S):

Det er en god skik, at vi her i Tinget nogle gange om året har en forespørgsel, hvor vi får endevendt EU-problematikken, og det er specielt vigtigt i forbindelse med regeringskonferencen, for det er vigtigt at give befolkningen maksimale muligheder for at følge forhandlingerne på regeringskonferencen, og derfor er det også alle partierne i Tinget, der har stillet denne forespørgsel.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Man må vel sige, at Dublintopmødet fremover nok vil blive husket for fire temaer: ØMU'en, Dublinerklæringen om beskæftigelsen, kriminalitetsbekæmpelsen og selve regeringskonferencen.

Lad os tage de fire temaer ét for ét:

For det første nåede Økofinrådet på et særligt møde om torsdagen – altså dagen før mødet i Det Europæiske Råd – til enighed om enkelte udestående spørgsmål om bl.a. det finanspolitiske samarbejde efter starten af tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union.

Det resulterede i enighed om den samlede rapport til Det Europæiske Råd om ØMU'ens tredje fase, herunder også den såkaldte stabilitets- og vækstpagt, som skal sikre, at budgettet er i orden efter overgangen til tredje fase for alle deltagerlandenes vedkommende.

Det spørgsmål, der endnu ikke var løst på daværende tidspunkt, var, hvordan begrebet en

alvorlig økonomisk nedgang skulle defineres, men det fik vi som sagt løst, og hermed er vejen banet for starten af tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union med fuld deltagelse af de medlemslande, som kan og vil være med.

Det andet tema var beskæftigelsen, og her fik vi igen på Det Europæiske Råds møde i Dublin bekræftet, at beskæftigelsen har sin faste og meget høje plads på den europæiske dagsorden, og det har den faktisk haft siden det danske forandskab i forsommeren 1993.

Det gav sig udtryk i en særlig erklæring fra Dublin om beskæftigelsen og samtidig i en stor drøftelse på grundlag af Kommissionens og Rådets fælles rapport om beskæftigelsen.

Det understreges også klart i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde, at den økonomiske politik er en nødvendig foranstaltning for en stabilitetsorienteret økonomisk politik, der har vækst og beskæftigelse som mål, men at det skal også suppleres med en aktiv arbejdsmarkedspolitik og en række andre nationale tiltag.

Den særlige Dublinerklæring, som jeg omtalte før, slår også fast, at der ikke er nogen konflikt mellem på den ene side en økonomisk politik, der både er ansvarlig på det budgetmæssige område og med hensyn til hovedlinjen, og på den anden side en stærk og holdbar vækst i produktionen og beskæftigelsen. Og den økonomiske politik virker bedre, når der er større koordination mellem den økonomiske politik og strukturpolitikken både inden for det enkelte lands grænser og landene imellem.

Erklæringen henviser i den forbindelse også til den rapport, som vi fra dansk side har lagt megen vægt på, og som på dansk foranledning er udarbejdet til Dublintopmødet, den såkaldte Europarapport, som er en økonomisk enhedsrapport, hvor de fordele, vi alle sammen har af et bedre samarbejde og en bedre koordination, klart påvises – alt i alt en tekst, som vi fra dansk side er meget tilfredse med.

Under debatten om beskæftigelsen understregede vi også fra dansk side, at der er et stærkt behov for, at EU-støttere reglerne efterleves, og at man bør undgå unfair skattekonkurrence, og det kom også til at præge en del af teksterne i netop denne beskæftigelseserklæring, hvad der også er tilfredsstillende.

Alt i alt har vi – som jeg har sagt det før, og som jeg ikke har noget imod at sige igen – fået sat beskæftigelsen på dagsordenen.

At man vænner sig til en systematisk erfaringsudveksling og til ikke at tænke i hvert

enkelt lands begrænsninger, men i de 15 landes samlede ekstra muligheder, kan ganske vist ikke måles i job her og nu, men det har en effekt, når de nationale politikker skal formuleres og gennemføres.

Så til kriminalitetsbekæmpelsen og samarbejdet om retlige og indre anliggender:

Også her var der en meget omfattende debat om kriminalitetsbekæmpelse – omfattende, fordi tendensen til øget kriminalitet i Europa desværre er meget entydig: Hver dag berettes der om nye begivenheder og nye ulykkelige hændelser, der alle sammen har overskriften »Øget international kriminalitet«.

Det, som vi har debatteret, og det, som vi har kunnet samles om, synes jeg er tilfredsstillende i lyset af de store problemer, og det afspejles også i konklusionerne.

Debatten tog udgangspunkt i en rapport fra Justitsministerrådet, og at bekæmpelsen af organiseret kriminalitet og narkotika er højt prioriteret i alle medlemslande, var helt tydeligt både generelt under drøftelserne og i hver enkelt debatindlæg.

Som det ses af Dublinteksten, opereres der med seks hovedoverskrifter, som samtidig angiver de temaer, der blev drøftet.

De seks områder er: narkotikabekæmpelse, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, den ulykkelige udvikling i forbindelse med seksuel udnyttelse af børn, som jo især Belgien har leveret et tragisk bevis for, racisme og fremmedhad og bekæmpelse af terrorisme samt de ydre grænser.

Det sidste vedrører behovet for at løse de udestående spørgsmål i forbindelse med udkastet til konventionen om passage af EU's ydre grænser.

Fra dansk side fremhævede vi, at der i 1996 er gjort en række gode fremskridt og nået mange gode resultater.

Lad mig bare nævne nogle få:

For det første en konvention om et forbedret samarbejde om udlevering af lovovertrædere, for det andet en fælles aktion om bekæmpelse af racisme og fremmedhad, for det tredje Europolkonventionen og for det fjerde flere fælles aktioner til bekæmpelse den tragiske udvikling, der har været i forbindelse med seksuelt misbrug af børn. Og der kan nævnes flere.

Jeg har fremhævet de mange klare resultater og også fremhævet, at tredje søjle-samarbejdet er ved at have overstået sine begyndervanskeligheder. Det mellemstatslige samarbejde viser

os også, at det ikke er nogen hindring for, at vi kan nå betydelige resultater. Afgørende er, om den politiske vilje er til stede, og det bør erindres, når vi taler regeringskonference.

Så til regeringskonferencen, som selvsagt var hovedpunktet i Dublin. Det står nu klart, at det videre arbejde vil ske på grundlag af det irske traktatudkast. Det betyder, at vores prioriteter er med, men naturligvis også, at man skal se på de emner, som er omtalt i en række andre bidrag fra lande, herunder også i Kohl-Chirac-brevet.

Lad mig derfor fokusere på en status for regeringskonferencen både efter Det Europæiske Råds møde i Dublin og forud for starten af 1997. Kort sagt, afslutningen på det irske formandskab betyder, at vi nu bevæger os ind i en ny og afgørende forhandlingsfase. Det er en fase, som også er meget væsentlig for vores hjemlige EU-debat.

Lad os derfor slå fast, hvad principperne for EU-debatten bør være. For det første er det en debat om EU og ikke en debat om de fire danske forbehold. De fire danske forbehold står, som jeg har sagt det, uændret før, under og efter regeringskonferencen. De kan ikke forhandles bort. Det er alene den danske befolkning, der har mulighed for at ændre ved denne kendsgerning. Men samtidig vil vi selvfølgelig ikke hindre, at andre lande, hvis de ønsker det, går videre i samarbejdet på de områder, hvor vi har forbehold. Det er jo den anden side af hele vores Edinburgh-Afgørelse.

Det andet, jeg gerne vil fremhæve, er, at udviklingen i EU og på regeringskonferencen i særdeleshed naturligvis ikke er uafhængig af den politiske udvikling i hvert enkelt medlemsland. Når jeg nævner det, er det også for helt indlysende at gøre opmærksom på, at der om et beskedent antal måneder skal være valg i Storbritannien. Det påvirker selvsagt tempoet og også situationen omkring regeringskonferencen.

For det tredje: Tempoet og udkrystalliseringen af EU-samarbejdet i konkrete resultater sker i form af indgåelse af kompromiser mellem medlemslandene. Der er ikke anden vej, og det er vigtigt at holde sig for øje. Alle lande har noget, de prioriterer højest, som de søger at fremme. Derfor gælder det om at finde allierede, folk, der tænker og prioriterer som vi på så mange områder som muligt.

For det fjerde: Hovedprioriteten for regeringskonferencen er udvidelsen. Netop derfor er det også vigtigt, at vi holder tidsplanen, som vi

var enige om på topmødet i Firenze i juni. Vi skal blive færdige til sommeren 1997. Det bekræftede vi også i Dublin. Derfor nødvendigheden af at holde et højt momentum, ellers forsinkes udvidelsen, det vigtigste projekt.

Regeringskonferencen startede som bekendt allerede under det italienske formandskab. Det Europæiske Råd i Torino i marts udgjorde startskuddet. Torinokonklusionerne udgjorde det første grundlag med mulige emner, men samtidig var det muligt for alle medlemslandene selv at bidrage til dagsordenen gennem landenes egne forslag.

Det italienske formandskab benyttede tiden frem til Firenzetopmødet i juni til at kridte banen op. De færreste medlemslande bidrog i denne indledende fase med konkrete forslag. Derfor blev det mere til sonderinger end til egentlige drøftelser og forhandlinger under det italienske formandskab. Budskabet fra Firenze var da også, at der var skabt et grundlag for en bred dagsorden, som man vil erindre det, og som vi lagde vægt på, samtidig med at man udstak en tidsplan, der hed afslutningen af regeringskonferencen i sommeren 1997.

Og så til det irske formandskab. Det Europæiske Råd bekræftede i Dublin, at det stadig er målet at afslutte konferencen i Amsterdam i juni 1997. Derfor går konferencen nu ind i sin endelige, afgørende fase. Resultatet bliver et udkast til en ny traktat. Det er endnu alt for tidligt at sige noget om, hvor afbalanceret resultatet bliver på alle områder og konkret naturligvis, den endelige tegning. Men der vil naturligvis som sagt være tale om et omfattende kompromis, som forhåbentlig kan leve op til de ambitioner og mål, vi har for den videre udvikling af Den Europæiske Union, udviklingen, hvor først og fremmest udvidelsen er det vigtigste.

Derfor er det for alle lande selvsagt nødvendigt at deltage aktivt i diskussionerne om institutionerne og om fleksibilitetsspørgsmålet.

Derudover har vi også som prioritet en række områder – beskæftigelse, miljø, forbrugerpolitik, forbrugerbeskyttelse, åbenhed osv. Andre lande prioriterer samarbejdet om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og samarbejdet om retlige og indre anliggender særlig højt. Sådan må det nu engang være, når så mange lande skal forhandle, skal formulere deres prioriteter.

Under det irske formandskab kom der rigtig gang i selve forhandlingerne, først og fremmest fordi alle lande bidrog med konkrete tekstforslag. Det var formandskabets ønske, at alle

nationale bidrag skulle være fremsendt i god tid inden topmødet i Dublin. Det irske formandskab cirkulerede på den baggrund forud for topmødet i Dublin deres forslag til en ny traktat. Der var tale om en såkaldt ramme for et udkast til en ny traktat. Det vil sige, der var alene en tekst med formandskabets bud på konkrete traktattekster om de forskellige emner, der har været drøftet hidtil på konferencen. Af samme grund forpligter det irske bud på en ny traktat selvfølgelig ingen af medlemslandene.

Det Europæiske Råd i Dublin var enige om, at formandskabets dokument jo udgør et godt grundlag for det videre arbejde. Det noterede sig også det fælles fransk-tyske brev som et bidrag til konferencens forestående arbejde. Men det er samtidig klart, at intet land har forpligtet sig i forhold til formandskabets papir, alle medlemslande står fortsat frit til at fremføre deres synspunkter og deres prioriteter.

Det Europæiske Råd slog endelig fast i Dublin, at det institutionelle område, Kommissionen, stemmevægtene i Rådet, antallet af kommissærer, samspillet mellem Parlament og Råd, alle disse tilsyneladende tekniske spørgsmål, men unægtelig også politiske spørgsmål, skal op i næste fase af forhandlingerne.

Topmødet sagde også, at EU's handle- og beslutningsevne skal forbedres, og at behovet skal forøges og bliver forøget i forbindelse med udvidelsen. Det tror jeg enhver kan forstå. Et EU-område, der består af 15 lande, kan fungere på én facon. Består det af 25, må vi unægtelig se på vores måde at samarbejde på, hvis vi skal opretholde vores evne til at træffe beslutninger. Lige så vigtigt er det, at beslutningsprocedurerne skal være gennemsigtige, forståelige og demokratiske.

Endelig nævnes fleksibiliteten ganske kort som et spørgsmål af stor betydning, og som også må vises særlig opmærksomhed i det videre arbejde under det hollandske formandskab, for det er jo det formandskab, der tager over nu.

Det bliver en stor opgave for hollænderne at forestå det næste halve års forhandlinger. Der var langtfra enighed om traktattekster, der er indeholdt i det irske formandskab. Det vil nu være op til hollænderne at luge ud blandt forslagene og søge at skabe kompromiser, enighed på alle områder. Det bliver meget svært, og der er ingen tvivl om, at resultatet på flere områder kan komme til at ligge et stykke fra det, vi hidtil har set.

Der vil også blive taget hul på helt nye områder, her tænker jeg specielt på spørgsmålene om institutionerne og fleksibilitetsspørgsmålet.

Endnu en gang: Topprioriteten på regeringskonferencen er at få skabt plads til en udvidelse af EU med nye lande fra Central- og Østeuropa, og her får hollænderne unægtelig noget at se til. I det irske formandskabs papir mangler denne dimension, som jeg har sagt det. Det var heller ikke irernes ambition at præsentere traktattekster på området. Nu er det op til det hollandske formandskab at få sat skub i denne debat både om institutioner og om fleksibilitet.

Jeg har blot villet nævne enkelte af de store spørgsmål, som ligger foran os i det næste halve år. Der vil forestå mange og komplekse forhandlinger, men skal man gøre det godt, er det vigtigt, at man har et klart forhandlingsgrundlag, som vi har i Danmark, og at man har ambitiøse folk, der forhandler, som vi også har fra dansk side, og som andre lande naturligvis også har det.

Lad mig til sidst om Dublin II runde af med at sige, at det var et arbejds møde. Det var ikke præget af så store konfrontationer, som man måske kunne frygte eller se for sig på forhånd. Det lykkedes faktisk at undgå uklarhed om, hvad det egentlig er for et forhandlingsgrundlag, vi har – det er det irske formandskabs tekst og ikke noget andet. Der er forskellige bidrag derudover

Derudover synes jeg også, det lykkedes formandskabet at lede Det Europæiske Råds møde i Dublin på en god og en konstruktiv måde og dermed også få konkluderet på en måde, som var klar, og som også sikrede opbakning både fra fransk og fra tysk side og naturligvis en opbakning, som indebar en tegning, vi først og fremmest kan genkende som den, vi ønsker ud fra de danske prioriteter.

EU-fronten vil det næste halve år blive præget af regeringskonferencen med Dublin II som en overgang fra forberedende forhandlinger til egentlige forhandlinger. Det er præcis dem, vi skal i gang med nu. Og sideløbende med det håber jeg også, at vi kan fastholde og måske få endnu mere turbo, som det vist hedder nu om stunder, på EU-debattens centrale overordnede væsentlige spørgsmål.

Jeg tror i virkeligheden, at det sværeste, der kan ske for os, er, hvis EU-debatten i den næste periode her kommer til at drukne i tekniske detaljer eller komplicerede tekniske overvejelser. Vi skal fastholde også som politikere, hvad

formålet med denne regeringskonference egentlig er, og vi skal fastholde som politikere også, hvad perspektivet og visionen for denne regeringskonference er. Det er det, folk forventer af os, og det, Danmark er bedst tjent med.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil i min gennemgang skitsere, hvilke løsninger der tegner sig for en lang række danske interesseområder. Først de danske prioriteter dér, hvor vi har fremlagt forslag.

Vedrørende beskæftigelse er formandskabets forslag overordentlig positivt. Alle elementerne fra det danske forslag er medtaget i traktat-udkastet. Man kan sige, at beskæftigelsesafsnittet stort set er skrevet over det danske forslag.

Formandskabets traktatudkast imødekommer en række af elementerne i det danske miljøforslag. Det drejer sig om indsættelse af bæredygtig udvikling i formålsbestemmelserne, indsættelse af en tværgående bestemmelse om integration af miljøhensyn i andre politikker, indførelse med artikel 100 A, stk. 3, af, at også Rådets og Europa-Parlamentets vedtagelser bør hvile på et højt beskyttelsesniveau. Præcisering af, at miljøgarantien i artikel 100 A, stk. 4, også omfatter Kommissionens retsakter. For tre af de fem danske miljøforslag går det rigtig godt. Regeringen kæmper fortsat hårdt for de to sidste forslag.

Fra dansk side er det positivt at konstatere, at også de danske ønsker til forbrugerbeskyttelse er klart afspejlet i formandskabets udspil.

Om åbenhed: Det er positivt at konstatere, at der er bred tilslutning til traktatfæstelse af både et generelt åbenhedsprincip og et princip om ret til aktindsigt. De danske ønsker om traktatbestemmelser, om åbne debatter i Rådet og offentliggørelse af afstemningsresultater har fået en mere skeptisk modtagelse. Her er det op ad bakke. Det er tvivlsomt, om det lykkes at få bestemmelser om dette med i den nye traktat. Overordnet må det ikke skygge over det positive i, at de to afgørende principper om åbenhed og aktindsigt traktatfæstes.

Hvad angår nærhed og nationale parlamenter peger alt i retning af to protokoller. For det første en protokolfæstelse af Edinburgh-konklusionerne om nærhed. For det andet en protokol om de nationale parlamenters rolle. Sidstnævnte afspejler i vidt omfang det danske forslag. Alt i alt en rigtig og en positiv udvikling vedrørende nærhed og nationale parlamenter.

Det er vanskeligt allerede nu at bedømme mulighederne på sigt for det danske forslag om

bekæmpelse af svig. Positivt er det, at formandskabet har medtaget svigproblematikken i sit ramedokument. Det danske forslag blev fremlagt på det rigtige tidspunkt. Efterfølgende er flere lande kommet på banen, og jeg må sige om dette punkt: Der er grund til optimisme.

Som det fremgår af det irske formandskabs udkast til en ny traktattekst, er man nået langt i forhandlingerne om ændringer i Traktatens afsnit om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Der er almindelig enighed om oprettelse af en analyse- og planlægningsenhed. Der er ligeledes almindelig enighed om at placere enheden i Rådets generalsekretariat.

Spørgsmålet om at udpege en person, der skal repræsentere EU udadtil, er næsten på plads. Frankrig ønsker fortsat en politiker. De fleste øvrige lande, herunder Danmark, ønsker at oprette en generalsekretærstilling i Rådet, altså en embedsmandstype, der handler under instruktion af Rådet. Det er den model, formandskabet har foreslået.

Nogle lande ønsker vidtgående ændringer i den nuværende procedure i søjle 2. Danmark støtter en effektivisering af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik inden for rammerne af det mellemstatslige samarbejde. Formandskabet foreslår, at hovedreglen for beslutningstagen inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bliver et kvalificeret flertal. Dog ikke når det drejer sig om vedtagelser af fælles aktioner og beslutninger med militær eller forsvarsmæssig dimension.

Der indføres samtidig en regel om, at der ikke vil blive foretaget afstemning, hvis et medlem af Rådet under henvisning til nationale, konkrete politiske årsager erklærer, at det agter at modsætte sig vedtagelsen af en afgørelse. I sådanne tilfælde skal et kvalificeret flertal kunne anmode om, at spørgsmålet henvises til stats- og regeringscheferne, der derefter træffer afgørelse med enstemighed.

Danmark har i forhandlingerne afvist anvendelsen af kvalificeret flertal på området. Danmark er dog parat til at acceptere, at en fælles aktion kan vedtages, selv om et eller to lande ikke ønsker at deltage. Det er det, der går under navnet konstruktiv afståelse. Formandskabet har i sit udspil foreslået, at der indføres en model for konstruktiv afståelse ved vedtagelse af fælles aktioner og ved afgørelser med militære og forsvarsmæssige dimensioner.

Vedrørende søjle 2 vil særlig drøftelsen af sikkerhed og forsvar kræve yderligere indsats i

de kommende måneder. Den danske holdning og position er fastslået i vort Edinburgh-forbehold og udtrykt i regeringens forhandlingsgrundlag.

Under det hollandske formandskab kan drøftelserne om sikkerhed og forsvar forudses at koncentrere sig om tre problemstillinger. For det første er det en klar tendens, at flere og flere lande ønsker en mulighed allerede her og nu for EU til at befatte sig med forsvarsspørgsmål og ikke på lang sigt, som det er formuleret i den gældende traktat.

For det andet ønsker flere lande at indskrive humanitære opgaver i traktatens afsnit om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Fra dansk side afviser vi ikke, at de enkelte EU-lande, hvis de ønsker det, skal kunne deltage i løsningen af humanitære opgaver, krisestyring og fredsbevarende indsats i overensstemmelse med FN-pagtens bestemmelser.

Endelig ønsker mange lande på forskellig vis at styrke forholdet mellem WEU og EU. Det er tanker, vi ikke støtter fra dansk side. WEU skal ikke på nogen måde underlægges EU. Hvad angår forholdet mellem EU, WEU og NATO, må beslutningerne på NATO's Berlinmøde i juni danne grundlag for det fremtidige samarbejde. Der er ingen bagdør til NATO for de lande, der har valgt hverken at være medlem af NATO eller WEU.

I drøftelserne af forholdet mellem EU og WEU har særlig Sverige, Østrig, Finland og Irland lagt vægt på, at ikke-WEU-medlemmer inddrages fuldt ud og på lige fod i Vestunionens planlægning og beslutningstagen vedrørende de såkaldte Petersbergopgaver. Det er jo sådan set ikke så overraskende, for de fire lande er jo hverken medlem af Vestunionen eller NATO og forsøger derfor at skaffe sig en sikkerhedspolitisk platform via EU.

Formandskabet har imødekommet disse landes ønske i sit udspil ved at sige, at alle lande har mulighed for fuldt ud og på lige fod at deltage i planlægning og beslutningstagen i WEU i det omfang vel at mærke, de bidrager med mandskab og materiel.

Der er tanker fremme om udvidelse af Fællesskabets eksterne økonomiske relationer. Nogle – først og fremmest Kommissionen – har ambitiøse ønsker om større ændringer. Det drejer sig især om at udvide artikel 113 i Traktaten til at omfatte tjenesteydelser, intellektuel ejendomsret og investeringer. Formandskabet har imødekommet dette ønske og taget ideen med i sit rammedokument.

Danmark er sammen med en række andre lande imod en udvidelse af Fællesskabets kompetence på området. En række andre lande ønsker en udvidet kompetence samt etablering af en procedure for Fællesskabets samlede optræden i internationale fora. De to grupper, der her diskuterer, er nogenlunde lige store. Det er endnu for tidligt at sige, hvad det endelige udfald måtte blive.

Udviklingen i forhandlingerne om ændringer i søjle 3-samarbejdet må give anledning til særlig dansk opmærksomhed. De spørgsmål, der drøftes, kan få central betydning for Danmarks fremtidige placering i det europæiske samarbejde.

En række ting er der enighed om. Det gælder bl.a. ønsket om, at målene, målsætningen – kan man sige – for samarbejdet om retlige og indre anliggender skal gøres klarere. Ligeledes er der udbredt stemning for at udstrække Kommissionens delte initiativret til alle områder inden for søjle 3 og for at styrke de nationale parlamenters rolle. Et klart flertal af lande ønsker endvidere at reducere antallet af beslutningsniveauer. Danmark kan tilslutte sig alle disse tiltag.

Herudover ønsker et klart flertal af medlemslandene at overflytte visse områder, særligt grænsekontrol, asyl- og immigrationsområderne, fra det mellemstatslige til det fællesskabsmæssige samarbejde, med andre ord fra søjle 3 til søjle 1.

Den danske holdning er klar. Vi finder, at samarbejdet om retlige og indre anliggender skal bevares mellemstatsligt. Det betyder ikke, at vi afviser forbedringer, effektiviseringer, men det skal ske inden for de nuværende rammer.

De seneste drøftelser peger i retning af, at flere lande får betænkeligheder, efterhånden som forhandlingerne bliver konkrete. Det erkendes nu, at det ikke er tilstrækkeligt blot i overskriftsform at tale om at overføre asyl-, immigrations- og grænsekontrol til søjle 1. Denne udvikling bekræfter den danske forhandlingslinje. Danmark har hele tiden fastholdt, at man burde drøfte substans frem for form.

Efterhånden synes det at blive klart for flere medlemslande, at en overflyttelse fra søjle 3 til søjle 1 ikke er en universalløsning. Drøftelsen om, hvilken model man i sidste ende kan enes om, bliver et hovedemne under det hollandske formandskab.

Fokus i de kommende måneders forhandlinger vil koncentrere sig om de institutionelle spørgsmål. De afgørende institutionelle spørgs-

mål om udvidet anvendelse af flertalsafgørelser, stemmewægte i Rådet og sammensætning af Kommissionen er endnu uafklaret.

Fra dansk side går vi ind i disse forhandlinger med klare holdninger og målsætninger. Den danske forhandlingslinje fremgår af forhandlingsgrundlaget. Udvidelsen af EU med mange mindre og små lande kan betyde, at befolkningsgrundlaget bag beslutninger, der træffes med kvalificeret flertal, bliver forholdsmæssigt mindre end i dag. Det skaber bekymring i en række af de større lande.

Vi er villige til at se på løsninger, der kan indebære anvendelsen af såkaldt dobbelt flertal, dvs. at til vedtagelse af beslutninger skal der være både et kvalificeret flertal af stemmer i Rådet, og dette flertal skal samtidig repræsentere i hvert fald mindst halvdelen af den samlede befolkning i EU.

Spørgsmålet om fleksibilitet vil komme til at præge de kommende måneders forhandlinger som en mulighed og som et problem. Det er et spørgsmål, vi må forholde os til. Jeg skal gerne knytte nogle foreløbige kommentarer til debatten.

Med fleksibilitet eller forstærket samarbejde, som man også kalder det, menes muligheden for på visse områder at gennemføre et udvidet samarbejde, der ikke omfatter alle medlemslande. Ikke mindst det fransk-tyske udspil fra oktober om forstærket samarbejde har placeret emnet centralt. Det er endnu uklart, hvad forstærket samarbejde mere konkret vil indebære. Det dækker over vidt forskellige tilgange.

Jeg vil gerne advare mod den opfattelse, som nogle har været hurtige til at fremsætte herhjemme, at forstærket samarbejde nødvendigvis skulle være i dansk interesse og byde os en nem løsning med hensyn til vore forbehold. Det er langt fra, at det er sikkert.

Forstærket samarbejde må heller ikke kunne svække samarbejdet og bringe opnåede resultater i fare på områder, som er centrale for os, som f.eks. miljø, arbejdsmiljø, landbrug og det indre marked.

Regeringen er dog samtidig opmærksom på – og bør være det – de muligheder, et forstærket samarbejde tilbyder især inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og samarbejde om retlige og indre anliggender. Den danske stillingtagen til forstærket samarbejde kræver frem for alt grundig overvejelse. Ideen indeholder nogle muligheder. Det afgørende bliver at opstille klare og effektive betingelser og rammer for et eventuelt forstærket samarbejde.

Det er vigtigt, at vi herhjemme får en åben politisk debat om fordele og ulemper ved forstærket samarbejde. Jeg ser frem til den høring, som Folketinget arrangerer om emnet i begyndelsen af det nye år.

Det betyder samtidig, at vi nu for alvor tager fat på de spørgsmål, der direkte vedrører konferencens hovedmål: at skabe et godt grundlag for udvidelsen med de central- og østeuropæiske lande, herunder selvfølgelig de tre baltiske lande. Vi befinder os på et afgørende tidspunkt i Europas historie. Europa befinder sig i en helt skelsættende omstilling. Gamle rammer er brudt ned, nye er først ved at tage form. Afslutningen af den kolde krig har skabt en ny europæisk dimension.

EU indtager en central rolle i omstillingsprocessen. EU er krumtappen i den europæiske udvikling, og EU vil udgøre det vigtigste samarbejdsforum i fremtidens Europa. Der er ikke noget reelt alternativ. Intet viser dette tydeligere end de central- og østeuropæiske landes holdninger til EU-medlemskab.

Årsagen er jo enkel nok. EU-samarbejdet har vist sig at fungere. Det har dannet ramme om et effektivt samarbejde, der har sikret fred og velstand. Dette samarbejde skal nu udvides til at omfatte de central- og østeuropæiske lande.

Det er, som statsministeren også sluttede med at sige, af afgørende betydning, at vi herhjemme fastholder perspektivet i diskussionen. Debatten skal ikke køre af sporet. Vi skal ikke ende i en indenrigspolitisk debat, der ser bagud. Det ville være til skade for Danmarks interesser på et afgørende tidspunkt i Europas historie.

Forhandling

Ove Fich (S):

Tak til statsministeren og udenrigsministeren for besvarelsen.

I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at det var et godt topmøde, der blev holdt forleden dag i Dublin. Det trækker positive spor ud i fremtiden. Et af de vigtigste punkter var naturligvis regeringskonferencen. Det irske formandskab, der nu slutter, og som i øvrigt har været et godt formandskab efter vor opfattelse, har lagt et grundlag frem for de videre forhandlinger på regeringskonferencen. Vi synes, det er et fornuftigt grundlag, der er ganske brugbart. Grundlaget indeholder alle de danske mærkesager – ikke fuldt tilfredsstillende for dem alle, men vi er efter vor opfattelse på rette vej.

Det er også nødvendigt. Det er nødvendigt for at sikre en bredere folkelig støtte til projektet, men det er naturligvis også vigtigt, fordi det er vigtige sager i sig selv. Hvem synes f.eks., at beskæftigelsespolitikken er god nok? Hvis man ikke synes det, så er der kun ét at gøre, nemlig at gøre den bedre.

Tilsvarende på miljøområdet, forbrugerbeskyttelsen, åbenhed, svigbekæmpelsen. Der er mange, der siger i dette land, og vi hører også til dem, at det ikke er godt nok på disse felter. Men nogle vælger så at flygte fra problemerne. Det gør vi ikke. Vi vil i stedet søge at gøre mulighederne i traktaterne bedre.

I det irske udkast er også andre spørgsmål berørt. Der er f.eks. den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Fra Socialdemokratiet er vi tilfredse med nogle af de forslag, der er kommet, f.eks. for så vidt angår oprettelsen af en analyse- og planlægningsenhed og spørgsmålet om at lave en stærkere repræsentation udadtil, men til gengæld er der også nogle af forslagene, som vi er uenige i, herunder den tættere tilknytning mellem EU og Vestunionen.

Et område, der er behandlet i det irske grundlag, er spørgsmålet om retlige og indre anliggender. Det er interessant læsning, for efter vor opfattelse kommer der mere og mere realisme over diskussionen på dette område. Nu er diskussionen efterhånden i højere grad om, hvilke mål man går efter, frem for hvilken form man benytter. Det tror jeg er vigtigt, for alle er enige om behovet for bekæmpelse af organiseret kriminalitet, narkohandel, terrorvirksomhed osv. Vi ser frem til den videre diskussion på dette område.

Mange har hæftet sig ved, at det ikke er alle spørgsmål, som det irske formandskab har behandlet i sit udkast. F.eks. har man ikke rørt voldsomt meget ved de institutionelle spørgsmål. Det betragter vi nu ikke som noget faresignal. Vi ved alle, at det er vanskelige spørgsmål, men vi ved også, at det er spørgsmål, som først kan løses i allersidste fase, hvor man er i gang med de afsluttende armbøjninger, og vi er optimistiske over for, at det skal man også nok finde løsninger på i den fase.

Et andet spørgsmål, der ikke er berørt, er spørgsmålet om fleksibilitet. Det er sådan set klogt, for jeg tror, at de fleste har brug for tid til at arbejde med dette relativt nye begreb. Det er et vanskeligt begreb, som sagtens kan lede til mange misforståelser. Der er brug for at få analyseret dybere, hvad det egentlig er, det kan

medføre, og derfor har Folketingets Europaudvalg også besluttet sig for her i foråret at lave en høring om det.

Det er vigtigt at huske, hvad sigtet er med alle disse her ting. Sigtet er at skabe fundamentet for udvidelsen af EU med Central- og Østeuropa. Jeg vil gerne sige fra Socialdemokratiet, at denne udvidelse skal lykkes, for man må se i øjnene, hvad alternativet er: For befolkningerne i Central- og Østeuropa fortsat usikkerhed, frygt for naboer og mangel på økonomisk og social fremgang; for os ustabilitet og med lande i vor omkreds, der har lavere standarder f.eks. på miljøområdet. Derfor er det væsentligt at lave et fællesskab mellem dem og os.

Et af de andre emner, der var oppe på topmødet, var spørgsmålet om Den Økonomiske og Monetære Union. Vi finder i Socialdemokratiet, at det er godt, at der bliver opnået enighed omkring stabilitetspagten, som fastlægger regler for de lande, der er inden for Den Økonomiske og Monetære Union, når den endelig etableres i 1999. Det er vigtigt, at der er en beslutning om høj grad af disciplin for de lande, der er indenfor.

Man kan så spørge, hvad det egentlig kommer Danmark ved, når vi nu har truffet beslutning om ikke at deltage. Jo, Danmark har en klar interesse i, at der er stabile valutaforhold i Europa. Euroen skal efter vores opfattelse være så stærk som mulig, for vi agter jo at knytte den danske krone relativt tæt til euroen. Det er vigtigt, at denne er stabil, for vi er jo alle sammen med i et fælles marked, i et indre marked, uanset om vi er med i den fælles valuta eller ej, og derfor er det også vigtigt, at der er så stabile valutaer som overhovedet mulig. Derudover er vi i Socialdemokratiet af den opfattelse, at stabile valutaforhold er en væsentlig støtte for en fornuftig beskæftigelsespolitik.

Den Økonomiske og Monetære Union har ikke direkte noget med regeringskonferencen at gøre, men den har det naturligvis indirekte, for hvis det ikke lykkes at etablere Den Økonomiske og Monetære Union til tiden og efter de planer, der nu er lagt, er der ingen tvivl om, at det vil smitte af på de øvrige forhandlinger og vil kunne true med at lamme hele EU. Så det, der skete på Dublintopmødet, var, at der blev fjernet en sten på vejen mod udvidelsen. Det synes vi er positivt.

Et element på Dublintopmødet var også spørgsmålet om vækst og beskæftigelse. Dette er en klar dansk prioritet og har været noget,

som Danmark har kæmpet aktivt for lige siden foråret 1993.

Jeg husker endnu Venstres markante og skarpe udfald i sommeren 1993, da vi første gang bragte det på bane. Det blev betegnet som komplet urealistisk, og man sagde, at vi isolerede os og kom til at stå alene, men hvad er sandheden i dag? Jo, den er, at det har bred støtte. Det har efterhånden støtte fra næsten alle EU-landene, og vi kommer i dette arbejde i stigende grad igennem med vore krav.

Jeg vil derfor i den sammenhæng opfordre medierne til ligesom at prøve at kigge ned over disse år og deres forløb og se på, om det var de rappe, korte bemærkninger dengang i sommeren 1993, der har præget historien, eller om det er det lange, seje, solide træk, som kommer til at præge historien.

Med hensyn til beskæftigelsen påtager vi os et fælles ansvar i Europa, men det er vigtigt at huske, at vi her har at gøre med national kompetence. Imidlertid siger den gamle lærdom os, at hvis vi løfter i fællesskab, løfter vi bedre, og det er det, der sker nu: En dansk mærkesag realiseres.

Et emne var også det retlige og de indre anliggender. Der er ingen tvivl om, at der i befolkningen er et stærkt ønske om større sikkerhed, måske er det endnu stærkere i visse andre lande, hvor der har været blodige attentater, hvor folk er bange for at komme på banegårde og for at rejse. Gudskelov har vi her i landet været fri for terroren, som de kender mange andre steder, men vi kender jo dog også den internationale kriminalitet, f.eks. narkokriminaliteten, der er en meget omfattende aktivitet.

Der er mennesker, som også i dette land rammes af den internationale kriminalitet, og derfor er det vigtigt, at Danmark er meget aktiv i kampen mod denne, samtidig med at vi naturligvis skal respektere det danske forbehold i relation til dette samarbejde. Det er vigtigt at huske, at det danske forbehold ikke går på indholdet i samarbejdet, men udelukkende på, at vi ønsker det som et mellemstatsligt samarbejde og ikke som et overnationalt samarbejde.

Endelig til afslutning må man sige, at topmødet havde karakter af et arbejdsmøde, og disse er ikke de dårligste topmøder; de giver som regel ganske pæne resultater. Sporet er nu lagt frem mod topmødet i Holland i juni til næste år. Vi har lagt sporet på regeringskonferencen med hensyn til beskæftigelsen, ØMU'en og indsatsen mod den internationale kriminalitet, og det er jo ikke så dårligt endda.

Jeg skal slutte med på vegne af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget tilslutter sig, at det irske formandskabs generelle ramme for et udkast til en ny traktat er grundlaget for de fortsatte forhandlinger på EU's regeringskonference.

Folketinget konstaterer, at det fortsat står EU-landene frit for at slå til lyd for deres egne forslag og give udtryk for deres betænkeligheder under de videre forhandlinger.

Folketinget understreger betydningen af at skabe alle forudsætningerne for EU's kommende udvidelse med lande fra Central- og Østeuropa, som er den vigtigste opgave for EU i de kommende år.

Herefter går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 41).

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at jeg i dag havde ventet noget bedre fra hr. Ove Fich, der slutter sit indlæg med en baglænsrettet dagsorden, som stort set går ud på at godkende de fejltagelser, som statsministeren og udenrigsministeren begik på Dublin-topmødet; det vil jeg vende tilbage til.

Jeg vil spørge hr. Ove Fich om, hvorfor hr. Ove Fich og regeringspartierne ikke tog imod den fremstrakte hånd, som de fik i fredags, da vi sendte et udkast til en dagsorden, som vi kunne have lavet i fællesskab, og som afklarede det spørgsmål og fjernede den tvivl, som statsministeren har skabt med hensyn til en folkeafstemning.

Hvorfor afslog hr. Ove Fich og regeringspartierne det tilbud om en fælles dagsorden, som vi kom med? Hvorfor kommer man nu fra Socialdemokratiets side med en baglænsrettet og ubrugelig afværgedagsorden?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Ove Fich benyttede en stor del af sin tale til at rose ØMU-projektet og til også på Danmarks vegne at glæde sig over, at ØMU'en efter hr. Ove Fichs udsagn bliver en realitet. Det må være på baggrund af, at hr. Ove Fich og Socialdemokratiet mener, at der er sikkerhed for, at euroen bliver en meget stabil valuta, som dermed kan sikre os stabilitet i Danmark.

Jeg vil derfor gerne spørge hr. Ove Fich om noget indholdsmæssigt, der er sket på topmødet, hvor man har vedtaget, at udenlandske konjunkturbevægelser kan betyde, at man tillader, at deltagerlande har et større budgetunderskud, end det ellers er fastsat i de kriterier, der er lavet, for at et land kan opfylde kravene til ØMU'ens 3. fase. Det vil sige, at et udenlandsk konjunkturudsving kan gøre, at man tillader et større budgetunderskud end ellers givet. Men vil det ikke medføre en risiko for, at euroen bliver en ustabil og usikker valuta, som dermed ikke opfylder kriterierne for hr. Ove Fichs begejstring for ØMU-projektet?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg går ud fra, at ordføreren for Socialdemokratiet er enig med statsministeren, og derfor vil jeg godt stille mit spørgsmål til hr. Ove Fich.

Jeg synes, det er udmærket og meget fornuftigt, at Socialdemokratiet ifølge pressen har besluttet, at vi skal til at have en ærlig debat ude i landet – det er faktisk det, vi har efterlyst i Venstre i mange år – og at vi også skal have en mere visionær debat.

Jeg vil godt spørge hr. Ove Fich, om hr. Ove Fich kan pege på visionerne i statsministerens oplæg, som vi lige har hørt. Er der en vision, og hvor er oplægget til den debat? Hvorfor bliver de pæne ord i pressen ikke fulgt op af nogle konkrete udspil? Skal vi igen fedte rundt i dette her beskæftigelsesafsnit, som nu er blevet til en erklæring på topmødet? Er det dér, visionerne ligger?

Er der ikke meget mere beskæftigelse i ØMU'ens 3. fase? Jeg hørte godt, at den socialdemokratiske ordfører var inde på det, og det var jeg for så vidt glad for. Men hvor er de socialdemokratiske visioner? Er det beskæftigelse og forbrugerpolitik det hele? Hvad er perspektivet? Og hvor er debatten?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det, der jo burde være perspektivet, er åbningen over for Central- og Østeuropa. Det, der er problemet, er, hvordan regeringskonferencen kommer til at hænge sammen med åbningen over for Central- og Østeuropa, da der ikke er en direkte kobling i den traktattekst, der nu forhandles, dvs. en kobling mellem åbningen over for Central- og Østeuropa og så det resultat, der kommer hjem her.

Jeg vil gerne spørge hr. Ove Fich, om hr. Ove Fich ikke også ser det både som et reelt og i høj grad som et folkeligt problem. Og jeg vil spørge, om Socialdemokratiet er positiv over for de tanker, der ligger i det irske udspil: at man kan tage de institutionelle spørgsmål efterhånden, som åbningen og udvidelsen af EU foregår. Altså gør, ligesom da de nordiske lande i sin tid blev optaget i EU.

Og jeg skal også spørge, om Socialdemokratiet vil overveje fleksibilitet som en del af en strategi, sådan at denne traktat kommer til at lave en direkte kobling, som vælgerne kan forstå, mellem traktatteksten og åbningen over for Central- og Østeuropa.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil også have lov til at spørge hr. Ove Fich om, hvilke fremtidsvisioner Socialdemokratiet og forhåbentlig også derved regeringen egentlig har, for jeg har lyttet meget intenst efter, hvad både statsministeren og hr. Ove Fich har sagt om det.

Der er blevet sagt en lille smule om, at Socialdemokratiet ikke synes, at det er en god idé, at WEU bliver en del af EU. Der er blevet sagt en lille smule om, at det er vel nok dejligt, at ØMU'ens 3. fase er gået i gang – den er vi i øvrigt uden for, så den har vi ikke noget med at gøre – men der er faktisk ikke blevet sagt, hvad Socialdemokratiet vil med Unionen, og hvilken vej Socialdemokratiet ønsker at gå med den.

Det er et spørgsmål om Europas fremtid. Så meget kan vi godt slå fast. Det tror jeg at alle er enige om. Det sagde statsministeren også, men han sagde ikke noget om, hvad den fremtid skulle indebære. Derfor håbede jeg på, at hr. Ove Fich ville komme med noget. Jeg har siddet og tænkt, og der kom intet. Ej heller i det forslag om motiveret dagsorden, som hr. Ove Fich var så fiks at præsentere her. For det eneste, der står, er, at vi tager udspillet til efterretning og

håber på det bedste. Det er ingen fremtidsvision.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Hr. Albrechts sendte ganske korrekt på vegne af Enhedslisten et forslag til en dagsorden. Men herre gud, den kunne vi ikke bruge til noget. Den handlede udelukkende om folkeafstemning. Vi er da nødt til at forhandle også om de virkelige sager, der er til debat, og derfor undrer det mig. Hvad er der egentlig i vores dagsorden, som Enhedslisten ikke kan støtte? Det er måske nok så relevant.

Til hr. Thulesen Dahl kan jeg blot sige, at vi tilstræber en euro, der er så stabil som mulig; det er helt klart vores sigte. Men det er klart, at det foregår i en diskussion med de andre lande.

Så efterlyste både fru Charlotte Antonsen og fru Annette Just vores visioner. Det forstår jeg simpelt hen ikke noget af. Er det ikke en vision at gå ind for udvidelsen af EU med en 10-12 lande? Er det ikke en vision at ønske en langt større beskæftigelsesgrad i Europa? Er det ikke en vision at forsøge at lave et grønnere Europa? Hvis ikke det er visioner, så må I undskylde mig, for så ved jeg ikke, hvad visioner er. Men det er klart, at hvis man ønsker Fremskridtspartivisioner fra Socialdemokratiet, er vi ikke leveringsdygtige, og det handler det hele nok i virkeligheden om.

Til hr. Steen Gade: Det er korrekt, at der ikke er nogen kobling mellem regeringskonferencen og udvidelsen, men den er der jo alligevel, om end ikke formel. Den er der naturligvis politisk, for ingen skal være i tvivl om, at hvis denne regeringskonference ikke lykkes, og hvis ikke samtlige lande efterfølgende ratificerer resultatet, ser det sløjt ud med at få udvidelsen på plads. Koblingen er der helt sikkert.

Så til spørgsmålet om, hvorvidt vi kan tage det institutionelle hen ad vejen. Det vil vi advare ganske kraftigt imod. Vi tror, det er vigtigt at få løst de institutionelle spørgsmål nu så langt, som det overhovedet er gørligt, for ellers vil vi komme til at sidde i en permanent regeringskonference over de næste mange år, og det har vi ingen interesse i.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige til hr. Ove Fich, at det helt afgørende problem, vi står over for ved starten af debatten, er, at vi må blive enige om, at det skal foregå på

demokratisk vis. Det må være det helt fundamentale, at der skal være en folkeafstemning om det her. Det må vi have afklaret først, og dér har statsministeren skabt tvivl. Statsministeren har skabt det indtryk, at han ønsker at smutte uden om spørgsmålet om en folkeafstemning, og før det er afklaret, har regeringen lagt gift ud for selve debatten og visionerne. Det er derfor, vi kom med det forslag til hr. Ove Fich.

Så spørger hr. Ove Fich: Hvad er der i vejen med Socialdemokratiets dagsordensforslag? Dér kan jeg da f.eks. sige, at hr. Ove Fich for lidt siden sagde, at man er modstander af tættere forbindelser mellem EU og Vestunionen, men på topmødet i Dublin godkendte statsministeren, at der skal være tættere forbindelser mellem EU og Vestunionen.

Så der er åbenbart uenighed mellem Socialdemokratiet og regeringen i det spørgsmål. Der er ganske enkelt ikke orden i papirerne, og derfor er der heller ikke orden i den foreslåede dagsorden.

Derfor vil jeg foreslå en anden dagsorden, som jeg håber kan komme til at indgå i debatten, og jeg håber, at hr. Ove Fich vil tænke over det endnu en gang. Den lyder som følger:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget tager til efterretning, at tidsplanen for ratifikationen af resultatet af EU's regeringskonference fastlægges efter regeringskonferencens ophør, og Folketinget opfordrer regeringen til at sikre, at hvis resultatet bliver en ny traktat, som svarer til det irske rammeudkast eller noget tilsvarende, så skal det sikres, at Danmark ikke tiltræder den ny traktat uden forudgående godkendelse ved en bindende folkeafstemning herom.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 42).

Jeg skal sige, at jeg foreslår denne dagsorden sammen med hr. Thulesen Dahl.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan forstå, at det er vigtigt for Socialdemokratiet og hr. Ove Fich, at euroen bliver en stabil valuta, og derfor skal jeg bede hr. Ove Fich bekræfte, at man på topmødet vedtog at gå fra rent objektive kriterier, når det skulle vurderes, om et land overholder de krav, der stilles i forhold til euroen, og over til, at det i højere grad er lagt over til politiske vurderinger, hvornår det er tilladt at have et stort budgetunderskud.

Når man hilser ØMU'ens tredje fase velkommen i de andre lande, selv om vi jo altså er et land, hvor befolkningen har sagt klart nej til at deltage i ØMU'ens tredje fase, så er et afgørende spørgsmål netop, om hr. Ove Fich og Socialdemokratiet hilser en valuta velkommen, som er en stabil valuta, eller om man byder en valuta velkommen, som reelt har stor risiko for at blive ustabil.

Jeg mener, det sidste er tilfældet med de beslutninger, der er truffet på topmødet, og jeg vil gerne have hr. Ove Fich til at bekræfte dette.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Så fik vi Socialdemokratiets kæmpe visioner, og det er grøn beskæftigelse. Det er, som om vi har hørt det før. I øvrigt minder jeg om, at det faktisk ikke er noget, Socialdemokratiet har fundet på sådan helt af sig selv; det har SF nemlig gået rundt og tordnet for i hvert fald lige så længe, som jeg har siddet i Folketinget. Det er jo egentlig talt ikke visioner.

Når hr. Ove Fich så siger, jamen visioner har også noget med udvidelsen at gøre, så er jeg næsten nødt til at gøre hr. Ove Fich opmærksom på, at begrundelsen for hele regeringskonferencen faktisk er, at der skal være plads til en udvidelse. Så det er ikke visioner.

Næh, det ville være visioner, hvis Socialdemokratiet havde mandsmod og -hjerter nok til at fortælle, hvor Socialdemokratiet ønsker EU skal gå hen. Eller rettere sagt, hvor det europæiske samarbejde skal gå hen. Hvordan er det reelt, man vil have det til at fungere, og hvad er de nye tanker? Det er visioner. Visioner er ikke at stjæle lidt fra et andet parti og så i øvrigt tale om det, som er overskriften over det hele, altså bare sige udvidelse for udvidelsens skyld.

Hvordan vil Socialdemokratiet gøre det? Hvordan vil de sikre, at der vil være mulighed for det inden for landbrugsområdet? Hvad har de gjort for at få sikret, at landbrugsfondene bli-

ver revideret? Hvordan har de sikret, at strukturfondene og hele den økonomiske beskæftigelse rent faktisk bliver revideret? Det har Socialdemokratiet intet gjort ved.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg fornemmede på hr. Ove Fichs svar, at også hr. Ove Fich er lidt bekymret over, at vi ikke har et direkte link mellem det, vi forhandler, og åbningen over for Central- og Østeuropa. Jeg kan i modsætning til nogle andre herinde sagtens se perspektivet i at åbne over for Central- og Østeuropa, og det er klart vores tiårs vigtigste politiske opgave.

Når Socialdemokratiet nu bedre sent end aldrig går i tænkeboks og overvejer at bruge fleksibilitet, glidende medlemskab og også har tanker om at skrive det ind i Traktaten, så vil jeg gerne spørge hr. Ove Fich om, hvorvidt nogle af ændringerne, f.eks. de institutionelle spørgsmål, først effektueres, når man udvider, sådan at der bliver en mere klar sammenhæng for de vælgere, som forhåbentlig engang skal tage stilling til det her resultat, end der ser ud til at være i dag.

Jeg tror, det er et reelt politisk problem, at det er og opleves så adskilt, og det er i hvert fald et folkeligt problem, at der ikke er den direkte sammenhæng mellem det, vi vedtager på regeringskonferencen, og åbningen over for Central- og Østeuropa.

Jeg er enig med hr. Ove Fich i, at den realpolitiske sammenhæng eksisterer, for det her er nødvendigt, før man kan gå i gang med forhandlingerne; men det er også vigtigt, at vi bruger kræfter på at lave en kobling, sådan at Central- og Østeuropa kommer med ved bordet og ikke kommer til at sidde tilbage.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Til hr. Keld Albrechtsen blot disse ord én gang mere: Det virker som om, at når man ikke kan slå os på substansen, så forsøger man sig endnu en gang med mistænkeliggørelsen. Vi ser allerede den der damp af løse påstande svæve i luften, og det synes jeg ærligt talt er uacceptabelt.

Til hr. Thulesen Dahl kan jeg kun sige, at jeg ikke kan bekræfte det, idet den stabilitetspagt, der nu oprettes, er noget nyt, og derfor er der ikke en udvanding af nogle principper.

Så spørger fru Annette Just: Hvor skal EU gå hen? Ja, jeg havde nær sagt mod øst, for det er faktisk det, der er vores store ønske i denne sammenhæng.

Og endelig til hr. Gade: Jeg tror, det er vigtigt, at det, vi skal på regeringskonferencen, er at fastlægge principperne for de institutionelle ændringer, der skal ske, og som er nødvendige i relation til udvidelsen; men det er klart, at nogle af dem først træder i kraft i takt med, at udvidelsen rent faktisk finder sted. Jeg tror, det er i det lys, man skal se det.

Så til fleksibilitetsbegrebet: Jeg synes, det er en stor diskussion værd. Det er også derfor, vi i Socialdemokratiet har været med til at foreslå, at Dansk Udenrigspolitisk Institut nu laver et studium, som vi forhåbentlig snart ser resultatet af, som netop skal belyse, hvorledes udvidelsen af EU kan gennemføres bl.a. under hensyntagen til dette fleksibilitetsbegreb. Og jeg glæder mig meget til at se det, som DUPI kommer med.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Ove Fich om, hvad det er for løse påstande, han mener jeg er fremkommet med. Vi har stået i og står stadig væk i en situation, hvor statsministeren har skabt usikkerhed om folkeafstemningen, og den usikkerhed kommer nu fortsat til at bestå. Indtil hr. Ove Fich og regeringen er i stand til at få klaret denne sag, har vi mistanke om, at regeringen rent faktisk pønser på at undgå en folkeafstemning. Og det er meget ubehageligt, at vi skal have den helt grundlæggende ting liggende uafklaret foran os, for det kunne man have løst fra hr. Ove Fichs side, hvis man havde villet drøfte den dagsorden med os.

Jeg vil altså gerne høre fra hr. Ove Fich, hvad det er for løse påstande, som jeg skulle have fremkommet med.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Fru Annette Just og så hr. Thulesen Dahl, derefter går jeg ud fra, at hr. Ove Fich vil svare, og så er det slut med denne omgang.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Det er for nemt blot at svare: Mod øst. Når jeg stiller spørgsmålet om, hvor Unionen skal gå hen, og hvad Socialdemokratiets vision er, er det ikke blot et spørgsmål om, at Unionen skal udvides, for det er selvfølgelig mod øst; der er ligesom ikke rigtig andre veje, når man skal blive inden for Europa.

Spørgsmålet er, om det, vi kan tilbyde landene i Øst- og Centraleuropa, er en union, der er

om muligt endnu skrappere end den union, de lige har fået vredet sig ud af, eller om det er et samarbejde mellem europæiske lande. Det er det, de gerne vil være med til, og det er det, jeg spørger Socialdemokratiet om.

Vil Socialdemokratiet være med til at skabe et samarbejde mellem europæiske lande og ikke en union, der er værre end det USSR, de lige er kommet ud af kløerne på?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Ove Fichs partiformand – må det være – benytter stort set enhver lejlighed til at bede om, at vi skal diskutere substans, indhold osv., men hver eneste gang jeg under denne debat har forsøgt her fra talerstolen at afkræve hr. Ove Fich nogle svar på holdningen til den udvikling, vi ser inden for den måske kommende euro, bliver det affærdiget med nogle små bibemærkninger af hr. Ove Fich. Det synes jeg er ærligt talt ikke er særlig sundt for debatten.

Er det ikke korrekt, at den udvikling, vi ser, går i en retning, hvor man går fra entydige objektive kriterier for fastlæggelsen af eksempelvis tilladte budgetunderskud til en situation, hvor det i højere grad er op til de politiske vurderinger og dermed også med risiko for, at den kommende euro bliver ustabil?

Den anden ting, som jeg på baggrund af den debat, der har været indtil nu, vil sige til hr. Ove Fich, er, at når hr. Ove Fich taler om mistænkeliggørelse, er det jo en berettiget mistænkeliggørelse, der kommer fra visses side her i salen, for det er jo regeringen, der har ønsket at have muligheden for at undgå en folkeafstemning om resultatet af regeringskonferencen. Det synes jeg ærligt talt ikke befolkningen kan være tjent med.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg synes, det er svært at sidde helt stille, når jeg hører den diskussion, som hr. Thulesen Dahl her rejser, hvor hele problemstillingen bliver vendt fuldstændig på hovedet.

Lad os begynde med begyndelsen, nemlig ØMU-traktaten, som den er beskrevet i Maastricht. Hertil siger Tyskland: Vi ønsker derudover en stabilitetspagt. Det vakte en del modstand, bl.a. fra fransk side. Det endte så med, at der blev enighed om en stabilitetspagt, som altså ligger ud over, hvad der står i selve Maastricht-Traktaten.

Denne stabilitetspagt skal sikre, at når først ØMU'en er trådt i kraft, vil medlemslandene

også fortsat leve op til de kriterier, som er nedfældet i Traktaten, og på det grundlag har man udformet en række regler.

Disse regler har aldrig været fuld automatik. Der har hele tiden været politiske elementer ved vurderingen, og det er der fortsat. Men man skal jo ikke glemme, at stabilitetspagtens vedtagelse ud fra et stabiliseringssynspunkt – og netop ud fra et tysk stabilitetsorienteret synspunkt – er et væsentligt fremskridt.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Thulesen Dahl for en kort bemærkning, og nu skal vi lige være klar over, at det stadig væk er hr. Ove Fich, der diskuteres med.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen så må jeg jo spørge hr. Ove Fich, om ikke hr. Ove Fich er enig med mig i, at kriterierne for, hvor stort et budgetunderskud må være i et land, som deltager i ØMU'ens tredje fase, er ret klare i Traktaten.

Og er det ikke korrekt, at man i stabilitetspagten opererer med muligheden af, at man politisk kan vurdere, om et budgetunderskud, der ligger ud over de rammer, der er fastsat i Traktaten, skyldes udenlandske konjunkturforskel, som dermed betyder, at man godt må have et større underskud, som dermed igen betyder, at vi har en risiko for, at euroen bliver mere ustabil, end hvis det var de rent objektive kriterier, der var gældende, altså de krav, der er gældende i Traktaten?

Jeg må spørge hr. Ove Fich, da forretningsordenen i Folketinget påbyder mig, at det er den måde, jeg skal gøre det på.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så får hr. Ove Fich lov til at svare, og så går vi videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg må sige, at jeg synes, udenrigsministeren var meget pædagogisk, men åbenbart ikke pædagogisk nok.

Udenrigsministeren sagde rent faktisk, at vi har Maastricht-Traktaten, og der er nogle kriterier. De ser på papiret objektive ud, men der er jo også en vis politisk vurdering. Og så kommer man oven i købet nu med en stabilitetspagt, som også har nogle objektive kriterier, men hvor der naturligvis også er et element af politisk vurde-

ring. Det synes jeg egentlig blev sagt meget klart, og hvis hr. Kristian Thulesen Dahl ikke forstod udenrigsministerens pædagogiske gennemgang, tror jeg heller ikke, jeg kan forklare det.

Charlotte Antonsen (V):

Perspektivet for EU's regeringskonference er, at vi ved hjælp af EU skal forene Europa. Målet er et frit, demokratisk og stabilt Europa. Vi skal give alle Europas demokratier plads om EU's forhandlingsbord. Landene i Øst- og Centraleuropa skal deltage på lige fod med de gamle demokratier i vest, og alle Europas lande skal i fællesskab løse de overordnede politiske og økonomiske opgaver, landene ikke kan løfte hver for sig.

Perspektiverne for Europa er, at beslutninger om vor fælles fremtid skal træffes demokratisk, så selv det mindste land bliver hørt. Hver eneste europæer skal ved sin deltagelse i nationale valg og valg til Europa-Parlamentet sikres indflydelse. Borgerne skal ikke alene have indflydelse på nationale politiske beslutninger; de skal sikres indflydelse på hele Europas fremtid, for Europas fremtid er også den enkelte europæers fremtid.

Det vigtigste mål er at give mulighed for, at de nye demokratier i Øst- og Centraleuropa hurtigst muligt kommer med i EU. Det er perspektivet, og jeg vil i det følgende betragte resultaterne af Dublinmødet i det perspektiv. Den vigtigste politiske beslutning på Dublintopmødet er gennemførelsen af stabilitetspagten for den fælles mønt i Europa. Beslutningen om at gennemføre ØMU'en som planlagt har også store perspektiver for Østeuropa. Med indførelsen af den fælles mønt fra 1999 skaber vi et stort og stabilt økonomisk fællesskab. Det giver mulighed for en lavere rente i Europa, og dermed er der udsigt til skabelse af nye arbejdspladser.

For Venstre er der ikke tvivl om, at ØMU'en er kronen på det værk, vi i fællesskab skabte i perioden mellem 1987 og 1992, nemlig det indre marked. Det indre markedes frie bevægelighed for varer og tjenesteydelser bliver først fuldstændt, når en fælles europæisk mønt sikrer frie og lige konkurrencevilkår for alle europæiske virksomheder, store som små. ØMU'en forhindrer også kunstige prisnedsættelser i form af devalueringer.

Der er ingen tvivl om, at ØMU'en vil få stor betydning for velstanden og beskæftigelsen i hele Europa. Det vil også smitte af på vore

nabolande. Et stort, økonomisk stabilt område vil give gode muligheder for stabilitet, også i de øst- og centraleuropæiske lande. Her vil samhandelen blive lettere, når valutauro kan undgås.

I Venstre ser vi gerne, at EU-ansøgerlandene får mulighed for at knytte sig til euroen allerede før, de bliver egentlige medlemmer af EU. Man kunne sagtens forestille sig, at de fik samme tilbud om en fast udsvingsmargin i forhold til euroen, som Danmark har, så hvorfor ikke give dem et sådant tilbud ligesom de lande, der har valgt ikke at være med i tredje fase af ØMU'en? Naturligvis skal de østeuropæiske ansøgerlande, der ønsker en sådan ordening, leve op til de objektive økonomiske krav, der må stilles fra Den Europæiske Centralbanks side. Men vi har en gensidig interesse i økonomisk stabilitet både for de europæiske lande, der er med i ØMU'ens tredje fase, og for dem, der endnu står udenfor. Danmark har allerede beredt vejen ved at forklare de øvrige lande, hvilken stor fordel det er for ØMU-landene, at også lande i periferien af det fælles økonomiske område undlader at devaluere og dermed skabe uro i samhandelen.

De skridt, der blev taget på Dublintopmødet om den fremtidige traktat, står til gengæld ikke mål med perspektivet for Europa. Traktatudkastet fra det irske formandskab er i realiteten en sammenskrivning af de forslag, de enkelte regeringer har lagt på bordet det sidste halve år, men en egentlig konklusionstekst om regeringskonferencens store spørgsmål har vi endnu til gode. Alligevel er vi i Venstre tilfredse med dette første skridt, for nu har vi en fælles ramme at arbejde ud fra i EU. Denne ramme indeholder en klar prioritering af emnekredsen, ligesom det sidste års arbejde har skabt politisk afklaring på de mindre kontroversielle områder.

Men heldigvis er der dog fra det irske formandskabs side lagt forslag på bordet, som har betydning for udvidelsen mod øst. For det første præciseres det, at frihed, demokrati og respekt for menneskerettigheder er fundamentale forudsætninger for medlemskab af Unionen, ligesom det er helt naturligt, at der kan vedtages sanktioner over for medlemslande, der overtræder disse grundlæggende rettigheder. Det er en vigtig understregning over for de nye demokratier i Østeuropa. Nye demokratier er skrøbelige, og vi har for nylig set, hvor hurtigt en demokratisk udvikling kan vendes. Udviklingen i Hviderusland er et eksempel, der giver stof til eftertanke, selv om landet ikke er blandt ansøgerlandene til EU.

Det andet punkt i formandskabsudkastet, der har stor betydning for ansøgerlandene, er ønsket om at effektivisere samarbejdet inden for visum-, asyl- og indvandringspolitikken samt den internationale kriminalitetsbekæmpelse. De central- og østeuropæiske lande bærer en stor del af byrden med hensyn til international kriminalitet, narkohandel og mafiavirksomhed. De kriminelle miljøer fik desværre god grobund i Østeuropa efter kommunismens fald. De gamle magthavere styrede og kontrollerede alt, og da de pludselig forsvandt, opstod der et magtvakuum, fordi det naturligtvis tog sin tid at opbygge effektive, demokratiske organisationer til erstatning for de gamle diktatoriske.

Landene østpå har et særligt behov for, at bekæmpelse af international kriminalitet bliver effektiviseret og koordineret. Derfor ville det være fornuftigt – også for de lande, der allerede er medlemmer af EU – hvis ansøgerlandene fik mulighed for at deltage i den del af EU-samarbejdet, allerede inden de bliver fuldgældige medlemmer af Unionen.

Det irske udkast vedrørende kriminalitetsbekæmpelse og flygtninge- og asylpolitik er ikke særlig præcist, men det er til gengæld brevet fra Chirac og Kohl, som blev sendt til de europæiske regeringer forud for topmødet. Det tyske-franske initiativ forsøger at puste liv i denne del af regeringskonferencen. Der lægges op til at harmonisere politikken og regler på området, ligesom der fremlægges et konkret forslag om at give Europol operative beføjelser.

Der skal ikke herske tvivl om, at Venstre støtter dette initiativ. Det er tilfredsstillende, at Frankrig og Tyskland er mere ambitiøse end formandskabet og Danmark på dette helt centrale punkt, og vi er også glade for den enighed, vi nu ser mellem Frankrig og Tyskland, og som brevet er udtryk for. Det er et uomgængeligt faktum, at væsentlige fremskridt i EU forudsætter, at Tyskland og Frankrig kan blive enige, og derfor var vi også noget overraskede, da statsministeren forud for Dublintopmødet nærmest gav udtryk for det modsatte. Men vi så heldigvis, hvordan statsministeren sprang op som en løve i det danske Europaudvalg forud for mødet, men faldt ned som et lam, da han landede i Dublin.

På to centrale politiske områder blev der ikke nået afgørende konklusioner i Dublin, nemlig i spørgsmålet om institutionelle ændringer og den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og forsvarspolitikken. Det slås ganske vist fast, at

en mere smidig beslutningsproces i EU er en afgørende forudsætning for udvidelsen, og der er enighed om, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik skal være mere synlig, ligesom forbindelserne til Vestunionen skal styrkes. Frankrig og Tyskland har også her et fornuftigt forslag om, at personen, der skal stå i spidsen for denne del af EU-arbejdet, bør være en politiker. Det vil formentlig bringe mere dynamik ind i dette uhyre væsentlige politiske område.

Både forsvars-, udenrigs-, sikkerhedspolitikken og Vestunionen er af særlig interesse for de østeuropæiske lande. Netop de lande har efter den tid, hvor de var underlagt Warszawapagten, mærket, hvad det kommer til at betyde, når man ikke har kontrol over sine egne ydre grænser, og hvad det betyder med hensyn til tabt frihed indadtil.

Det er Venstres ønske og håb, at det næste halve års forhandlinger vil føre til et mere fremadrettet resultat, og heldigvis lægges der i topdekongklusionerne op til det. Der henvises i konklusionsteksten til brevet fra Kohl og Chirac, og dermed signalerer de 15 lande, at et mere vidtgående fransk-tysk ønske om Europas ydre og indre sikkerhed er vigtigt for regeringskonferencens endelige resultat. Der er altså intet, der tyder på, at statsministeren får ret i sin meget pessimistiske vurdering i tv i aftes om, at det endelige resultat kan blive dårligere end det, formandskabet har lagt op til.

Med hensyn til dagsordenen får statsministeren heller ikke opfyldt sit ønske fra Politiken Søndag, hvor vi kunne læse, at statsministeren ønsker, at vi nu skal være uenige i de store spørgsmål vedrørende EU. Her kan statsministeren altså ikke få nogen hjælp fra Venstre. Vi kunne ikke drømme om det, Socialdemokratiet gjorde i 1986, nemlig at sige nej til EU.

Vi kan ikke se noget alternativ til, at man træffer grænseoverskridende politiske beslutninger i fællesskab, og derfor siger vi ja til dagsordenen. Vi er endda medforslagsstillere, og det er vi tilfredse med. Specielt mener vi, det er væsentligt, at man ikke længere henviser til det danske udspil, men i stedet til det irske udspil, fordi det danske udspil jo er blevet forældet ved det irske udspils fremkomst.

Ellers vil vi godt sige ja tak til statsministeren til at få en ærlig debat, for det har Venstre efterlyst i årevis. Men vi mener, at regeringen har en særlig forpligtelse til at lægge op til den debat ved at være mere visionær i de taler, der bliver holdt her i salen og ude omkring i landet, og det savner vi stadig.

Afslutningsvis lidt om Enhedslistens forslag om motiveret dagsorden: Vi er sympatiske over for indholdet, og vi mener også, at hvis det irske forslag går igennem, vil det være meget fornuftigt at gennemføre en dansk folkeafstemning. Men vi mener ikke, man skal tage stilling her og nu, og derudover tror vi heller ikke på, det er særlig fornuftigt at tvinge regeringen til en folkeafstemning. Vi vil godt afvente resultatet og derefter tage en drøftelse med regeringen, men vores ønske er en dansk folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var dog en fantastisk udtalelse, Venstres ordfører kom med for et øjeblik siden. Venstre kan ikke drømme om at sige nej til noget af det, der måtte komme ud af en regeringskonference i EU-regi. Det er jo fantastisk, og det må være betryggende for regeringen at vide, at den har et sådant parlamentarisk bagland her i Danmark: Uanset hvad regeringskonferencen ender med, ligegyldigt hvilken retning resultatet peger imod, står Venstre last og brast med dem, der har forhandlet resultaterne – eller måske de manglende resultater – hjem.

Jeg synes, det er skuffende, og det er trist at høre, at det er på den måde, nogle politiske partier tager stilling til de konkrete ting, der måtte komme ud af en regeringskonference. I Dansk Folkeparti giver vi under ingen omstændigheder en blankocheck på EU-området, i hvert fald ikke til den nuværende regering og sandsynligvis heller ikke til den næste, der måtte komme. Vi vil tage stilling til de resultater, der kommer hjem, og jeg synes, Venstre burde gøre det samme.

Og så skal fru Charlotte Antonsen ikke slippe helt med hensyn til spørgsmålet om folkeafstemning. Hvad er det egentlig, Venstre mener? Vi har i den sidste uges tid kunnet høre ganske skiftende meldinger fra Venstre – gående fra, at nu måtte det stå klart, at det skulle siges klart og tydeligt, at der kom en folkeafstemning, og til, at der ikke kan tages stilling til spørgsmålet, før resultatet fra regeringskonferencen ligger fast. Hvad er Venstres holdning egentlig vedrørende regeringskonferencen? Kan vi ikke få et klarere svar?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det var interessant at høre fru Charlotte Antonsens bedømmelse af det, der blev

besluttet i Dublin på topmødet. Nu får vi at vide fra Venstres side, at resultatet egentlig var ganske godt.

Og det, man særlig må hæfte sig ved – jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, om det er rigtigt opfattet – er, at der i topmødekonklusionerne lægges megen vægt på det brev, som den tyske kansler og den franske præsident har skrevet. Det er det, der lægges megen vægt på i konklusionerne, og den danske statsminister har godkendt, at det kommer til at stå i papiret. Det danske udspil ligger, som fru Charlotte Antonsen konstaterede, på historiens mødding, og det danske udspil er naturligvis ikke nævnt i topmødekonklusionerne. Det kunne ikke komme med, og det britiske udspil kunne ikke komme med, men det fransk-tyske papir roses til skyerne i den topmødeerklæring, statsministeren har underskrevet. Jeg vil godt høre, om det er det, der gør, at Venstre er godt tilfreds med det, der blev vedtaget i Dublin.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Der er ingen, der skal komme og sige, at denne debat bliver kedelig, for nu fik vi et udsagn fra en ægte unionist.

Fru Charlotte Antonsen stod heroppe og roste ikke blot det irske udspil, men sandelig også det fransk-tyske forslag og sagde: Nu har vi mulighed for at få et godt resultat. Nu kan vi få et føderalt politikorps, Europol skal udvides, og det synes Venstre er pragtfuldt. Nu bliver vi fri for alle de fjollede danske polititjente, der render rundt og tager os for fartbøder og lignende ting. Nu kan vi få italienske metoder i brug, når vi skal stoppes ude på vejene, og så skal vi for resten have styrket EU-samarbejdet med Vestunionen, så vi virkelig kan tage hensyn til det Østeuropa, der gerne vil være med.

Det er, som om fru Charlotte Antonsen ikke rigtig har fulgt med i udviklingen. Rent faktisk er de øst- og centraleuropæiske lande, som lige er sluppet ud af en union, ret glade for at være kommet ud af denne skrappe union, som skulle bestemme alt over dem. De er faktisk utrolig begejstrede ved tanken om muligheden for at komme med i NATO, men den mulighed har fru Charlotte Antonsen faktisk fuldstændig afskåret nu.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det var en meget flot tale fra Venstres ordfører, og jeg synes, det var meget prisværdigt, at Venstres ordfører med det samme gik ind på visionerne om et fredeligt, stabilt og demokratisk Europa. Jeg husker specielt fru Charlotte Antonsens bemærkning om, at selv det mindste land vil blive hørt, og det synes jeg er en smuk vision.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Charlotte Antonsen, når hun samtidig erklærer sig som stor fortalere for og varm tilhænger af Chiracs og Kohls udspil: Generer det ikke Venstre lidt, når man har vision om, at selv det mindste land skal høres, at to af de største lande i Europa helt privat går sammen om at lave et udspil, som de andre lande skal trækkes med at afvise? Er det ikke lidt udemokratisk, at to lande nærmest laver en særlig klub og siger: Nu skal vi have lov til at sætte dagsordenen, og så må de andre altså bruge tid på at afvise det, vi har brygget sammen? Er det ikke lidt generende for visionen? Giver det ikke en lidt flosset kant og en lille smule pletter på det smukke billede, når to lande på den måde prøver at gøre sig selv til førsteklasses lande og måske gøre de andre andenklasser?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg kunne næsten ikke vente. Nu har vi nogenlunde regelmæssigt hørt fru Charlotte Antonsen angribe statsministeren for at være uden visioner, og derfor glædede jeg mig til nu at høre den store, visionære Venstretale. Men i al stilfærdighed må jeg sige: Der var ikke én eneste sætning i den tale, der kan betegnes som visionær. Men det skal jeg nu ikke klandre Venstre for, for det er ret logisk. Visionen blev nemlig skabt i 1950 af Schuman og Monnet og alle de andre, og det er den vision, vi andre bygger videre på via Romtraktaten, via Fællesakten, via Maastricht og indtil i dag, så kan vi ikke holde op med den visionsdiskussion? Det, det drejer sig om, er, at det europæiske samarbejde, der blev skabt omkring 1950, bliver udbygget, bliver gjort mere effektivt og bliver gjort mere praktisk.

Lad os dog få tingene ned på jorden i stedet for at slå hinanden oven i hovedet med, om der er visioner eller ikkevisioner. Fru Charlotte Antonsen har i hvert fald det ene problem, at der skal helt andre boller på suppen fra Venstres side, før man kan bruge det udtryk, man klan-drer andre for ikke at være.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil godt rose fru Charlotte Antonsen, for jeg synes simpelt hen, det er lang tid siden, jeg har mødt så megen selverkendelse hos Venstre.

Venstre stemmer for under alle omstændigheder. Vi har godt vidst, at Venstres position rent politisk er så marginaliseret i EU-debatten, at Venstre nødvendigvis må stemme for under alle omstændigheder, så det ville være svært at se fru Charlotte Antonsen i en stor nejkampagne. O.k., der er måske nok flere Venstrevælgere, der vil stemme nej næste gang, det vil jeg faktisk gætte på. Alligevel ser jeg det som en vanskelig situation for Venstre, men tak for selverkendelsen.

Nu vil jeg så stille spørgsmålet, om vi også kan gå det skridt videre, som jeg synes er nødvendigt: Vil Venstre også indrømme, at Venstre tog fejl, da man advarede mod, at Danmark skulle spille ud med beskæftigelsesafsnit og miljøafsnit? Dengang sagde man, at hvis Danmark spillede ud med stærke miljøforslag, betød det, at vi ville blive svækket, og at hele projektet med Østeuropa blev lagt i ruiner. Jeg vil gerne have at vide fra fru Charlotte Antonsen, om Venstre vil gå det skridt, som er naturligt, når Venstre er klar over, at de ingen indflydelse får i den sag, og erkende, at de advarer, man kom med dengang, var forkerte, og at Venstre tog fejl.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg hørte fru Charlotte Antonsen sige, at de danske udspil er forældede nu, hvor det irske rammeforslag foreligger, og det vil jeg gerne have uddybet lidt, for jeg forstår det ikke. Så længe de danske forslag ikke er fuldt ud imødekømt i det irske forslag – og det er de jo trods alt ikke, selv om vi er godt på vej – kan jeg ikke se, de er forældede. Jeg mener fortsat, man skal bruge dem som grundlag for de videre forhandlinger – forhandlingerne er jo ikke afsluttet endnu – og derfor vil jeg gerne vide, om det ikke også er fru Charlotte Antonsens forventning, at regeringen bruger regeringsgrundlaget og de seks konkrete udspil i de videre forhandlinger. Ellers vil jeg gerne vide, hvilken vej den danske regering så bør gå.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Thulesen Dahl, og det kan også være et svar til hr. Steen Gade, om folkeafstemningen: Ja, jeg sagde, at i Venstre kan vi ikke forestille os at stemme nej til et samarbejdende og demokratisk Europa. Vi mener ikke, der er noget alternativ. Uanset at der i den nye traktat kommer lidt fridder ind om forbrugerpolitik og sådan nogle småting, som regeringen jo gør en stor indsats for, kan vi ikke se, at der er noget alternativ for Europa, når vi taler om de store, grænseoverskridende problemer. Disse problemer skal løses omkring et forhandlingsbord, hvor der er mindretalsgarantier, og derfor siger Venstre ikke nej.

Jeg er enig med hr. Keld Albrechtsen. Det er klart, at noget af det vigtigste for Venstre i konklusionsteksten er, at man også nævner det tysk-franske brev. Det er mere ambitiøst, end det irske formandskab lægger op til, især vedrørende det retlige samarbejde og den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og derfor mener vi, det peger i retning af, at vi får en mere ambitiøs sluttekst end den, der ligger på bordet i dag, og det er vi meget tilfredse med.

Fru Annette Just kalder mig unionist, og hr. Peter Duetoft kalder mig det modsatte, så de to udsagn opvejer vel hinanden.

Fru Elisabeth Arnold spørger, om det er udemokratisk, at to lande taler sammen, inden de fremkommer med et udspil. Det mener jeg ikke det er. Jeg mener heller ikke, det var udemokratisk, at statsministeren talte med de socialdemokratiske regeringsledere om, hvad man kunne gøre på beskæftigelsesområdet. Jeg synes, det er meget naturligt, når vi har en så stor kreds af 15 lande, at man taler lidt sammen om udspillene.

Og hvad er det så, jeg synes er så centralt i det fransk-tyske udspil? Ja, for det første er det ret vigtigt for Europas helhed og enhed, at disse to lande fortsat er med. Det er jo ikke længe siden, vi var lidt nervøse for, hvad der var ved at ske i Frankrig, i hvert fald i forbindelse med afstemningen, før præsident Chirac kom til. Der var meget nationalistiske røster fremme, og derfor mener jeg, det er vigtigt at hæfte sig ved, at Frankrig måske ikke er helt så progressivt på EU-området som tidligere, men dog nu igen er med på banen, når vi taler om Europas fremtid. Vi ser altså ikke den nationalisme, der var tendens til, slå igennem, og det synes vi er meget vigtigt at hæfte sig ved.

Til sidst til hr. Ove Fich: Vi mener altså, det danske udspil er forældet, og det er jo også det, der lægges op til i dagsordenen, hvor vi siger, at diskussionsudspillet nu er det irske oplæg. Jeg er selvfølgelig ikke i tvivl om, at regeringen vil forsætte med at tale om beskæftigelsen, hver gang den hører ordet EU, men nu har vi altså et rammeudkast, og så må vi diskutere på grundlag af det. Jeg håber faktisk, at regeringen ud over diskussionen om beskæftigelse også vil begynde at drøfte det, hovedvægten er lagt på i det irske udkast, nemlig udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitikken og det retlige samarbejde.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når man den sidste uges tid har fulgt debatten i medierne om folkeafstemning om resultatet af regeringskonferencen, forekommer det altså besynderligt, at Venstre ikke i dag kan give et klart svar om Venstres holdning til spørgsmålet. Tillad mig bare at tage et enkelt citat frem, som har været fremme i medierne den sidste tid, og tillad mig at spørge fru Charlotte Antonsen, om Venstre den dag i dag stadig har den holdning og dermed allerede i dag kan fastslå, at der selvfølgelig skal komme en folkeafstemning. Hr. Uffe Ellemann-Jensen, Venstres formand, sagde i TV-Avisen klokken 18.30 den 7. december 1996:

»Ja, jeg synes, det er forkert at gå og fedtspile og lade, som om der måske ikke kommer nogen folkeafstemning ud af det her, for nu har vi jo én gang lagt os på en linje i Danmark, hvor vi hellere tager én folkeafstemning for meget end én for lidt.«

Jeg vil gerne spørge fru Charlotte Antonsen: Betyder det ikke – hvis Venstre altså også har den holdning i dag – at man herindefra allerede i dag kan sende det signal til befolkningen, at selvfølgelig kommer der en folkeafstemning om resultatet af regeringskonferencen?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er interessant få Venstres bedømmelse af det, der skete i Dublin, for det, vi kan se, er jo, at man vedtog topmødekonklusioner om, at Europol skal have operative beføjelser. Vi nærmer os altså den situation, hvor den danske undtagelse på det punkt bliver skudt i sæk med regeringens godkendelse.

Der skal ske en tættere tilknytning mellem Vestunionen og EU. Det blev godkendt i Dublin,

også af den danske regering, selv om hr. Ove Fich ganske vist siger, at Socialdemokratiet er uenigt. Men det er da lidt sent, Socialdemokratiet fremfører det synspunkt, så vi kan altså konstatere, at unionsmodstanderne og Venstre er enige om bedømmelsen af, hvor det går hen. Det går i retning af det fransk-tyske forslag, det går i retning af mere union, det går i retning af en ophævelse af de danske undtagelser, og det er vi selvfølgelig 100 procent uenige i. Men jeg synes, det er væsentligt, at vi får frem her i debatten, hvad det rent faktisk er, der foregår.

Derfor vil jeg spørge fru Charlotte Antonsen: Vil fru Charlotte Antonsen ikke godt tage en snak med sin partiformand? Nu synes jeg nemlig, fru Charlotte Antonsen fedtspiller i spørgsmålet om en folkeafstemning. Jeg synes ærligt talt ikke, der er sammenhæng i tingene.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Fru Charlotte Antonsen havde åbenbart ikke helt forstået, hvad det var, jeg sagde.

Hver eneste gang man stiller sig op og taler om visioner – nu starter vi på noget nyt og noget stort, og nu laver vi alt muligt af den slags – skaber man unødigt frygt, for så er det, som om vi skal starte forfra med Adam og Eva i stedet for at erkende, at det, der er i gang i øjeblikket, nøjagtig ligesom Maastricht er en logisk videreudbygning af noget, der allerede er skabt.

Og derfor er det, jeg i al stilfærdighed efterlyser Venstres hjælp til at lade være med at brede en masse myter ud om, at nu starter vi med Adam og Eva og med noget fuldstændig nyt. Nej! Der sker en praktisk gennemførelse af nogle ting, der bliver mere effektive og dermed bedre til at løse nogle opgaver; men det er ikke et helt nyt grundlag, og det er altså ikke en helt ny situation for den danske befolkning. Hvis ikke det lykkes at få den forklaring igennem, så sker der bare det, at den danske befolkning igen siger nej til stor ulykke for resten af Europa.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

I fortsættelse af det, hr. Duetoft lige har sagt, vil jeg også sige: Nej, der er ikke tale om noget helt nyt! Der er selvfølgelig rent faktisk tale om en videreudbygning af den union, man allerede lagde grunden til for mange år siden og sidst byggede videre på i Maastricht-Traktaten. Men der er jo i virkeligheden ingen andre end vor statsminister, man kan bebrejde det, i betragt-

ning af at vores statsminister tror, vi skal diskutere, om vi skal være medlem af EF eller ej. Jeg kan godt forstå, at den debat er kommet.

Men det var faktisk ikke det, fru Charlotte Antonsen sagde, og derfor føler jeg glæde over fru Charlotte Antonsens præcisering af, hvad det er, Venstre gerne vil. Venstre vil gerne gå lige så langt som det fransk-tyske forslag, og Venstre ønsker rets-, forsvars- og udenrigspolitik som fællesområder i forbindelse med udvidelsen af Unionen.

Men det vil samtidig sige, at Venstre i virkeligheden ikke kan stå bag den motiverede dagsorden, som Venstre ellers har lagt navn til. Her taler man om det irske traktatudspil, her taler man ikke om det fransk-tyske udspil – som i øvrigt ikke er et traktatudspil, men hensigts-erklæringer om, hvor langt man skal gå – og derfor er det, Venstre foretager sig for øjeblikket, rystende farligt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Med hensyn til kravet om folkeafstemning er Venstre jo ikke i regering endnu, men der er ikke nogen tvivl om, hvor vi står i spørgsmålet om en dansk folkeafstemning. Både partiformanden, hr. Uffe Ellemann-Jensen, og også andre i Venstre har sagt, at vi ønsker en folkeafstemning, og at vi anbefaler statsministeren at meddele befolkningen, at vi skal have en folkeafstemning.

Men når vi ikke vil stemme for forslaget fra Enhedslisten og Dansk Folkeparti, er det, fordi vi mener, at det er en dårlig idé at tvinge hesten til truget, når man ikke kan tvinge den til at drikke. Med andre ord er det ikke særlig fornuftigt at tvinge en regering til en folkeafstemning, hvis regeringen ikke selv ønsker den.

Det havde været praktisk, og det havde været meget fornuftigt over for den danske befolkning allerede i dag at sige: Nu kan vi se, at der ligger så meget i regeringskonferencen, at vi skal afholde en dansk folkeafstemning. Men det kan regeringen åbenbart ikke, så i stedet for at kritisere Venstre synes jeg, man skulle spørge statsministeren, for det er altså regeringen, der er helt central i det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må godt nok sige, at mage til fedtspilleri skal man dog lede længe efter. Venstres formand sagde forleden – jeg tror, det var i tv – at stats-

ministeren fedtspillede, da han ikke ville garantere, at vi får en folkeafstemning. Nu har Venstre chancen. Hvis Venstre ville, kunne der uden om regeringen her i Folketinget vedtages et pålæg til regeringen om, at der skal være en folkeafstemning, og dermed kunne fedtspilleriet bringes til ophør.

Vil Venstre det? Vil Venstre være med til at gennemføre det, Venstre påstår, det selv går ind for? Nej, når chancen er der, er de ikke at finde. Vi så i øvrigt det samme med sagen om de hemmelige protokoller. Da vi fremsatte forslag om afskaffelsen af de hemmelige protokoller, holdt Venstres ordfører et rasende indlæg imod de hemmelige protokoller, men hvad skete der så, da man skulle stemme? Så kunne Venstre ikke støtte forslaget om at afskaffe de hemmelige protokoller. Venstre stemmer for det, de er imod, og for det, de – undskyld, nu gik det vist i fisk.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er en interessant udvikling, Venstres politik tager i EU-spørgsmål i forhold til regeringen, for jeg kan forstå, at Venstre deponerer hele sin beslutningstagning hos regeringen.

Jeg vil gerne spørge fru Charlotte Antonsen: Er det Venstres opfattelse, at det er regeringen og regeringen alene, der afgør, om vi skal have en dansk folkeafstemning om resultatet af regeringskonferencen, eller er det, som Dansk Folkeparti mener, Folketinget, der beslutter, at vi selvfølgelig skal have en folkeafstemning om resultatet?

Som jeg hører Venstres ordfører, har man i Venstre besluttet at sige til befolkningen, at man skal have en folkeafstemning, men herinde prøve at lade det være gratisudtalelser, i den forstand at man siger, at det jo er op til statsministeren.

Hvor er regeringens parlamentariske grundlag egentlig? Er det hos Venstre? Uanset hvad regeringen gør, står Venstre så last og brast med regeringen, også selv om regeringen ikke vil give os en folkeafstemning om resultatet af regeringskonferencen?

Kent Kirk (KF):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren og statsministeren for de oplysninger, de har givet om resultatet af mødet i Det Europæiske Råd den 13. december i år, og for, hvordan regeringen ser

på perspektiverne for resten af regeringskonferencen. Det vil jeg gerne forholde mig til, fordi vi ser, at Dublin-topmødet har været et nødvendigt og et rigtigt skridt for at kunne muliggøre det, som i virkeligheden er vores visioner for det europæiske samarbejde, nemlig udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske lande og med de baltiske lande.

Vi ser, at det har været meget vigtigt, at man på topmødet fik afklaret spørgsmålene om Den Økonomiske og Monetære Unions fremtid. Hvis det havde stået uafklaret efter topmødet, ville det have skabt meget uro i Europa, og så ville der være risiko for, at en fortsættelse af det positive arbejde i retning af at få tingene på plads, så man kan få udvidelsen på plads senere, meget nemt kunne lide skibbrud.

Derfor synes vi, der er nået et godt resultat i Dublin. Stabilitets- og vækstpagten er en god pagt, som sikrer, at de konvergenskriterier, som er aftalt i Maastricht-Traktaten, nu også kan videreføres, når ØMU's tredje fase starter. Og vi følger os i Det Konservative Folkeparti overbevist om, at vi ser ØMU's tredje fase som en realitet i 1999. Med alle de ting, vi har kunnet høre fra de andre EU-lande, er det en klar forudsætning for, at man også kan få udvidelsen østpå på plads efterfølgende.

Jeg synes også, det har været meget positivt for en gangs skyld, at man ligesom har sat borgernes sikkerhed i Europa højt på dagsordenen på et topmøde, og vi takker for, at det er sket, for det, der interesserer vores borgere, er jo, at samtidig med, at vi åbner vore grænser og får et tættere samarbejde med landene uden for EU, er der den sikkerhed, de kan få i Fællesskabet.

Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at man nu fra statschefernes og regeringschefernes side har sagt, at bekæmpelsen af den grænseoverskridende kriminalitet har topprioritet. Vi synes, det er en rigtig måde at angribe det på nu at få nedsat en gruppe på højt plan, der ligesom skal sætte skub i det samarbejde inden for de eksisterende rammer i Traktaten, altså på det mellemstatslige niveau.

Vi ser det også som positivt, at man erklærer, at Europol-samarbejdet, som jo er etableret med en konvention, også skal ratificeres i 1997. Det tegner godt for fremtiden, og det tegner godt for de europæiske borgeres sikkerhed.

Der er mange, der har været inde på, at det egentlig er forkert, at Frankrig og Tyskland har skrevet det brev til regeringscheferne inden topmødet, hvor de er kommet med nogle forslag,

men det er der såmænd intet nyt i. Jeg mindes alle de foregående topmøder, hvor der også er kommet en henvendelse fra Frankrig og Tyskland, og de har stort set haft til formål at skabe lidt inspiration, lidt dynamik i topmøderne. Det er da også mit indtryk, at både Frankrig og Tyskland har set det som værende mere en inspirationskilde end værende et spørgsmål om at prøve at voldtage de andre medlemslande. Og vi kan også se af kommunikation og de oplysninger, vi nu har fået fra statsministeren, at regeringskonferencen fortsætter på det irske formandskabs udspil, og det er vi tilfredse med fra konservativ side, for vi kan se, at der er mange fornuftige ting i det irske formandskabs udspil.

Udenrigsministeren sagde i sin tale, at vi nu skulle stoppe med at se tilbage, men jeg synes mange gange, det kan være en fordel at se lidt tilbage, samtidig med at man ser frem. Og når jeg tænker på, hvad der er sket i det europæiske samarbejde inden for de sidste 10 år, og hvad vi har mulighed for at realisere i de næste 10 år, er der jo nogle perspektiver her, som vi bør holde os for øje og ikke bør glemme i al den diskussion, vi har om folkeafstemning eller ikke folkeafstemning.

Jeg vil sige med et godt jysk udtryk, at de sidste 10 års samarbejde mellem de europæiske lande faktisk ikke er gået så dårligt endda. Det peger fremad. Når vi kigger på de beslutninger, der blev truffet i 1985 om det indre marked og efterfølgende om Maastricht-Traktaten, har de jo medført, at det europæiske samarbejde har fået dynamik. De har medført, at vi har fået en udvidelse af det europæiske samarbejde med nogle af de nordiske lande, og når vi kigger på de beslutninger, der skal træffes i forbindelse med regeringskonferencens afslutning i 1997, åbner de for det nye perspektiv: udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske samt de baltiske lande. Så det peger faktisk fremad.

Jeg synes også, man kan se en klar linje i de emner, man har oppe på regeringskonferencen. Når vi kigger på de eksisterende traktater og ser, hvordan borgernes interesser i Fællesskabet er varetaget dér, har man stort set koncentreret sig om, at der ikke måtte ske en diskrimination baseret på nationalitet. Det har så sandelig også været betydningsfuldt. Det har haft stor mening i samarbejdet, at man har haft denne del inde i Traktaten. Men når vi så kigger på, hvad det er, det irske formandskab foreslår om borgernes situation i Fællesskabet, er det i virkeligheden

de grundlæggende menneskerettigheder, man nu tager fat i, og jeg synes, at det er skrevet uhyre fornuftigt sammen, når man nu slår fast, at Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincipper, og at der værnes om disse principper i alle medlemsstater. Det er vigtigt at bekræfte disse principper og styrke Traktaten for at sikre, at de overholdes. Det er da en fornem målsætning, som ikke har så meget at gøre med, hvordan erhvervslivet og andre skal opføre sig i Den Europæiske Union, men har noget at gøre med borgernes sikkerhed, og vi kan til fulde tilslutte os den udvikling i det europæiske samarbejde.

Ser man så lidt på, hvordan udviklingen har været i virksomhedernes situation, har vi jo fået det indre marked, men samtidig med det indre marked fik vi også miljøpolitikken. Vi er flere herinde, der kan huske, hvordan miljøpolitikken før det indre marked lå fuldstændig ude til siden, og at der ikke var nogen, der beskæftigede sig med det. Men miljøpolitikken er inde i det europæiske samarbejde, og med det irske formandskabs forslag vil der ske en yderligere præcisering af miljøpolitikken. Det ser vi faktisk som noget positivt. Vi betragter det også som positivt, at man stadig væk sikrer balancen mellem det indre marked og miljøet, så her har vi en forholdsvis nem opgave på den videre del af regeringskonferencen.

Udenrigs- og sikkerhedspolitikken er også kommet med i EU-samarbejdet. Før 1986 havde vi det ikke inde, men som en selvstændig traktat. Vi fik det inkorporeret i selve EU-samarbejdet med Maastricht-Traktaten, men nu er vi kommet til den erkendelse, at proceduren omkring samarbejdet ikke er effektiv nok. Skal vi have en udvidelse på plads, skal vi være mange lande, skal vi være den stabiliserende faktor i Europa, som mange af os gerne vil være, er det nødvendigt at få effektiviseret samarbejdet, og jeg synes, at det irske formandskab peger på nogle muligheder for, hvordan det kan ske, peger på en styrkelse ved plan- og analysegruppen, peger på, om man også skal have et stærkere ansigt udadtil, men peger så også på, som udenrigsministeren var inde på, at man kan bruge den konstruktive afståelsesmetode, når udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål skal afklares. Så det trækker den rigtige vej.

Jeg må så sige nogle ord om sikkerhed og forsvar. Jeg kender udmærket de danske forbe-

hold. Men i Det Konservative Folkeparti mener vi, at selv om vi har de danske forbehold, som vi gerne vil af med, har vi fra dansk side en klar interesse i, hvordan de andre europæiske lande ser udviklingen inden for sikkerheds- og forsvarspolitikken.

Også dér synes vi, at det irske formandskab peger på nogle fornuftige løsninger, som vil være med til at kunne styrke det samarbejde, for vi må jo ikke glemme, at vi fra de europæiske landes side kommer med vidt forskellige historiske traditioner for forsvarspolitik, og opgaven er at prøve på at få disse lande med forskellige traditioner indarbejdet, så de også kan komme til at fungere som en helhed på det forsvars- og det sikkerhedspolitiske område.

Alt i alt synes jeg, at tingene peger i den rigtige retning. Jeg synes, vi har bevæget os godt. Det, vi nu står over for, er, at vi har et politisk momentum. Vi har en chance for at få gennemført disse ting i løbet af 1997, vi har en chance for at få sat gang i udvidelsesforhandlinger med de øst- og centraleuropæiske lande, så skulle vi ikke stoppe med al fnidderfnadderet og prøve på at koncentrere os om det? Skulle vi ikke prøve på at holde os for øje, at det, det drejer sig om, er at sikre freden og stabiliteten i Europa? Og det har vi en chance for at medvirke til. Med al den historiske ballast, vi nu har i vores køjesæk, kan vi godt medvirke til det, og jeg synes, tingene peger i den rigtige retning.

Vi kan tilsige regeringens vores støtte til, at vi når et positivt resultat på regeringskonferencen i løbet af 1997.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Det var en smuk tale, hr. Kent Kirk holdt om fnidderfnadder og anden letkøbt argumentation, og det med fnidderfnadder var hr. Kent Kirks eget udtryk. Bl.a. fik hr. Kent Kirk fyret af, hvis jeg kan udtrykke mig sådan, at det franske forslag bare kan bruges som en kilde til lidt inspiration.

Hr. Kent Kirk er dog så gammel i gårde, at han ved, hvad der skete ved det tidligere fransk-tyske forslag, der kom i 1991. Det ændrede den forrige regeringskonference fra kun at diskutere Den Økonomiske og Monetære Union til pludselig også at have hele det sociale aspekt med. Det var faktisk den bøjning sig for fransk-tyske krav, som bevirkede, at hele Maastricht-Traktaten blev noget frygteligt noget, som mange var modstandere af, og det bevirkede

bl.a., at ca. halvdelen af franskmændene stemte nej, og at over halvdelen af danskerne i første omgang stemte nej.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg opfattede det nu nærmest sådan, at hr. Kent Kirk ser meget positivt på det fransk-tyske udspil og var glad for, at det var nævnt i de topmødetekster, som den danske statsminister og den danske udenrigsminister godkendte.

Men jeg vil godt spørge hr. Kent Kirk, om han er enig i den bedømmelse, som fru Charlotte Antonsen kom med for lidt siden, nemlig at den danske regerings forhandlingsudspil er forældet, og at det, der ligger i den foreslåede dagsorden her i dag, faktisk er et nyt grundlag, et skred i retning af mere union. Jeg synes, det er interessant at se, om der fremover forhandles på grundlag af det flertal, der nu er mellem regeringen og V og K.

Vi kan altså se, at det fortolkes af Venstre og De Konservative sådan, at det handler om mere union, og at det udspil, regeringen har lagt på bordet, nu er irrelevant. Nu kører det mod mere union, og det er det, der ligger i regeringens dagsordensforslag.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg vil gerne sige hr. Kent Kirk tak for talen. Det er jo svært at komme i en ordentlig diskussion på det grundlag. Et ordentligt slagsmål kræver som bekendt, at den anden også vil slås. Det bliver svært på det grundlag, så det bliver altså ikke i dag.

Jeg vil blot kvittere for det ved at sige, at jeg synes, det var en klog tale, hr. Kent Kirk holdt her i dag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne fortsætte lidt i den samme boldgade med at spørge, om hr. Kent Kirk og Det Konservative Folkeparti har fredet regeringen og givet den borgfred. Vi kunne læse her for ganske kort tid siden, at hr. Hans Engell, den konservative partiformand, var ude med et forslag om, at regeringen skulle sikres borgfred, så længe regeringskonferencen løb. Det var noget, der gav i hvert fald nogle af os andre kuldegysninger. Men jeg vil gerne spørge: Er det den konservative politik, og er det baggrunden for hr. Kent Kirks meget afdæmpede indlæg her i dag?

Dernæst vil jeg spørge, om Det Konservative Folkeparti er enig med Venstre i, at det er regeringen, der afgør, om vi skal have en folkeafstemning i Danmark om resultatet af regeringskonferencen, eller det er et spørgsmål, som Folketinget, og dermed ikke regeringspartierne alene, skal tage stilling til. Jeg synes nemlig, at det ville være befriende, hvis Folketinget i dag af Det Konservative Folkeparti kunne få det klare tilsagn, som Dansk Folkeparti både i det dagsordensforslag, der er fremsat, og i min ordførertale gav, om, at der skal være en folkeafstemning om resultatet af regeringskonferencen.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Vi kan ikke her i det danske Folketing bestemme, om Frankrig og Tyskland skal have en bestemt mening om det ene eller det andet. Det, jeg konstaterer, er bare, at hver gang vi har et topmøde, mødes Frankrig og Tyskland, og så sender de et brev til topmødet, og det har de selvfølgelig ret til. Det, der havde været dybt foruroligende, var, hvis det brev, de havde sendt, var kommet til at erstatte det irske formandskabs udspil. Det gjorde det ikke, og det er det afgørende, men Frankrig og Tyskland har selvfølgelig lov til at kæmpe for deres synspunkter.

Må jeg så sige til hr. Keld Albrechtsen om, hvorvidt den danske regerings forhandlingsudspil er forældet: Det er det sådan set ikke, for hvis man kigger på spørgsmålet om institutionerne, som jo ikke er afklaret på regeringskonferencen, vil jeg da være meget, meget, meget opmærksom på, hvordan den danske regering forholder sig til det. Og løber de langt fra det udspil dér, kan jeg garantere for, at udenrigsministeren vil komme til at mærke modstand i Europaudvalget fra Det Konservative Folkeparti. Så enkelt er det.

Til hr. Ove Fich: Jeg ved ikke, om EU-politikken skal bruges til slagsmål. Det synes jeg ikke. Jeg synes, den skal bruges til oplysning og præcisering af, hvor partierne står.

Hr. Thulesen Dahl spurgte om borgfred. Som sagt er der ikke nogen borgfred. Hvis det er sådan, at regeringen bevæger sig væk fra institutionerne og ikke vil forfølge det, som vi mener er den rigtige linje med hensyn til, hvordan institutionerne skal indrettes, f.eks. i forbindelse med EU's regeringskonference, er det klart, at regeringen vil møde modstand. Men en helt anden ting er, at jeg ikke tror, vi ligger langt fra hinanden i det spørgsmål.

Det Konservative Folkeparti er ikke bange for en folkeafstemning, men vi synes ikke, det er tiden at begynde at diskutere det. Vi synes, at tiden er til at diskutere, hvordan og hvorledes vi får denne regeringskonference afsluttet på den rigtige måde, og så må man tage stilling til grundlaget efterfølgende. Det har vi sagt hele tiden, og det bliver vi ved med at sige er vores holdning til det.

Vi synes ikke, at man skal blande tingene for voldsomt sammen, må jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl. Jeg ved godt, hvad der er Dansk Folkepartis formål med det her.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Så fik vi en oplysning: Hr. Kent Kirk meddelte, at det, der er vigtigt ved sådan en debat, er at få nogle oplysninger ud – og det er jo rart – hvorpå han siger, at det fransk-tyske forslag ikke er regeringskonferencens videre arbejdsrapport. Nej, det er der ikke noget at sige til. Det fransk-tyske oplæg er syv sider med hensigtserklæringer, mens det irske forslag drejer sig om deciderede tekster og om ændringer. Derfor er det to vidt forskellige ting.

Men det fransk-tyske oplæg er interessant, for de to landes hensigter bliver indarbejdet i løbet af det næste halve år; derom hersker der for så vidt ikke meget tvivl. Og derfor er vores krav til den danske regering, at den ikke blot siger, at vi er lidt imod, men at den decideret siger, at vi ikke vil være med til det, at det ikke skal have lov til at gå den vej.

Jeg er nødt til at stille hr. Kent Kirk et spørgsmål, og det er angående det her fælles forsvar, som han vil have indarbejdet i EU: Hvad med NATO-samarbejdet og hvad i øvrigt med alle de østeuropæiske lande, som har som deres første mål at blive medlemmer af NATO og dernæst af EU, fordi det er den økonomiske garanti?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige, at det nu lyder, som om De Konservative har givet regeringen lang line i EU-politikken og givet regeringen lov til at gøre stort set, hvad den vil.

Det beskæftigelsesudspil, som De Konservative eksempelvis var meget utilfredse med, forsøgte de da ikke at bruge et parlamentarisk flertal til at få taget af bordet. Det har de da accepteret at regeringen er løbet videre med.

Hver eneste gang De Konservative siger, at de er uenige med regeringen i linjen, gør de ikke noget reelt for at få blokeret for den linje, og derfor virker det på Dansk Folkeparti, som om Det Konservative Folkeparti har givet regeringen borgfred i det spørgsmål.

Jeg bliver nødt til igen at spørge om det her med en folkeafstemning, for hr. Kent Kirk ønsker åbenbart ikke at svare på mit spørgsmål. Jeg vil gerne mere konkret spørge: Hvis det irske traktatudkast er lig med resultatet af regeringskonferencen, vil Det Konservative Folkeparti så mene, at der bør holdes en dansk folkeafstemning om resultatet, eller vil De Konservative i modsætning til Dansk Folkeparti mene, at det er forsvarligt, at Folketinget alene træffer beslutning om ratifikation?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg må sige til fru Annette Just, at jeg havde meget, meget svært ved at følge tankegangen, men det kan jo være mig, der ikke rigtig kan det.

Det fransk-tyske forslag er altså nogle hensigtserklæringer. Ja, det er det, og dem har de selvfølgelig lov til at fremsætte igen. Ingen diskussion om det.

Men hvis man kigger på den dagsorden, som vi er medforslagsstillere til, står der jo i andet afsnit:

»Folketinget konstaterer, at det fortsat står EU-landene frit for at slå til lyd for deres egne forslag og give udtryk for deres betænkeligheder under de videre forhandlinger.«

Det er vores position, at alle landene, herunder selvfølgelig også Frankrig og Tyskland, har ret til under den videre proces at fremsætte deres forslag.

Så er der spørgsmålet om det fælles forsvarssamarbejde:

Jeg mener altså, at med Berlinerklæringen fra indeværende år er der sket en afklaring af NATO-samarbejdet. Der er sket en afklaring af, hvordan balancen skal være imellem Den Vesteuropæiske Union og NATO.

Jeg ved godt, at fru Annette Just hele tiden forsøger at køre det frem i debatten, men det er jo slet ikke det, debatten i virkeligheden drejer sig om mere. Nu drejer den sig om, hvordan forbindelsen skal være mellem Den Europæiske Union og Den Vesteuropæiske Union. Så det er lidt forvirrende, når fru Annette Just tager dét frem.

Jeg er selvfølgelig opmærksom på, at mange af de østeuropæiske lande gerne vil være medlem af NATO, men jeg er sandelig også opmærksom på, at uanset det vil mange af dem gerne være medlem af EU, og det er faktisk det, vi forholder os til, når vi taler om regeringskonferencen.

Hr. Thulesen Dahl spurgte om Det Konservative Folkepartis position i forhold til regeringen i det videre forløb.

Der er ikke sket nogen ændring. Vi vil stadig væk være kritiske, hvis regeringen tager initiativ til at fremsætte forslag, som vi ikke mener er rigtige.

Det pågældende beskæftigelsesforslag, husker hr. Thulesen Dahl formentlig, blev ikke fremlagt i Europaudvalget, og jeg føler mig da rimelig sikker på, at hvis regeringen havde valgt den procedure, som nu er aftalt med dette forslag, havde den nok lyttet lidt mere til Folketingets partier. Det vil vi da i hvert fald gøre hvad vi kan for at den bliver nødt til.

Så er der spørgsmålet om en folkeafstemning, hvis nu det irske forslag osv. Skal vi nu ikke prøve at afvente, hvad der bliver resultatet? Irland er kommet med et udspil, som alle medlemslandene nu skal forholde sig til, og der vil komme til at ske mange ting med det udspil. Der er også mange ting, der slet ikke er taget stilling til af det irske formandskab. Så det, vi afventer, og det forbeholder vi os ret til, er at se slutresultatet, og så skal vi nok være i stand til at tage stilling til de forskellige ting.

Men lad mig understrege, at Det Konservative Folkeparti ikke er bange for en folkeafstemning om EU. Vi mener, at den sag er så god, at befolkningen selvfølgelig også vil støtte den, når det kommer til stykket.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg er da glad for, at jeg får chancen for at fortælle hr. Kent Kirk en gang til – og nu skal jeg gøre det langsomt, klart og tydeligt, så selv hr. Kent Kirk forstår det – at vores fortvivlelse over hr. Kent Kirks indlæg såmænd netop skyldes, at hr. Kent Kirk på De Konservatives vegne forherliger det fransk-tyske forslag, i betragtning af at hr. Kent Kirk er medforslagsstiller til den motiverede dagsorden, som bl.a. konstaterer, at man skal have lov til at slå til lyd for sine egne forslag i den videre forhandling på regeringskonferencen.

Derfor er det interessant at høre, hvad Det Konservative Folkeparti mener at man skal slå til lyd for, og så er det, det kommer: Man skal slå til lyd for, at Vestunionen skal være en aktiv del af EU. Det var hr. Kent Kirks ord, det var så sandelig ikke mine. Så spørger jeg: Hvorfor skal vi ligge på maven for de neutrale lande, som er medlemmer af EU? Skal vi tvinge dem til også pludselig at have et militær på den ene eller den anden måde, eller skal vi bøje os for det, som er alle landenes virkelige ønske, nemlig at få en troværdig NATO-alliance, som dækker den største del af Europa?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Kent Kirk, om hans udtalelse om en folkeafstemning skulle forstås sådan, at nu vil hr. Kent Kirk ligesom statsministeren vente og se, hvad det endelige resultat bliver. Og så kunne det jo tænkes, at der ikke blev en folkeafstemning, fordi man så her i Folketinget besluttede, at det skulle der ikke være.

Jeg vil godt spørge hr. Kent Kirk, om det virkelig var sådan, det skulle opfattes. I så fald har hr. Kent Kirk i hvert fald bidraget overordentlig meget til den usikkerhed om hele det demokratiske grundlag, som statsministeren har været med til at skabe, for jeg synes, at hr. Kent Kirk lagde op til, at han muligvis ville gå med til, at der ikke skulle være en folkeafstemning.

Er hr. Kent Kirk enig med mig i, at det realistiske resultat af regeringskonferencen kun kan ligge et sted mellem det fransk-tyske udspil og det irske, og at alt andet er helt urealistisk? Når det er sådan i virkelighedens verden, er det farligt og udemokratisk med den snak om, at der muligvis ikke skulle være folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Kent Kirk: Hvorfor er det, at også hr. Kent Kirk ønsker at fastholde muligheden for, at vi ikke får en folkeafstemning? Hvad er det, der kan være bevæggrunden? Kan det være, fordi man er bange for, at der i befolkningen ikke vil være et flertal for det, man eventuelt vil lægge ud til folkeafstemning, og at man derfor ikke vil gøre det? Kan det monstro være, fordi der til sidst kommer et udspil, som er så lidt vidtgående, at der i realiteten overhovedet ikke er noget at stemme om? Kan hr. Kent Kirk forestille sig dét? Hvorfor er det mon, at vi ikke kan få noget som helst svar

på, om Det Konservative Folkeparti vil have en folkeafstemning om det, der måtte blive resultatet?

Dernæst vil jeg gerne spørge hr. Kent Kirk: Når vi så når dertil, hvor også hr. Kent Kirk vil begynde at forholde sig til det her spørgsmål, vil afgørelsen om en folkeafstemning så alene blive taget ud fra en rent juridisk vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt, og om man kan samle et femsjettededesflertal i Folketinget, eller vil det også ske ud fra politiske hensyn, nemlig det rent saglige hensyn, at det er befolkningen, der skal fastsætte tempoet i EU-integrationen, og ikke politikerne alene?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Én gang mere til fru Annette Just: Jeg har ikke udtalt mig om substansen i det fransk-tyske forslag. Det, jeg har udtalt, er, at selvfølgelig har de ret til at komme med det, og jeg har konstateret, at når de kommer med det, er det også med til at skabe en vis form for dynamik på topmøderne. Så har jeg ikke her fra Folketingets talerstol sagt sådan, som fru Annette Just citerede mig for: at Den Vesteuropæiske Union skal være en aktiv del af EU. Jeg konstaterede, at det er det, diskussionen drejer sig om, og det er der nogle medlemslande, der ønsker; men jeg har ikke sagt, at det var, hvad Det Konservative Folkeparti mente.

Så til hele folkeafstemningstemaet, som jo blev dyrket meget. Må jeg sige med det samme, at vi meget gerne vil have en folkeafstemning om ØMU'ens tredje fase i 1998. Vi mener faktisk, at her er et område, hvor vi kan forudse, at tingene er afklaret i 1998, da kender vi de lande, der går videre i ØMU'ens tredje fase, og da mener vi, det må være rigtigt, at den danske befolkning får mulighed for at tage stilling til, om Danmark skal stå udenfor, eller om man skal være med. Det har vi faktisk også lovet den danske befolkning, så dér er vi altså meget parat.

Dernæst siger vi omkring regeringskonferencen, at vi godt vil afvente og se, hvordan situationen er, når regeringskonferencen er overstået. Vi er ikke bange for en folkeafstemning, vi vil også godt have en folkeafstemning, men vi vil altså vente og se, til resultatet foreligger engang i 1997, for der kan være så mange delfaser her, der kan være mange ting, man skal tage stilling til.

Jeg mener egentlig, hr. Steen Gade var lidt inde på problemstillingen, at vi jo også skal passe på, at det her ikke kommer til at køre alt for isoleret.

Jeg mener, at perspektivet i regeringskonferencen er, at vi er i gang med at tilpasse nogle traktater, for at vi kan få udvidelsen med Øst- og Centraleuropa på plads. Det er perspektivet, og det perspektiv vil Det Konservative Folkeparti ikke miste. Jeg ved, at Enhedslisten og Dansk Folkeparti vil gøre alt, hvad de kan for at holde det perspektiv væk fra den danske befolkning, men det vil vi kæmpe imod til enhver tid.

Steen Gade (SF):

Det har været lidt morsomt at høre ordførerne fra Venstre og De Konservative i dag.

Jeg vil gerne sige, at jeg synes da ikke, Det Konservative Folkepartis ordfører behøver at undskyldte, at hans tale i dag er tandløs. Det synes jeg da ikke er et problem. Det er kun, hvis hr. Kent Kirk på et eller andet tidspunkt skal tygge noget virkelig hårdt, at det bliver et problem.

Vi tager det fra SF's side med glæde, at Venstre opfører sig sådan i dag, og at De Konservative også lader være med at sige noget særligt.

Jeg vil som indledning gøre to bemærkninger til besvarelsenerne fra statsministeren og udenrigsministeren. Den ene handler om det dér smukke billede, der bliver tegnet omkring beskæftigelsen og EU osv.

Jeg kunne forstå, hvis man tegnede et billede af en meget dårlig situation med meget høj arbejdsløshed, med kæmpedemonstrationer – i hvert fald i det sydlige Europa – mod ØMU'ens krav om konvergens; det er jo, som man ved, i overensstemmelse med virkeligheden. Men vi får sådan en slags skønbillede, som om man nærmest har løst problemerne.

I virkeligheden burde ansvarlige politikere opleve det dilemma, det er, at man næsten som »Fangerne på fortet« sidder helt isoleret og siger: Nu gør vi noget ved beskæftigelsen, samtidig med at det, folk oplever i deres hverdag i hele Europa – men specielt i de lande, som nu tilpasse sig ØMU'ens krav – er øget arbejdsløshed. Der er et enormt misforhold mellem den måde, vi diskuterer på, og virkeligheden.

Den anden bemærkning går på, at jeg i hele vækstdiskussionen og ønsket om at få beskæftigelse voldsomt savner diskussionen omkring miljøet.

Det er svært nok i Danmark, men jeg kan da se, at i regeringskonferencesammenhæng er det ekstra svært – det kommer jeg tilbage til. I forhold til beskæftigelsen, som jo er en vigtig ting for statsministeren, spiller koblingen mellem at løse miljøproblemer og at skabe beskæftigelse overhovedet ikke nogen væsentlig rolle. Og det burde den gøre, fordi vi risikerer – og dokumentationen er klar – at hvis der kommer gang i en vækstpolitik, så får vi øget forurening, og det vil sige, at behovet for en stærkere miljøpolitik, behovet for at koble beskæftigelse og løsning af miljøproblemer, behovet for grøn beskæftigelse er enormt.

Og så til det, som debatten jo først og fremmest handler om: regeringskonferencen.

Det er vigtigt, som jeg har været inde på i korte bemærkninger, at åbningen over for Central – og Østeuropa kobles så tæt til den proces, som regeringskonferencen er, som overhovedet muligt. Jeg har sagt og vil gentage det her, at der er brug for kreativitet, når det handler om fleksibilitet. Jeg ser frem til DUPI's rapport, som hr. Ove Fich nævnte, og som vi jo har været enige om at få fremskaffet; den kan spille en rolle på den høring, vi skal have om fleksibilitet.

Men det er muligheden for, at Central- og Østeuropa allerede får koblet rettigheder til den traktattekst, der foreligger her, vi skal bruge kræfter på. Det, vi har fået om, at 6 måneder efter forhandlingernes afslutning går vi i gang med forhandlingerne med alle ansøgerlande, er godt, og det er godt, at det er slået fast igen i topmødekonklusionerne, og at det også er nævnt her for de baltiske lande. Men vi bør bruge mange flere kræfter på, om vi kan lave en direkte kobling fra nogle af de ting, der bliver vedtaget i traktaten, og så til åbningen over for Central- og Østeuropa.

I den forbindelse synes jeg faktisk, fru Charlotte Antonsen omkring kriminalitetsbekæmpelsen havde nogle betragtninger, der gik i samme retning. Vi er ikke enige om, hvor det skal ligge, tror jeg, men at Central- og Østeuropa kunne inddrages her, det er et nyt signal fra Venstre, som jeg tager positivt imod.

Ellers var der jo ikke de store overraskelser på Dublinmødet. Der skete stort set ikke andet – med en enkelt undtagelse, som jeg skal komme tilbage til – end at topmødet godkendte det irske formandskabs statuspapirer, og at teatertordenen fra Kohl og Chirac om, at man skulle tage udgangspunkt i det fransk-tyske papir, forblev teatertorden. Og heldigvis for det, for

selvfølgelig er det fransk-tyske papir langt mere vidtgående og derfor ubrugeligt som arbejdsgrundlag.

Men det giver jo ikke anledning til at slappe af, for det er stjerneklart, at de afgørende diskussioner i de næste 6 måneder vil handle om de emner, hvor Danmark har sine forbehold – det gælder det retlige område, og det gælder forsvarsområdet – og her handler det om at stå fast. Forbeholdene bliver på den måde til et af de afgørende hovedelementer i den danske forhandlingslinje.

Jeg læste i en avis i går, at Jens Peter Bonde fra JuniBevægelsen nærmest var forundret over, at der skete store spring fremad på de områder, hvor Danmark har forbehold. Der er da ingen grund til at blive forundret over det, og hvis der er nogen her i salen, der er forundret over det, vil jeg da sige, at så har de ikke læst deres Maastricht-Traktat. Der står jo f.eks. i Maastricht-Traktaten, at netop diskussionen om at udvide forsvarssamarbejdet skal tages op i denne runde.

Nej, det ved vi, der lavede forbeholdene, så udmærket. Det var derfor, vi lavede forbeholdene sådan, at varslet om, hvad Danmark mener på det her område, var givet på forhånd, ligesom vi har givet meldingen om et nej til at delta i ØMU'ens 3. fase.

SF er imod en militarisering af EU-samarbejdet, og vi vil ikke under nogen omstændigheder acceptere, at Danmark bliver en del af en militær dimension i EU. Så er det sagt! Og sådan må det resultat være, som kan sendes til folkeafstemning.

Det er i virkeligheden nu, at forbeholdene skal aktiveres og gøres til konstruktiv politik, efter SF's opfattelse for et EU i flere rum samt for Danmarks rolle i EU.

Jeg synes, regeringen har været for tilbageholdende med at synliggøre det. Selv om udenrigsministerens tale i dag kom nærmere ind på, at vi har vigtige forhandlingspositioner at varetage her, så mangler vi stadig noget.

Og jeg er direkte utilfreds med statsministerens formulering om, at vi skal have en debat om EU, ikke om de danske forbehold. Det kan da være godt nok, men det er bare ikke det, det handler om, hr. statsminister. Forbeholdene er en vigtig og afgørende del af, hvordan Danmark forhandler de næste 6 måneder. Ja, det irske formandskab har oven i købet skrevet det så smukt på side 7 i sit oplæg, at det har Danmark meddelt. Hvorfor kan Danmarks statsminister så

ikke også sige det klarere i stedet for den snak her, som jeg ikke synes giver nogen særlig mening?

Jeg vil rose regeringen for, at vi har haft rimelig succes med en række udspil. Jeg skal nævne, at på miljøområdet mener vi, der skal meget mere til, men vi har fået fodfæste og godt det samme – og godt, at regeringen ikke lyttede til Venstre og De Konservative, men kom med sit udspil. Nu vil jeg opfordre udenrigsministeren til at hjemkalde sine ambassadører i de vigtige EU-lande og give dem et miljøkursus og så argumentere miljømæssigt på det her punkt. I hvert fald er det givet, at vi skal gøre en kraftanstrengelse i de sidste 6 måneder for at få mere på miljøområdet.

Så vil jeg også nævne de nationale parlaments rolle. Det irske formandskabs udspil er jo interessant her. Det går videre end det danske derved, at det inddrager samarbejdet mellem de nationale parlamente – altså det, der hedder COSAC – og hvilken rolle COSAC skal spille. En af tankerne er jo, at COSAC f.eks. kan være rådgivende, så Ministerrådet kan spørge COSAC om, hvordan COSAC vil indstille på forskellige områder, f.eks. om nærhedsprincippet. Her er SF enige i, at vi skal nærme os det irske udspil, og jeg vil opfordre regeringen til at give en melding om det her i dag.

Jeg synes ikke, at de dagsordensforslag, der er stillet i dag, giver et retvisende billede af, hvad de egentlig skulle sige. Jeg synes, de skulle sige mere end noget om folkeafstemning, det er SF enig i, og jeg forstår ikke, at statsministeren ikke snart tager sig sammen og siger det, som han burde have sagt for længe siden: at selvfølgelig kommer der en folkeafstemning, når der er substansændringer. Det burde statsministeren have sagt for længe siden. Han kan gøre det i dag, og så var vi ovre den diskussion.

Jeg vil for at få også en anden diskussion på dagsordenen fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget opfordrer regeringen til på EU's regeringskonference at arbejde for

- at Central- og Østeuropa hurtigst muligt får mulighed for at blive medlemmer af EU,
- at miljø, forbrugerbeskyttelse og lønmodtagerrettigheder styrkes afgørende over det indre marked,
- at EU udvikler en økonomisk og økologisk sikkerhedspolitik,

- at EU udvikler sig fleksibelt både indadtil og i forbindelse med optagelsen af de central- og østeuropæiske lande,

- at sikre de danske undtagelser i Edinburgh-Afgørelsen som en forudsætning for dansk accept af det endelige forhandlingsresultat. Dette forhandlingsresultat sendes til folkeafstemning.

Herefter går Folketinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 43).

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår herefter i forhandling.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Hr. Steen Gade gjorde i indledningen nogle betragtninger over ØMU'en, og det lød nærmest, som om tilpasning til ØMU'ens krav automatisk fører til ledighed.

Men er det nu sådan? Er det ikke sådan, at en række regeringer, der gerne vil tilpasse sig ØMU'ens krav, bruger nedskæringsvejen, og at hvis de i stedet havde valgt en anden vej, nemlig den socialdemokratiske vej, som vi brugte her i Danmark, så kunne man på samme tid ved en højere økonomisk aktivitet få faldende ledighed og opfylde ØMU-kravene?

Det er jo lige præcis det, der er sket her. Når Danmark blev land nr. 3, der opfyldte ØMU-kravene, så var det på grund af det økonomiske opsving, som den nuværende regering satte i gang i 1993 og fulgte op i de følgende år. Vi har jo rent faktisk bevist, at man kan have faldende ledighed, samtidig med at man opfylder konvergenskriterierne. Så derfor er det ikke sådan, at ØMU'en i sig selv fører til ledighed; det er kun en forkert regeringspolitik, der fører til ledighed.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen for det første er jeg da glad for, at hr. Steen Gade bemærkede og er enig i, at de østeuropæiske lande skal have mulighed for at komme med i det retlige samarbejde også før deres medlemskab.

Det, jeg så godt vil spørge hr. Steen Gade om, er, om SF også er enig i, at de østeuropæiske lande skal have mulighed for at lave samarbejde på det økonomiske område inden for ØMU'en,

sådan at de ligesom Danmark får mulighed for at aftale med Centralbanken at fastlåse deres valuta i forhold til den fælleseuropæiske valuta med en eller anden udsvingsmargin og selvfølgelig efter aftale med Centralbanken og på de gældende kriterier, altså sådan at de ikke skal have særordninger i forhold til Danmark og andre lande, der ikke er med?

Det andet, jeg vil spørge hr. Steen Gade om, er med hensyn til diskussionen om fleksibilitet, for jeg bemærkede, at SF var lidt bekymret over det sidste fransk-tyske udspil, men til gengæld er SF jo meget glad for det første tyske udspil netop om fleksibilitet: Er hr. Steen Gade i sin iver efter fleksibilitet ikke lidt bekymret for, om det, der er Tysklands reelle motiv bag ønsket om fleksibilitet, er, at man gerne vil lægge politisk pres på Storbritannien for, at det, om jeg så må sige, kommer med på banen i EU? Er hr. Steen Gade ikke bange for, at en fleksibilitet kan give mulighed for, at man skubber mere genstridige lande som Danmark og Storbritannien så langt ud i periferien, at vi reelt mister enhver indflydelse i EU?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil blot spørge hr. Steen Gade, så det står fuldstændig klart, om det, som han sagde om folkeafstemning, betyder, at Enhedslisten og SF er enige om, at der selvfølgelig skal være folkeafstemning. Det opfattede jeg også sådan, at SF, hvis vores dagsorden kom til afstemning, ville stemme for den.

Jeg ved ikke, om jeg tør spørge hr. Steen Gade, men jeg opfattede det nærmest sådan, at hr. Steen Gade ikke støttede regeringens dagsorden. Det er han naturligvis ikke pligtig at svare mig på, men jeg synes da alligevel, det er interessant, hvordan SF forholder sig til regeringens dagsorden.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Til hr. Ove Fich om ØMU'en: Hr. Ove Fich siger, at det er forkert regeringspolitik og ikke ØMU-kravet, der fører til arbejdsløshed i de lande i Sydeuropa, som er hærgnet af arbejdsløshed på grund af nedskæringer. Det vil jeg egentlig godt opfordre hr. Ove Fich til at tage ned på torvet i Rom og fortælle og forklare.

Sagen er, at det folkeligt klart opleves sådan, at det, der sker nu, er, at regeringer både bruger og misbruger – så meget vil jeg medgive hr. Ove

Fich – ØMU-kravene til at gennemføre en politik, som fører til større arbejdsløshed.

Men hvis man i EU skulle have gjort det samme, som hr. Ove Fich roser den danske regering for at have gjort i Danmark, så skulle man altså for nogle år siden have gjort noget helt andet end det, der ligger i ØMU-kriterierne. Man skulle ikke have lavet en slags sluse ind til ØMU-kriterierne. Man skulle i stedet have lavet en fælles ekspansiv politik i retning af det, hr. Ove Fich siger. Så det er jo sådan set en slags dementi af hr. Ove Fichs tankegang.

Til fru Charlotte Antonsen: Vi siger ikke ukritisk ja til enhver fleksibilitet. Der skal laves kriterier for det, og der skal laves regler for fleksibiliteten, i forhold til Central- og Østeuropa også om det valutariske. Ja, dér vil det da være naturligt, at man også går videre i den retning.

Og til hr. Keld Albrechtsen: SF tilkendegiver, at vi vil stemme for den dagsorden, som Enhedslisten har foreslået. Den dagsorden, jeg selv har foreslået, indeholder jo også folkeafstemning.

Om regeringens dagsordensforslag skal jeg sige, at SF vil undlade at stemme til regeringens dagsorden. Vi synes, at man for positivt tilslutter sig formandskabet. Hvis man havde formuleret sig lidt anderledes og bare konstateret, at man forhandler på vegne af det irske formandskab, så havde situationen været noget anderledes; men det er jo ikke nogen dramatisk tilslutning, fordi der i næste sætning står, at man stadig kan slå til lyd for egne forslag og i øvrigt har sin frihed.

Men derfor har vi valgt at undlade at stemme, også fordi jeg gerne ville give det signal om folkeafstemning, som jo så efter al sandsynlighed ikke kommer til afstemning i dag.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er hr. Steen Gades svar til hr. Ove Fich, der får mig herop.

Jeg vil gerne henvise til det kapitel, der er i den nyeste Økonomisk Oversigt, som kom her for ganske få dage siden, og hvor Økonomiministeriet netop har taget temaet finanspolitik i EU-medlemslandene op, for det, hr. Steen Gade formulerer heroppe fra, nemlig at det forsøg, der i en række lande gøres for at leve op til konvergenskravene, fører til øget arbejdsløshed, er en myte.

Det, man kan se, hvis jeg skal give et enkelt eksempel – nu har jeg ikke forberedt mig på, at det var den diskussion, der skulle føres i dag, så

jeg har ikke Økonomisk Oversigt med herover, men jeg kan skaffe den hurtigt, men bare et eksempel – er det, der er sket i Italien, hvor den budgetkonsolideringspolitik, der ganske fornuftigt føres dér, har ført til et meget stort rentefald og dermed har indsnævret rentespændet mellem Italien og Tyskland. Det har ført til meget store lettelser i budgetsituationen for Italien, fordi de har en relativt stor gæld, som altså bliver rentelettet, om man så må sige.

Og det er bare ét eksempel, hvor man kan sige, at der ikke er den automatiske sammenhæng i budgetkonsolideringspolitikken, som hr. Steen Gade giver udtryk for. Det dokumenteres i Økonomisk Oversigt, at der er nogle modgående bevægelser, når man retter op på sin i øvrigt forkerte økonomi, som betyder, at der samlet set sker forbedringer, og at også mulighederne for beskæftigelse bliver forbedret.

Det handler om, at det finansielle marked, der køber papirer rundt om i landene – igen et eksempel – kigger på, hvor troværdig dette lands økonomi er på sigt. Og Italiens økonomi er ikke så dårlig, som mange gerne vil gøre den til. Den har bevæget sig – og det gælder alle landene – i den rigtige retning, og vi har den største konsolidering og stabilitet i europæisk økonomi, vi har haft i mange, mange år.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg er glad for, at hr. Steen Gade indrømmer, at der nok er nogle regeringer, der giver EU skylden for en økonomisk politik, som disse regeringer skulle have ført under alle omstændigheder. Og så er jeg meget enig med hr. Steen Gade i, at hvis der blev ført en ekspansiv økonomisk politik i hele EU, så ville det gøre det langt lettere at opfylde ØMU-kriterierne for alle lande.

Og dér vil jeg gerne bede hr. Steen Gade bekræfte, at det rent faktisk er det, Socialdemokratiet og den nuværende regering har argumenteret for lige siden 1993, siden regeringskiftet, og at det præcis er det mål, vi går efter med den traktatændring, som den danske regering jo har lagt frem. Det vil jeg gerne have bekræftet.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg synes næsten, hr. Ove Fich forlanger for meget af mig: Jeg skal bekræfte, ikke bare hvad der står i Socialdemokratiets partiprogram, men også, at det er rigtigt, hvad der står dér. Det før-

ste vil jeg gerne bekræfte, nemlig at det står dér. Det andet vil jeg ikke bekræfte.

Må jeg så sige til økonomiministeren, at jeg ikke er ekspert på Italien. Sidst jeg havde noget med den her diskussion om Italien at gøre, var vores venner i Europa-Parlamentet de daværende italienske kommunister, og da vi spurgte dem, som var glødende tilhængere af ØMU'ens tredje fase, hvad de ville gøre, hvis de nu sad som regering og skulle påtage sig ansvaret, sagde de straks, at så ville de selvfølgelig bede om en overgangsordning eller finde en eller anden ordning, så det ikke rigtig kom til at ramme dem.

Og det er måske det, der er sket i Italien; jeg ved det ikke. Nu sidder de jo rent faktisk i regering, dem, som jeg sad i gruppe med dengang, og det er i hvert fald fra deres egen mund, jeg har hørt den forklaring.

Må jeg så sige, at den tidligere kommissionsformand, Delors, stod på denne her talerstol for vel et år siden til Nordisk Råds konference og sagde næsten det samme, som jeg nu siger. Det kan godt være, at økonomiministeren har en interessant studie – og jeg vil læse det med glæde – men indtil videre bygger jeg min antagelse på, hvordan virkeligheden ser ud i en række lande, som samtidig strammer økonomien, og så tillader jeg mig at henvise til den autoritet, jeg gerne vil citere, nemlig den tidligere kommissionsformand, Delors, fra den her talerstol.

Elisabeth Arnold (RV):

Allerførst skal jeg sige tak til statsministeren og udenrigsministeren for to gode, detaljerede og omhyggelige redegørelser til Folketinget om det nys overståede topmøde i Dublin.

Stående her midtvejs i regeringskonferencen kan vi se, at vi står mellem to ambitiøse, seriøse, hårdtarbejdende formandslande, som også er to små formandslande. Noget af det, der er karakteristisk for EU-samarbejdet, er, at de mest ivrige, de mest energiske og de mindst fanesvingende i høj grad er de små lande. Det er derfor vigtigt, at de små lande i EU støtter hinanden.

Det irske formandskabs traktatudkast er et grundigt stykke arbejde, som jeg synes giver grund til dansk optimisme, og der er jo heller ikke noget i debatten her i dag, der har sæt tvivl om, at der i det danske Folketing er stor opslutning om hovedlinjerne i det irske formandskabs traktatudkast.

Der er gjort et stort og behjertet arbejde for at afbalancere medlemslandenes synspunkter –

det kan man tydeligt se af teksterne – og vi kan godt betragte traktatudkastet som en foreløbig sejr for en del af de danske mærkesager. Det gælder den stærkere placering af beskæftigelse, miljø, åbenhed og nærhed. Vi skal i hvert fald ikke beklage os over, at de ting nu er kommet med.

Jeg synes også, det må være på sin plads at fremhæve den stilling, som de nationale parlamenter får, og den stilling, som menneskerettighederne får, som noget grundlæggende i EU-samarbejdet.

Topmødet sluttede op om det irske formandskabs traktatudkast. Medlemskredsen holder stadig sammen. Der er på nuværende tidspunkt ingen grund til overdreven pessimisme. Det skal nok gå alt sammen.

Men så er der selvfølgelig alle de ting, der ikke er blevet snakket om, og alle de ting, der ikke er blevet vedtaget, og de ting, som endnu ikke er blevet forhandlet. Og der er selvfølgelig ting, som lurer i horisonten: Hvad sker der med tredje søjle? Hvad sker der med det retlige og politimæssige samarbejde? Hvad ligger der i det begreb, at de skal have operationelle muligheder eller operative beføjelser? Og hvad kommer der til at ske med forsvarsdimensionen? Det er to områder, som er berørt af nogle af de fire danske forbehold.

Det er fortsat vigtigt, at vi ikke slækker på opmærksomheden, og at vi bruger en masse energi på at forberede os, og vi vil også fra Folketingets side, er jeg helt sikker på, fortsat holde vores regeringsforhandlere og vores regeringsrepræsentanter i forhandlingerne fast på det grundlag, der forhandles på, og den baggrund, de har at møde op til forhandlingerne med.

Statsministeren sagde i sin redegørelse, at vi selvfølgelig skulle holde fast i det overordnede sigte med konferencen, og det var udvidelsen. Ja, også det er blevet diskuteret i dag – og alt det andet.

Visionerne er blevet efterlyst gang på gang, og jeg synes, Venstres ordfører startede fint med at nævne visionen om det frie, demokratiske, stabile Europa. Jeg vil da gerne føje yderligere plusord til: et trygt Europa, hvor krig ikke mere opstår, et mangfoldigt Europa, hvor hvert land har mulighed for at fastholde sit sprog, sit særpræg, sine kulturelle traditioner, og et Europa, hvor man samarbejder over grænserne om de grænseoverskridende problemer – og det gælder jo både miljøproblemer, det gælder problemer med flygtninge, det gælder problemer med

handelsrestriktioner, med de barrierer, vi tidligere satte op over for hinanden, og det gælder også det fælles arbejde for at opretholde menneskerettighederne og et rimeligt samfund med retfærdighed for alle.

Det Radikale Venstre vil noget med EU-samarbejdet. Vi vil væk fra det gamle Europa, hvor man havde toldskranker, hvor man havde krige, hvor man havde udstødning af grupper, som blev kastet rundt fra det ene land til det andet. Vi vil simpelt hen ikke have det gamle Europa tilbage.

Og det må så også være et svar til dem, der ustandselig beder os om at komme frem med visionerne: Visionerne er dér: Vi vil væk fra det gamle Europa, vi vil have et nyt Europa, og der er virkelig en enestående chance for, at det lykkes nu. Vi behøver blot, som den konservative ordfører gjorde før, at kaste blikket 10 år tilbage og se på, hvordan Europa så ud med atomraketter stillet op på hver sin side af et jerntæppe og med truende konflikter og meget store forskelle i Europa til følge. Det vil vi simpelt hen ikke have igen, og vi har chancen for at forebygge det nu. De partier, som anbefaler, at man prøver at gå bort fra den kurs, og de partier, som anbefaler et nej til den udvikling, påtager sig virkelig et utrolig stort ansvar.

Det unikke ved EU er jo, at de store lande også skal følge reglerne. Sådan har det ikke altid været, men det er faktisk sådan i EU, at der er nogle fælles spilleregler, og dem skal de store lande også følge. De små lande har altid skulle følge reglerne. Hvis ikke de fulgte reglerne, så eksisterede de små lande ikke mere. Det unikke ved EU er, at de store lande også skal følge reglerne, og det skal vi holde dem fast på. Vi skal have fælles regler, og dem skal de store lande også følge, uanset om de stikker hovederne sammen før topmøderne og laver nogle fælles udtalelser, som man så kan putte hen i et hjørne og sige: Ja, det er godt med jer, kom bare med jeres inspirerende udtalelser, men vi andre bestemmer nu, hvordan slutresultatet bliver. Det bestemmer vi i fællesskab.

Jeg vil godt sige lidt uddybende om de grænseoverskridende problemer. Der er blevet talt meget om kriminalitetsbekæmpelse og problemerne med at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet. For mange er det blevet et mantra eller en trylleformular, at blot vi får flyttet det retlige og indenrigspolitiske samarbejde over i søjle 1, så skal det nok gå med at bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet i Europa.

Men sådan er det jo ikke, for uanset hvilken konstruktion vi har i Europa, så er den grænseoverskridende kriminalitet et problem, vi skal forholde os til, og som vi skal arbejde med at få løst i fællesskab, uanset hvordan vi ellers organiserer os.

Den grænseoverskridende kriminalitet foregår jo også i forhold til Østeuropa. Den foregår jo også på tværs af den grænse, der nu er mellem Øst- og Vesteuropa. Den foregår også ud og ind af de lande, som det ikke er med i nogen af samarbejderne, f.eks. Schweiz. Der er den grænseoverskridende kriminalitet også et problem. Så selv om de lande ikke er med i EU og ikke har disse konstruktioner for samarbejde, som vi andre har, så har de også problemet, som de skal have løst, og derfor er det ikke bare en trylleformular at sige, at blot vi flytter tingene fra tredje søjle over i første søjle, skal det nok gå alt sammen; så enkelt er det ikke.

Et andet område, jeg også synes, vi må beskæftige os lidt med, er den måde, vi håndterer vores flygtningeproblemer og indvandrerproblemer på. Der er ikke nogen særlig grund til at flytte det over i første søjle, og der er såmænd heller ikke nogen speciel grund til at lave særlige regler for det i tredje søjle, men det er et problem. Når vi kigger på de konkrete problemer, vi står med i dag, hvor vi lige har haft meget store flygtningestrømme i Europa, ser vi, at selv lande, der ligner hinanden kolossalt meget, f.eks. Danmark og Sverige og Norge, som roser sig af at have en særlig kultur og en særlig tradition for en liberal flygtningepolitik, behandler de samme flygtninge totalt forskelligt.

Grupper af flygtninge, der kommer fra samme lande, og som melder sig som asylsøgere i Danmark og Norge og i Sverige, bliver behandlet forskelligt. Det er muligt, at vi hver for sig kan begrunde, hvorfor det er sådan. Vi har vores nationale traditioner for det ene og det andet, men for de flygtninge, som melder sig og banker på vores dør, er det uforståeligt, at vi, som påstår, at vi arbejder på grundlag af den samme flygtningekonvention, dog trods alt behandler de pågældende asylansøgere så forskelligt, som vi gør. Det synes jeg er uværdigt, og det synes jeg godt vi kunne tage en diskussion om i en anden sammenhæng end denne.

Det mest spændende, der kommer til at ske i det kommende halve år, bliver det, der vil ske med institutionerne, som skal forberede udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske nye demokratier, som har søgt optagelse, og natur-

ligvis også diskussionen om fleksibilitet, som vi fra radikal side går ind i med åbne øjne og forlæns og uden at slå en masse kors for os på forhånd og sige: Uha, det er nok meget farligt det her. Vi er meget interesseret i at diskutere det for at se, om det er noget, vi kan bruge konstruktivt, sådan at vi stadig væk kan holde sammen på den medlemskreds, som bliver stadig mere broget, jo flere medlemslande vi bliver.

Vi kan fra radikal side støtte den foreslåede dagsorden, som jeg selv er medforlagsstiller til, og vil blot opfordre regeringen til at arbejde sejt og roligt videre i de spor, som allerede er lagt nu.

Annette Just (FP):

Også jeg vil gerne starte med at takke de to ministre for deres oplæg til denne debat. Jeg tror, det er meget givtigt og fornuftigt, at vi får en sådan debat, så vi kan holde debatten om, hvor det er, EU går hen – i særdeleshed i en periode, hvor vi er midt i en regeringskonference – i live. Vi har prøvet på at provokere nogle af de større partier til at fortælle, hvor det er, de vil have, at EU går hen, og hvad det er for visioner, men det har jo skortet lidt på muligheden for at høre de helt store nye visioner i hvert fald.

Statsministeren har sagt – ikke blot til Politiken forleden, men også her – at det nu er på tide, vi får en debat om EU. I Politiken sagde han, at vi kan tage hele debatten, om vi skal være med i EU eller ej. Min påstand over for statsministeren er, at det er for sent. Det er ikke tiden at diskutere, om vi skal være med, men det er tiden at diskutere, hvor EU går hen, når det går videre.

Jeg er meget enig i meget af det, som statsministeren sagde bl.a. om den internationale kriminalitet, og om, hvordan vi bekæmper den, om det gælder narko, eller om det gælder organiseret kriminalitet, om det gælder menneskehandel, terrorisme eller racisme og fremmedhad, eller om det gælder udvidelsen og dens muligheder på disse områder. Ja, vi skal samarbejde, men vi skal gøre det fornuftigt nation mellem nation, som det meget flot hedder i tredje søjle. Vi skal gøre det politikorpserne imellem, efterretningstjenesterne imellem, og vi skal ikke oprette et nyt føderalt politikorps.

Når jeg siger det på den måde, så er det jo ikke, fordi hverken Socialdemokratiet eller andre har sagt, at det var en vældig god idé at gøre det på den måde. Nej, det er, fordi muligheden for det står i det irske udspil, og det er

det, der står meget, meget klart pointeret i det fransk-tyske udspil, som jo blot er de visioner, som Frankrig og Tyskland som de to store nationer i EU har om det videre forløb.

Der er ingen tvivl om, at et sådant føderalt politikorps vil blive noget ganske forfærdeligt, hvis ikke den danske regering tager sig sammen og ikke blot siger, som jeg mener, det var udenrigsministeren, der sagde: Det vil vi ikke arbejde for. Nej, vi skal klart og tydeligt sige allerede nu: Glem det, venner. I kan lige så godt lade være med at prøve på det; Danmark kan ikke gå med til det, og derfor kan det ikke komme ind i den nye traktat.

Det nytter ikke noget, som SF hele tiden så gerne vil have, at vi siger: Jamen vi har et eller andet lille teknisk forbehold, så Danmark vil ikke være med i første omgang. Vi vil måske tage stilling senere hen.

Det er nu, vi har chancen til at sige, at det ikke er den vej, EU skal gå. Vi ønsker ikke yderligere integration i en union, der skal bestemme, hvad det er, Europa skal fremover.

Vi er meget store tilhængere af samarbejde, men EU har efterhånden fået viklet sig ind i så mange ting, at det også er nødvendigt – og det ved jeg statsministeren har sagt før – med forenkling. Men vi har ikke set meget til den forenkling. Det irske formandskab startede med at sige: Nu skal vi til at lave en forenkling af Traktaten, fordi det er jo så kompliceret, og det står skrevet rundt omkring og op og ned og frem og tilbage, og vi bruger masser af artikler, hver gang vi skal lave en eller andet form for direktiv.

Jamen forenkling burde være en sag for de embedsmænd, som har siddet og arbejdet snart over et år, og vi har ikke set det første resultat, eller i hvert fald er de meget få og små.

Så taler man meget om fleksibilitet, og jeg ved godt, der er nogle enkelte partier her, der synes, det er en vældig god idé, for så kan Danmark bare holde sig lidt tilbage, og så kan de andre få lov at lave al den union, de har lyst til. Men det ødelægger samarbejdet i den union, som Fremskridtspartiet faktisk tror på. Vi tror på et EF og et indre marked, hvor vi kan samarbejde, hvor vi kan handle frit, hvor vi kan få noget fornuftigt ud af et europæisk samarbejde.

Men vi tror, hvis vi går videre i denne her union frem for blot at lave en forenkling, at så går det galt. Når det er så vigtigt med den forenkling, som der faktisk var blevet stillet i udsigt, men som der ikke er kommet så meget

som en lille smule af, så er det, fordi overskriften på hele regeringskonferencen naturligvis er udvidelse med de nye lande. De nye øst- og centraleuropæiske lande, der kommer direkte fra en union, og som er lykkelige for at være sluppet for, at det skulle bestemmes i Moskva, hvordan de skulle gøre. De er fri for det åg, at det var i Moskva, man bestemte retspolitik, man bestemte forsvarspolitik, og man bestemte strengt taget alt, hvad der overhovedet skulle til.

Nu har de fået lov til at blive frie, nu vil de gerne have lov til at se, hvordan den demokratiske verden fungerer. Hvad gør vi så? Så laver vi noget, der kunne ligne en kopi, hvis ikke vi er forsigtige, hvis ikke vi får den danske regering til at være et af de lande, der står fast på, at det fransk-tyske bidrag til det irske oplæg er ubrugeligt. Mere klart kan det vist ikke siges.

Statsministeren siger, at det kan blive svært at finde et resultat på denne regeringskonference, som ikke ligger meget tæt på formandskabsteksten, altså det irske tekstforslag. Det bliver nok lidt derhenad, men måske kan Frankrig og Tyskland få lidt, og så gør statsministeren lige opmærksom på, at vi skal endelig passe på, at vi ikke drukner os i tekniske detaljer. Men jeg vil sige til statsministeren, at hvis ikke vi i Europaudvalget havde suget os ned i alle mulige og umulige tekniske detaljer, så var det gået galt for meget længe siden for dansk erhvervsliv.

Så vil jeg dog have lov til at sige til udenrigsministeren, at jeg var meget glad for den direkte måde, udenrigsministeren sagde tingene på, for udenrigsministeren sagde – og jeg noterede det ned, for det glædede mig, og det er første gang, at jeg har hørt udenrigsministeren tale så klart – at Vestunionen ikke skal være underlagt EU. Gid vi kunne få hele regeringen til at være med på det, for så var vi fri for mange af de problemer, som vi ellers står og kæmper med til daglig her.

Udenrigsministeren sagde også, at han var imod en udvidelse af kompetenceområderne. Jamen kunne vi dog bare få sikkerhed for, at det er udenrigsministeren, der så også fik lov til at køre det igennem, for så var meget nået. Man kan frygte, at det ikke er udenrigsministeren, der til sidst skal skrive under, men statsministeren desværre, som i hvert fald ikke har udtalt sig lige så klart og tydeligt.

Angående det retlige og indre anliggende vil jeg også gerne have lov til at complimentere udenrigsministeren for at sige, at grænsekontrol, asyl og immigration skal forblive under

søjle 3 med enstemmighed, således at det ikke er til debat. Jeg håber, at udenrigsministeren mente det, da han sagde det så klart og tydeligt.

Så må jeg sige, at jeg fatter ikke al den debat, vi har haft om folkeafstemning. Jeg mener, at hvis vi overhovedet skal ændre på den traktat, vi har, og at der bare skal en brøkdel af det, der står i det irske formandskabs papir, igennem, ja, så skal vi have en folkeafstemning, og jeg forstår ikke, at statsministeren i den grad er bange for at erkende, at det er den situation, vi står i. Vi ønsker ikke, at det skal underlægges et tilfældigt flertal i Folketinget. Vi har før set, at et stort flertal i Folketinget også var et mindretal ude i befolkningen.

Derfor skal det ud til folkeafstemning. Denne gang tror jeg ikke kun, at det er Danmark, der starter med at sende det til folkeafstemning, for jeg har meget stærkt på fornemmelsen, at Frankrig også bliver nødsaget til det. De havde trods alt 48 pct. af den franske befolkning imod Maastricht-Traktaten i første omgang. Men der vil også komme andre lande. England har allerede sagt, at de ønsker den næste traktat til folkeafstemning. De, der har været de største modstandere af at sende den ud til folkeafstemning, begynder også. Hvad er der så i vejen for, at den danske statsminister siger, som den danske udenrigsminister sagde til Reuters forleden dag, at naturligvis er vi nødt til at sende det her til folkeafstemning?

Så skal jeg sige om de motiverede dagsordensforslag, at Fremskridtspartiet ikke kan tilslutte sig det af regeringen, Venstre og De Konservative fremsatte forslag ud fra den betragtning, at vi ikke kan tilslutte os det irske formandskabs generelle rammer til udkast til en ny traktatordning, fordi der er for store åbne spørgsmål, og fordi regeringen ikke har kunnet tilbagevise de mest forfærdelige ting på en overbevisende måde.

Fremskridtspartiet kan ikke støtte SF's forslag. Den første paragraf med udvidelsen er såmænd god nok, men resten er faktisk begrundelsen for, at vi gik imod Maastricht-Traktaten – så kan man vide det en gang til – og naturligvis støtter vi det af Enhedslisten stillede forslag, fordi det såmænd er sund logik.

Keld Albrechtsen (EL):

Regeringen og et stort flertal her i Folketinget har bragt sig på kollisionskurs med en meget stor del af den danske befolkning, sandsynligvis et flertal. Vi ved fra opinionsmålingerne, at støt-

ten til de fire danske undtagelser er massiv og stærk, og meget tyder endda på, at den er voksende, og alligevel fortsætter regeringen under socialdemokratisk ledelse vejen frem mod mere og mere union.

Man kunne fristes til at stille følgende spørgsmål til statsministeren: Hvor ligger den socialdemokratiske smertegrænse, hvor langt kan I blive ved med at gå uden at komme i den situation, at I får jeres egne vælgere imod jer? Jeg tror allerede, I har overskredet det punkt, men jeg stiller også spørgsmålet, fordi i vinteren 1985-86 forud for EF-pakken i sin tid nåede Socialdemokratiet jo rent faktisk sin smertetærskel og skiftede i løbet af vinteren fra at sige ja til EF-pakken til at sige nej. Det gør, at jeg aldrig helt vil opgive håbet om, at Socialdemokratiet også i denne situation til syvende og sidst kommer til besindelse, inden det er for sent. Men jeg må sige, at på baggrund af debatten i dag, så har tvivlens nådegave jo ikke indfundet sig hos Socialdemokratiet endnu, og man fortsætter tilsyneladende ret sorgløst og ubekymret ud over rampen.

Hvis vi ser på forløbet af regeringskonferencen, er situationen nu den, at den danske regering har spillet sig alle trumferne af hænde, og man har smidt trumferne fra sig på et tidspunkt, hvor spillet ikke var inde i den afgørende fase. Tyskland og Frankrig har holdt på trumferne, de sidder nu med dem i baghånd og tager de afgørende og sidste stik hjem i den sidste runde. Således ligger kortene fordelt, og det skyldes jo ikke mindst, at den danske regering forsømte, da tiden var, at indgå alliancer med bl.a. Storbritannien og de små lande, som til syvende og sidst kommer til at betale med tab af indflydelse, når de afgørende forhandlinger om stemmewægte osv. kommer. Man undlod fra dansk side at skabe de nødvendige alliancer til at blokere unionsudviklingen, og i stedet koncentrerede man sig om nogle luftige sager med beskæftigelse og lignende, som man ikke har fået en pind ud af, hvad der jo også var fuldstændig til at forudse fra starten.

Det, der jo må give anledning til den allerstørste bekymring, når man ser på debatten i dag, er, at regeringen uanfægtet fortsætter ud i sumpen uden at reflektere over de meget alvorlige problemer, som man står over for på konferencen. Problemet er jo ganske enkelt, at resultatet kommer til at ligge et eller andet sted mellem det irske udspil, som regeringen allerede har sagt ja til, og så det fransk-tyske udspil med krav om mere union på en række punkter.

Det, man allerede har sagt ja til – det synes jeg skal frem i denne debat – i topmødekonklusionerne, er, at Europol skal styrkes og udrustes med det, man kalder en operativ kapacitet. Nu er det ikke helt klart – og vi kunne ikke finde ud af det i Europaudvalget gennem spørgsmål til regeringen, da vi diskuterede det i mandags – hvor langt regeringen egentlig er gået med hensyn til at give løfter om styrkelse af unionspolitiet.

Hvis man læser teksten, så må man sige, at man er gået meget langt. I teksten får Europol simpelt hen en selvstændig rolle som unionspoliti. Der er tilsyneladende ikke taget nogen forbehold fra dansk side, selv om vi her er inde på et af de områder, hvor Danmark har en undtagelse, og det har man heller ikke, når det gælder det, der i konklusionerne fra topmødet hedder en styrkelse af forbindelserne med Vestunionen. Det har statsministeren også godkendt i Dublin. Det strider også mod den danske undtagelse. Også her er man altså på vej ned ad unionsglidebanen.

På en række andre spørgsmål er teksten, som statsministeren har godkendt i Dublin, dybt problematisk. Meget tyder også på, at statsministeren direkte har overskredet det mandat, han havde med til topmødet. Nu søgte statsministeren jo ikke mandat i Europaudvalget; det er man holdt op med. Man søger ikke mandater, man rejser bare af sted, og så skriver man under, og så håber man på, at man kan få opbakning til det i Folketinget bagefter.

Men hvilket mandat havde statsministeren til at underskrive en erklæring om, at ingen borger i en EU-medlemsstat kan søge om asyl i en anden medlemsstat? Det har man godkendt på regeringskonferencen, så man kan ikke flygte fra et andet EU-land og så blive flygtning i Danmark. Det er jo helt fantastisk. Det kan man sidde og underskrive i forbindelse med topmødeerklæringen. Det har ingen her i Danmark besluttet, at sådan skal det være. Nu har man forpligtet sig til det politisk. Sådan er der en række punkter i konklusionerne, hvor det simpelt hen er skredet for statsministeren.

Jeg ved ikke, om man ikke har været tilstrækkelig opmærksom under disse forhandlinger på topmødet, eller om det er gået for hurtigt, eller hvordan det kan være sket. Men man må i hvert fald konstatere, at på en række punkter har statsministeren altså underskrevet ting, som statsministeren ikke havde mandat til, og som strider imod det grundlag for det danske

EU-medlemskab, som vælgerne godkendte ved folkeafstemningen den 18. maj 1993.

Det synes jeg er et stort demokratisk problem, og det demokratiske problem bliver ikke mindre, når man tager to andre ting i betragtning, nemlig at de afgørende spørgsmål vil blive drøftet i nattens mulm og mørke i en meget kort og hektisk fase lige før regeringskonferencens afslutning. De afgørende beslutninger om ændring af stemmevægtene til ugunst for de små lande, om flertalsafgørelser på en række nye områder, om Vestunionen, om det styrkede forbundspoliti, unionspolitiet – alle disse spørgsmål, som kaldes ømfindtlige eller følsomme – vil der blive truffet beslutning om i en hektisk kort forhandling, ligesom det også skete under Maastricht. Man vil rende rundt til hinanden nede i Bruxelles, Amsterdam, eller hvor det nu finder sted, og strikke det sammen på natlige møder, hvor Folketinget og befolkningen er aldeles uden chance for på nogen måde at kunne være med i det, der foregår. Det er det, jeg frygter der vil ske. Det var det ene demokratiske problem, vi står over for med en regering, som ikke har noget mandat, og et forhandlingsgrundlag, som flere ordførere har påpeget er forældet.

Det andet demokratiske og endnu mere fundamentale problem er, at man ikke vil give tilsagn om en folkeafstemning om resultatet.

Det er i øvrigt også, synes jeg, ret tåbeligt, at man ikke over for de andre regeringer vil fastslå, at selvfølgelig skal det til folkeafstemning i Danmark. Det ville jo styrke regeringens forhandlingsposition på regeringskonferencen enestående.

Hvis man gør det klart for de andre lande, at selvfølgelig skal den danske befolkning spørges, så ved de andre lande jo, at de ikke kommer igennem med mere union, fordi der jo ikke er vilje til det blandt flertallet i den danske befolkning, og så havde statsministeren noget at forhandle ud fra. Nu spiller statsministeren sig kortene af hænde. Han giver nærmest de andre regeringer indtryk af, at man skal nok på en eller anden måde få lusket det igennem til syvende og sidst.

Til slut en enkelt bemærkning om ØMU'en. Det har været nævnt fra andre ordførere. Nu vil flere ordførere eller i hvert fald nogle af de borgerlige ordførere og også økonomiministeren jo gerne have en folkeafstemning om ophævelsen af ØMU-forbeholdet. Jeg tror, vi står i den situation, at hvis man gennemfører den nye Maas-

tricht-Traktat, Maastricht II, eller hvad den nu skal hedde, og at man forestillede sig den ulykke, at Danmark kom med i den fælles mønt, ja, så er vi altså meget tæt på at være med i en egentlig forbundsstat – i Vesteuropas forenede stater. Så er vi i den situation, at toget er kørt og vi står i en situation, der ikke kan rulles tilbage. Derfor er de kommende år utrolig afgørende, og derfor er det også uhyggeligt, at man overhovedet kan drømme om at gennemføre den slags ting som Maastricht II-Traktaten uden folkeafstemning.

Vi er meget tæt på, at den afgørende magt forsvinder fra dette Folketing og placeres i Bruxelles hos bureaukraterne. Vi er meget tæt på det punkt. Tættere end nogen og tættere end regeringen i hvert fald forestiller sig, men hvis man både får den fælles mønt og Maastricht II-Traktaten, så er EU en forbundsstat, og så forsvinder den nationale selvstændighed. Det er det, der står på spil, og det, der er så smerteligt i en diskussion som den i dag, er, at erkendelsen af det problem tilsyneladende kommer for sent hos den danske regering.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Når man sådan lytter til hr. Keld Albrechtsen og dermed Enhedslisten, så sidder man og får den tanke: Hvad er det i virkeligheden, man vil?

Man sabler alt det ned, der hedder at prøve at få Det Europæiske Fællesskab til at fungere på en sådan måde, at man kan få udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske lande på plads.

Men hvad er det for et perspektiv, Enhedslisten har? Ønsker man ikke, at de lande, der tidligere har været under kommunistisk styre, som nu gerne vil med i Det Europæiske Fællesskab, kommer med ind under de demokratiske principper, som vi har arbejdet under, og at de også skal have muligheden for det?

Så må hr. Keld Albrechtsen, hvis han havde det ønske at hjælpe de mennesker, der har levet under diktaturet, til at komme til at leve under demokratiet, da også komme til den konklusion, at det kun kan ske, hvis det er sådan, at vi ændrer den samarbejdsform, som vi har etableret, og at vi får tilpasset vores institutioner og lignende til den fremtid, som tegner sig.

Jeg synes, det er så fattigt og perspektivløst, det, hr. Keld Albrechtsen giver udtryk for her fra Folketingets talerstol. Så jeg vil gerne anmode hr. Keld Albrechtsen om i det mindste at

prøve på at tænke tanken til ende, om der ikke er et perspektiv for de mennesker, om vi ikke skal hjælpe dem til at komme til at leve under stabile demokratiske vilkår.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hvis det var udvidelsen af EU, som virkelig lå deltagerne i regeringskonferencen på sinde, så ville forhandlingerne på konferencen jo handle om udvidelsen og ikke alt muligt andet, men det eneste, man stort set ikke drøfter, er udvidelsen. Så jeg synes ærlig talt, at den argumentation, som hr. Kent Kirk kommer med, preller let af.

Nej, det, man er optaget af, er at lave denne arbejdsløshedsskabende ØMU-konstruktion med den fælles mønt. Det, man er optaget af, er at få unionspoliti. Det, man er optaget af, er at blande sig i militærets spørgsmål. Det, man er optaget af, er at lave institutionelle ændringer og give Unionen mere magt på alle mulige områder. Nej, udvidelsen ligger langt ude i tiden.

Vi ved ikke engang, hvilke lande der kan få mulighed for at blive optaget, måske ad åre Polen og Tjekkiet, og så stoppes der ved det, og Europa bliver igen delt. Og det, vi frygter så meget, er, at alt dette ender med, at man laver en vesteuropæisk forbundsstat, et fort Europa, og lukker de fleste af de østeuropæiske lande ude, måske bortset fra Polen og Tjekkiet, så vi igen har et delt Europa. Det er det, der i virkeligheden foregår.

Hvis det var et virkeligt samarbejde med alle de østeuropæiske lande og med Rusland med henblik på nedrustning, med henblik på at løse problemerne med de gamle atomkraftværker osv. osv., så var det en diskussion, der var værd at deltage i, men det diskuterer man ikke på regeringskonferencen.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Nu taler hr. Keld Albrechtsen i hvert fald imod bedre vidende. Alle, der har fulgt med i de sidste mange år i de mange diskussioner om EU-politikken, ved jo, at regeringskonferencen er en forudsætning for udvidelsen, og at det er det, man taler om.

Man taler om, hvordan man skal indrette det europæiske samarbejde, så udvidelsen bliver mulig. Man har også truffet den beslutning, at når regeringskonferencen er færdig 6 måneder derefter, så starter udvidelsesforhandlingerne.

Derfor er det jo ikke korrekt, det, som hr. Keld Albrechtsen giver udtryk for.

Jeg oplever det lidt på samme måde, som jeg oplevede det, da vi skulle have folkeafstemningen i 1972, hvor de, der var modstandere af det europæiske samarbejde, beskyldte det daværende EF for at være de rige landes klub.

For eftertiden siden 1972 har jo vist, at EF ikke er de rige landes klub, og eftertiden efter 1996 og 1997, når regeringskonferencen er overstået, vil også vise, at det, som det drejer sig om for os, grunden til, at vi er så engagerede i det her, jo bl.a. er, at vi ønsker udvidelsen, og at vi vil sikre demokratiet og freden i Øst- og Centraleuropa, og at vi også vil sikre, at de baltiske lande kan komme med ind i det europæiske samarbejde.

Og hr. Keld Albrechtsen ved udmærket godt fra Europaudvalget, at når vi har delegationer fra de baltiske lande på besøg, så er det også det perspektiv, de har for øje.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det lyder, som om Enhedslisten fuldstændig har glemte, hvordan Enhedslisten selv har stemt her i Folketingssalen for ganske nylig.

Enhedslisten er nemlig det parti i Folketinget, der udmærker sig mest ved at kæmpe for, at vi fortsat skal have et delt Europa, for Enhedslisten sagde nej til de Europaaftaler, som EU har indgået med de østeuropæiske lande – på trods af, at befolkningerne i de pågældende lande står bag dem – og derfor synes jeg, det er ejendommeligt, at Enhedslisten nu får det til at se ud, som om Enhedslisten vil Østeuropa det godt. For det, som Enhedslisten reelt gør, er at slå hånden af de gamle venner i Østeuropa, og Enhedslistens forgængere, SAP og KAP og kommunisterne, støttede jo de gamle regimer i Østeuropa, men det var måske ikke borgerne dér, Enhedslistens forgængere støttede; det var måske alene magthaverne?

Jeg synes, hr. Keld Albrechtsen skylder os en forklaring.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hvis det var sådan, som hr. Kent Kirk påstår: at regeringskonferencen virkelig var en forudsætning for udvidelsen, så var der noget at diskutere, men sådan er det jo ikke, for det problem, som virkelig skulle løses, hvis man oprigtigt ønskede udvidelsen, var f.eks. problemet med en åbning for import af varer fra Østeuropa, og

på det punkt ved hr. Kent Kirk godt at der ikke gøres fremskridt.

Og et andet problem, som skulle løses, hvis det skulle være muligt at optage de østeuropæiske lande, er f.eks. hele problemkomplekset i forbindelse med omlægningen af EU's struktur-fonde, landbrugsstøtten. Og det gøres der heller ikke en pind ved, og hvorfor? Fordi solidariteten desværre ikke er til stede i EU.

Næh, i stedet påstår man, at ændrede stemmevægte og den slags ting skulle være en forudsætning for at optage nye lande, og det er jo rent vrøvl; det er jo alene et påskud for at få mere magt til Unionen. Og de virkelige problemer i forhold til Østeuropa, landbrugsspørgsmålet, importspørgsmålet, miljøstøtteproblemerne osv., fejles ind under gulvtæppet.

Så det er ærlig talt ikke nemt at tage den argumentation helt alvorligt. Og endnu mere vanskeligt at tage det alvorligt bliver det da, når fru Charlotte Antonsen så hævder, at hun ved, hvad befolkningerne i de østeuropæiske lande mener, for det tror jeg ikke rigtig der er nogen der ved.

Og det bekymrer mig, at man dér har det samme problem, nemlig at regeringerne undviger spørgsmålet om en folkeafstemning, for jeg tror, det ville være meget ulykkeligt, hvis nogle af regeringerne førte deres lande ind i Unionen uden at spørge befolkningen, men det er det, der er en risiko for, og det er en unode, som de har arvet fra de regimer, som fru Charlotte Antonsen henviste til, og som jeg aldrig har støttet.

Men det er jo sådan, at disse regimer var diktaturer, som vi aldrig skal have tilbage; det kan der ikke være nogen uenighed om. Og fru Charlotte Antonsen ved også, at det er der ingen uenighed om mellem fru Charlotte Antonsen og mig, og derfor synes jeg, det er grænsende til det platte at trække den form for argumentation ind i denne debat.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg siger tak for den indrømmelse, hr. Keld Albrechtsen kom med – gående ud på, at hvis regeringskonferencen drejede sig om udvidelsen, så var det hele en anden sag; det var det, hr. Keld Albrechtsen sagde.

Så det eneste, det drejer sig om, er altså at få overbevist hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten om, at det er det, det går ud på, og dér kan hr. Keld Albrechtsen jo i en masse taler og tykke

bøger se, at den indfaldsvinkel, som alle har til regeringskonferencen, jo er at få institutionerne og de andre ting indrettet på en sådan måde, at udvidelsen kan blive en realitet.

Og hvorfor har regeringscheferne truffet den beslutning, at 6 måneder efter, at regeringskonferencen er slut, starter udvidelsesforhandlingerne? Jo, det har de da, fordi regeringskonferencen først skal være færdig, før man kan få tingene indrettet sådan, at udvidelsesforhandlingerne kan gå i gang.

Og det indtryk, som hr. Keld Albrechtsen forsøger at give: at der ikke er foretaget nogen som helst åbringer over for de øst- og centraleuropæiske lande, er jo forkert, for som fru Charlotte Antonsen var inde på, er der jo Europaaftalerne, og de aftaler indebærer bl.a. et forsøg på at åbne for importen af varer fra disse lande.

Og det er jo heller ikke korrekt, når han siger, at der ikke er gjort noget ved landbrugspolitikken, for den måde, som den europæiske landbrugspolitik udvikler sig på i øjeblikket, hvor der sker en tilnærmelse til verdensmarkedspriserne, har jo netop til formål at få udgifterne til landbrugspolitikken bragt ned, således at der efterfølgende også bliver råd til at støtte udviklingen østpå.

Så jeg må konstatere, at hr. Keld Albrechtsen taler imod bedre vidende, når han fra Folketingets talerstol påstår det, som han påstår.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Hr. Keld Albrechtsen siger, at man ikke rigtig ved, hvad befolkningerne i Central- og Østeuropa vil. Men nu findes der altså en række meget seriøse opinionsundersøgelser, som viser, at mellem 73 pct., det laveste tal, og 77 pct., det højeste tal, af befolkningerne i disse 10 lande ønsker at blive medlem af EU. Og derudover er det vel sådan, at vi kan forudse folkeafstemninger i stort set alle landene. Alle de politikere fra de pågældende lande, som jeg har talt med, har i hvert fald fortalt mig, at der bliver folkeafstemninger.

Derfor vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen, om hr. Keld Albrechtsen de to ting taget i betragtning så ikke også til sin tid vil støtte udvidelsen af EU. For jeg ved, at hr. Keld Albrechtsen ved flere lejligheder har sagt, at hvis der bare er folkeafstemninger i de pågældende lande og det så bliver et ja, vil hr. Keld Albrechtsen støtte udvidelsen. Og hvis svaret på dette er bekræftende, vil jeg da opfordre hr. Keld Albrechtsen til at

være med til at bane vejen for den pågældende udvidelse.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det bliver så i forlængelse af hr. Ove Fichs spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen:

Har hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten fortrudt, at man stemte imod Europaaftalerne? For nu fremhæver hr. Keld Albrechtsen jo, at det er vigtigt for de østeuropæiske lande, at der f.eks. åbnes for import fra disse lande, og handel er jo et spørgsmål, vi behandler i Europaaftalerne. Men Enhedslisten stemte imod dem.

Har man fortrudt det? Vil man stemme ja næste gang? Vil man stemme ja, når disse lande søger om medlemskab af EU? Man stemte jo nej til at få Sverige og Finland med.

Er der en kovending på vej i Enhedslisten, fordi man har fundet ud af, at den model, som man hidtil har lagt op til, ikke duer?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Vi har jo haft denne diskussion nogle gange, og det forekommer mig, at ordførerne bringer argumenter frem vel vidende, at de ikke er holdbare, og dermed forsøger at sprede forvirring omkring, hvad der er Enhedslistens synspunkt.

Jeg skal så endnu en gang fastslå, hvad der er vores synspunkt:

Hvis der bliver en folkeafstemning i et land som Polen og det imod forventning skulle vise sig, at et flertal af den polske befolkning virkelig vil ind i EU og med den fælles mønt have en økonomisk hestekur, der siger sparto til Margaret Thatchers, og virkelig vil have arbejdsløshed i Polen, så det batter, hvis et flertal på demokratisk vis beslutter det, og hvis det ikke sammenkædes med hr. Kent Kirks Maastricht II-Traktat og alle de unionstiltag, der er deri – fælles politi og alt muligt andet – hvis de to betingelser er opfyldt, så er det klart, at Enhedslisten naturligvis ikke kan modsætte sig optagelsen af et land, som på demokratisk vis ønsker det og har tilkendegivet det gennem en folkeafstemning.

Men man får ikke Enhedslisten til at sammenkæde det og dermed samtidig stemme for en unionstraktat, som vi her i Danmark ikke ønsker, for det er en form for revolverpolitik, som vi siger nej til, og det er tidligere sket, at man har sammenkædet sådanne ting.

Så jeg mener, at mit og Enhedslistens standpunkt i denne sag er i overensstemmelse med den nationale selvbestemmelsesret og med de principper om folkeafstemninger, som vi også prøver at få gennemført her i landet, men som det desværre også kniber med her.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at spørgsmålene om traktatændringer regner vi jo med at få overstået i løbet af det næste par år, og derefter – derefter – kommer spørgsmålet om udvidelsen på banen.

Så der kan naturligvis ikke ske en sådan sammenkædning, som hr. Keld Albrechtsen antyder, for tidsmæssigt ligger tingene simpelt hen forskudt. Så vi får altså nogle rene afgørelser, for så vidt angår spørgsmålet om udvidelse.

Og da der jo bliver folkeafstemninger i de pågældende lande, ser jeg derfor med glæde frem til, at Enhedslisten støtter udvidelsen.

Formanden:

Hr. Kent Kirk og derefter fru Charlotte Antonsen, og hr. Keld Albrechtsen runder så af, hvorefter vi går videre til næste runde.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Sådan opfattede jeg ikke det, som hr. Keld Albrechtsen sagde. Jeg opfattede det på den måde, at man ikke vil *modsætte* sig, at Polen kommer med ind i Fællesskabet, og det er jo noget helt andet.

Enhedslisten støtter ikke noget som helst! Enhedslisten støtter ikke en demokratisering af Europa, men vil allernådigst ikke modsætte sig det, hvis nogle ganske bestemte betingelser er opfyldt.

Derfor må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at det, jeg oplever i forbindelse med Enhedslistens politik her, er en kynisme af værste grad, og jeg synes ikke, man kan tillade sig at være så kynisk i den situation, for vi har i dag nogle muligheder i Europa.

Hvis det var sådan, at man virkelig gik ind for demokrati, burde man også hjælpe med at få det udbredt til den øvrige del af Øst- og Centraleuropa, og man burde også have set på vores egne interesser her, og de er, at dermed vil freden og stabiliteten i Europa også blive sikret.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Også jeg må konstatere, at hr. Keld Albrechtsen opstiller nogle uopfyldelige forudsætninger for, at man vil acceptere, at Østeuropa kommer med, og det er det samme som at sige, at Enhedslisten ikke ønsker, at de gamle venner, de østeuropæiske befolkninger, skal have mulighed for at komme med i EU.

Man siger nemlig, at der skal affoldes en folkeafstemning, inden befolkningen i det pågældende land ved, hvad der skal stemmes om, og det vil sige, inden der er en aftale med EU om medlemskab, hvori indgår de forskellige overgangsordninger, og hvad der ellers kan være tale om. Det er den ene forudsætning, hr. Keld Albrechtsen opstiller.

Og det andet, den nye betingelse, som gør, at det er helt sikkert, at Enhedslisten altid vil nå frem til et nej, er, at man nu også siger, at Maastricht II skal bryde sammen, før Enhedslisten vil acceptere en udvidelse mod Øst.

Men alle, der er interesserede i EU, er fuldstændig klar over, at de ændringer, der lægges op til i den nuværende regeringskonference, er en helt afgørende forudsætning for, at EU kan udvide medlemskredsen, for hvis vi ikke får mere forenklede afstemningsprocedurer i det gamle EU, kan vi jo ikke udvide EU med ti nye lande, uden at hele beslutningsprocessen går i stå.

Formanden:

Så runder hr. Keld Albrechtsen disse mange korte bemærkninger af, og så er det hr. Peter Duetoft som ordfører.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det glæder mig, at hr. Ove Fich nu erkender, at der tidsmæssigt er den situation, at der først er en regeringskonference, som ikke handler om udvidelsen, men som man påstår er forudsætningen for en senere udvidelse.

Men efter min opfattelse er det et rent påskud. For man tror, at man dér har fundet et enestående argument for at begrunde en forøgelse af unionsmagten på alle mulige områder, og det bliver vi ikke enige om.

Sådan står positionerne og argumenterne over for hinanden; det er ganske indlysende. Men det glæder mig, at hr. Ove Fich så klart beskriver, hvordan det er, nemlig at der nu er en regeringskonference, der handler om øget magt

til Unionen og alt mulig andet, som er på dagsordenen, og at spørgsmålet om udvidelsen så først kommer engang bagefter.

Og til slut vil jeg blot sige til fru Charlotte Antonsen, som nu igen begynder at tale om de diktaturstater, der var i det sovjetiske imperium: Det var bl.a. medlemmer af mit daværende parti, der var med til her fra Danmark at støtte Solidarnosc i Polen ved bl.a. at sende folk til Polen.

Jeg ved ikke, hvilken indsats fru Charlotte Antonsens parti, Venstre, gjorde i forbindelse med den demokratiske undergrundsbewægelse, der var imod diktaturet i Polen, men jeg ved, at det parti, jeg var medlem af, gjorde en praktisk og konkret indsats og sendte folk til Polen – ikke uden en vis risiko.

Men lad os tage den diskussion ved en anden lejlighed. Jeg synes, det er utrolig plat at føre den i marken i denne sammenhæng.

Peter Duetoft (CD):

Det er nu så befriende at høre hr. Keld Albrechtsen i enhver EU-diskussion, for så ved man da, at der er stabilitet i dansk politik, for lige meget hvad der sker ude i verden, er der ikke meget forskel fra indlæg til indlæg, og det skal hr. Keld Albrechtsen da have tak for.

Og så vil jeg i øvrigt sige tak til de to ministre for oplægget til debatten i dag, for i modsætning til Enhedslisten er jeg enig i, at regeringskonferencen er vigtig, for den er jo en forudsætning for åbningen mod Øst, og den er så igen en forudsætning for et stabilt Europa.

Og så er det selvfølgelig udmærket at se på de danske prioriteringer, og det er en stor del af debatten i dag jo også gået med.

Men, men, men det er vel også vigtigt, at vi overhovedet når til et resultat, og dér er det CD's opfattelse, at Danmark skal spille en formidlende og hjælpsom rolle under forhandlingerne, at vi skal være formidlerne mellem de forskellige grupper og lande. Og vi ved jo, at der er et indbygget modsætningsforhold, idet vi ved, at briterne er mere nationalistiske end andre, og vi ved, at der også er diskussion mellem de sydeuropæiske lande og de nordlige lande om åbningen mod øst, og dér håber vi at Danmark kan spille en katalysatorrolle og dermed være med til at sørge for, at regeringskonferencen når til et godt resultat.

Men et godt resultat dér er jo ikke nok, for et godt resultat kræver jo altså også, at der er en folkelig forståelse, sådan at vi ikke løber ind i et nyt nej, og derfor er CD's melding i dag, at de

politiske spørgsmål, altså hvad man vil på det udenrigspolitiske område, er vigtigere end paragrafferne.

Det er vældig udmærket at snakke om en Mr. eller Mrs. Europe, men det klarer altså ikke problemerne. Kun en samlet forståelse for, at en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er det eneste, der kan skabe stabilitet i Europa, kan virkelig rykke noget.

Og med hensyn til kriminalitetsbekæmpelsen skal vi også tale for en forståelse for, at kun ved hjælp af en fælles indsats kan der gøres noget imod kriminaliteten.

Og på miljøområdet: Lad os afsløre, at EU er miljøvenligt, men at EU af og til bliver bremset af et enkelt land.

Og med hensyn til arbejdsløshedsbekæmpelsen: Hvis vi står sammen, når vi altså til et bedre resultat, end når landene kæmper sig frem enkeltvis.

Og jeg er enig med statsministeren i, at eksempelvis statsstøttediskussionen belærer os om, at statsstøtten er noget meget centralt, for den er et stort problem for os alle sammen.

Fællesskabet skal vise resultater i dagligdagen, for hvis det ikke gør det, og hvis befolkningerne i EU stadig væk tror, at Fællesskabet skal udvikles for Fællesskabets egen skyld, får vi aldrig den folkelige opbakning, der vil kunne føre Europa fremad mod den stabilitet, som vi stræber efter.

Det er i den dagligdags politik, det skal slå igennem, og dér er det vores opfattelse, at Dublintopmødet slog ind på netop den ånd, at Dublintopmødet var meget konkret, og at Dublintopmødet beskæftigede sig med, hvad EU betyder for EU's borgere i dagligdagen, og understregede, at EU drejer sig om en konkret politik – som man så kan være uenig i en gang imellem.

Jeg er eksempelvis ikke vildt begejstret for den Mellemøstendeklaration, der var på Dublintopmødet – og det ved udenrigsministeren også udmærket – for jeg synes, den er for ensidig, for anti-israelsk osv.

Hvornår får vi i øvrigt ratificeret aftalen mellem EU og Israel her i Tinget? Det skulle vi måske også se at få gjort lidt ved.

Men det betyder da ikke lige pludselig, at vi vender EU ryggen, fordi vi er uenige i sådan en udtalelse. Man bliver da ikke anti-EU, fordi der er et enkelt område, hvor man ikke kan få sin vilje, og her er miljøpolitikken jo et af de gode eksempler, for det er jo et af de steder, hvor vi

aldrig når alt det, vi gerne vil have, og min påstand er, at det generelt er bedre at få 90-pct.s-regler i EU end at få 100-pct.s-regler i Danmark, medens de andre lande sejler deres egen sø.

Igen en politisk indfaldsvinkel, der siger os, at Fællesskabet ikke kun er struktur og paragraffer, men også et politisk instrument, og at det derfor er nødvendigt, at vi sideløbende har den politiske diskussion, hvis det resultat, som regeringskonferencen når frem til, skal føres til succes i Danmark og i de andre EU-lande.

Og det vidste EU's fædre også; målet for dem var klart en politisk union. Men de valgte handelssammenarbejdet som vejen, der skulle overbevise Europas befolkninger om, at Fællesskabet og det fælles mål var nødvendigt. Og den stabile union, som vi andre kæmper for, kan vi kun få, hvis vi via konkret politik kan dokumentere, at det er nødvendigt for Europas borgere at stå sammen for at løse problemerne.

Og det er jo også CD's indfaldsvinkel til de fire danske forbehold, og vi står ved løftet om, at de ikke kan ophæves uden en folkeafstemning. Men det er altså CD's opfattelse, at vi skal starte med at dokumentere behovet for at ophæve disse forbehold i stedet for at gå den modsatte vej rundt og bare hyle op om, at de skal væk.

Lad os dog i dagligdagen bevise, at de er hæmmende; lad os bevise, at de spærrer for noget, som vi gerne ville. Så kan vi også få den danske befolkning med.

Derfor glæder det mig meget, at ØMU-diskussionen nu er kommet ind i mere faste baner, og at vi nu ved, hvad konditionerne er, for så er vi jo i stand til at vurdere, om vi kan få en ordentlig ordening mellem landene uden for ØMU'en og landene inden for ØMU'en eller vi er nødt til dér at sige, at det danske forbehold skal ophæves.

I det næste halve år vil det så være institutionerne, der kommer i fokus.

CD ønsker stadig væk, at Europa-Parlamentet bliver styrket. Vi kan nok ikke få vores vilje fuldt ud, men vi håber da stadig væk på, at der f.eks. vil blive mulighed for, at Europa-Parlamentet kan få forslagsret, idet det vil være en af de ting, der kan styrke dets placering.

Vi er stadig væk tilhængere af dobbeltafstemningsprincippet i Ministerrådet – måske de sidste i Europa – for vi mener stadig væk, at det er den garanti, der bør gives til de store lande for, at de små ikke stemmer dem ned, og omvendt, at det er en garanti for, at de store lande kan

komme igennem med noget, der kan fungere, og vi mener, at det er en god måde at gøre det på.

Vi er stadig væk tilhængere af, at der er en kommissær til alle lande, ikke mindst så længe Kommissionen er den eneste instans, der har ret til at stille forslag.

Man kan måske sige, at dette behov bliver mindre, hvis Parlamentet også får ret til det, men i princippet er vi stadig væk tilhængere af en kommissær til alle landene.

Og vi ønsker stadig væk flertalsafgørelser på flere områder end i dag.

Og for os er der ingen tvivl om, at samarbejdet mellem EU og Vestunionen må styrkes, men CD har ikke været og er stadig væk ikke tilhængere af en sammenbygning.

Vi er måske nogle underlige unionister – eller hvad vi nu skal kalde os – som faktisk går ind for, at kun konkrete spilleregler og konkrete procedurer kan føre til, at EU i en given situation kan anmode Vestunionen om bistand, men vi er ikke tilhængere af en indlemmelse af Vestunionen i EU.

Og i virkeligheden mener vi, at en model, der ligner den svensk/finske, måske kunne være med til at løse nogle af problemerne på regeringskonferencen, for vi er bange for, at den udenrigs- og sikkerhedspolitiske diskussion går i hårdknude, hvis én gruppe lande ønsker Vestunionen fast forankret til Unionen og en anden gruppe bekæmper det.

Her er man nødt til at finde et kompromis, og vi tror altså, at bl.a. nogle klare spilleregler kunne være med til at klare det problem.

Og så er det meget vigtigt for os, at menneskerettighederne, de fundamentale frihedsrettigheder og de demokratiske rettigheder bliver slået fast i EU, og at der bliver vedtaget spilleregler for, hvordan der skal reageres i situationer, hvor nogle af de grundlæggende principper bliver overtrådt.

Det kan godt være, at en udsmidning ville være så drastisk igen, men det kunne jo også godt være, at modforanstaltninger med hensyn til støtte eller måske andre modeller kunne være medvirkende til at straffe lande, der ikke lever op til de fundamentale krav.

Det er vigtigt for os, fordi vi også åbner EU for en række lande, der har mindretalsproblemer, eller som har voldsomme problemer med nabolandene osv., for vi ønsker ikke, at en sådan undertrykkelse finder sted, men vi ønsker heller ikke kun at have valget mellem at smide dem ud

og at lukke øjnene for det, og derfor mener vi, at det er nødvendigt at have nogle klausuler om det.

Hele den diskussion, som vi i det kommende halve eller hele år skal have, handler jo dybest set om Europas sikkerhed. Og vi kan enten vælge den stabile vej, den vej, der har vist sig succesrig i Vesteuropa, og som en lang række øst- og centraleuropæiske lande søger, nemlig vejen via EU, eller vi kan vælge chancesejlsden, som vil betyde et stop for udviklingen, og som vil rulle Europa tilbage til den tilstand, som vi kendte før de to verdenskrige: det Europa, hvor de store spillede bold med de små, og hvor der var ustabilitet og usikkerhed. Det er det valg, vi har.

Og så kan man godt være en romantisk drømmer som hr. Keld Albrechtsen og bygge alle mulige forskellige luftkasteller om, hvordan Europa kunne se ud, men kendsgerningen er, at det, der har vist sig at være virkningsfuldt, og det, som Øst- og Centraleuropa står i kø for at komme med i, og som er det eneste, der kan sikre europæisk stabilitet, er EU – et effektivt, fornyet, stabilt og udvidet EU med både politisk og økonomisk fremgang.

Det er det, det drejer sig om, og det er såmænd også det, vi vil nå.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Selv om jeg godt kunne have tænkt mig nogle andre besvarelser end dem, som statsministeren og udenrigsministeren har givet som indledning til dagens debat, vil jeg selvfølgelig alligevel på Dansk Folkepartis vegne sige tak for, at vi har fået et referat fra topmødet i Dublin.

Der har jo været mange gisninger om, hvad der ville foregå på Dublintopmøde nummer to, og der har jo også været mange forskellige signaler fra de forskellige lande. Og det betyder selvfølgelig, at der er mange bolde i luften både med direkte konsekvenser for regeringskonferencen og med konsekvenser for forhold uden for regeringskonferencen, og det er klart, at det også giver anledning til en række kommentarer fra Dansk Folkepartis side både om procedurerne og dermed rammerne for det arbejde, der foregår ikke blot her til lands, men også på regeringskonferencen, og om indholdet.

Jeg vil først vende mig til det proceduremæssige og rammerne, for under regeringskonferencen har vi jo oplevet det problem, at regeringen ikke er tvunget af Folketinget til at søge mandat til de udspil, som regeringen præsenterer for de

øvrige EU-lande på regeringskonferencen, og det vil sige, at der ikke er nogen garanti for, at regeringen har opbakning her i Folketinget til sin politik.

Og det er vel reelt udtryk for den borgfred, som vi også tidligere i debatten har været inde på, at ikke blot De Konservative, men også Venstre yder regeringen i EU-spørgsmålet, idet de har valgt en strategi, hvor de kan komme med gratisudtalelser, og hvor de kan stå her i Folketingssalen og klandre regeringen for de udspil, den kommer med over for de øvrige EU-lande, men hvor disse udtalelser har en meget uforpligtende karakter, for disse partier har nemlig sikret flertallet bag en beretning, der betyder, at regeringen ikke behøver at komme i Europa-udvalget for at få opbakning til sine udspil.

Men dermed har man jo også sat sig i en sådan position, at man har accepteret, at regeringen kan gøre, lige hvad den vil. Det har vi jo set omkring beskæftigelsesudspillet, og vi har set det omkring miljøudspillet, hvor regeringen opererer med afgifter, som kan have fiskal karakter, og som V og K har kunnet tage afstand fra her i Folketingssalen, uden at det har nogen som helst konsekvenser for regeringens udspil.

Set med Dansk Folkepartis øjne er det ærgerligt, at det er kommet dertil, og det er også ærgerligt fra et demokratisk synspunkt, for det er afgørende, at regeringen bliver sendt af sted med noget, som i det mindste et flertal her i Folketinget kan acceptere og stå bag og støtte. Men endnu bedre havde det selvfølgelig været, hvis det havde været sådan, at udspillene havde haft befolkningens opbakning, hvad vi ikke tror er tilfældet.

Og når regeringskonferencen så er slut, er der jo også en række procedurer, og her har det selvfølgelig været afgørende for Dansk Folkeparti at forsøge at få tilsagn om en demokratisk ratifikation af det resultat, der måtte komme ud af afstemningen, for vi har jo set den forskel, der er mellem befolkningens og Folketingets opbakning til en øget EU-integration, og derfor er det fra et demokratisk synspunkt vigtigt klart og tydeligt fra Folketingets side at sige til befolkningen, at der kommer en folkeafstemning om regeringskonferencens resultat, at den kan regne med, at det er den, der træffer afgørelsen om, hvor langt man skal gå med EU-integrationen, og ikke politikerne alene.

Derfor har det også været ærgerligt at konstatere, hvordan debatten om det spørgsmål har været, og jeg føler faktisk, at det, der er sket i

den sidste uge, er, at Folketingets flertal er slået over i bakgear i det spørgsmål.

Man ynder altid at sige, at det er os, der ikke er tilhængere af en øget EU-integration, som er i bakgear, men i dette spørgsmål må jeg sige at det er Folketingets flertal, der er i bakgear. For efter dagens debat står det klart, at der også på det område er borgfred, og at i særdeleshed Venstre har ladet regeringen stå med hele udspillet med hensyn til, om vi skal have en folkeafstemning efter regeringskonferencen, og ikke engang vil sige, om partiet selvstændigt vil tage stilling, men har lagt bolden over til regeringen alene.

Og det er jo et klart skridt tilbage, for det betyder jo – hvis det er den samme statsminister til den tid som den statsminister, vi har nu – at statsministeren i den situation vil vurdere situationen ud fra, om han har opbakning i sit eget bagland til det endelige resultat, og at vi så, hvis det ikke er tilfældet, kan risikere, at der ikke kommer en folkeafstemning i Danmark om spørgsmålet, og det vil være en meget skuffende udvikling, og i Dansk Folkeparti skal vi meget beklage, at debatten i dag har taget den drejning.

Hvorfor ikke sige klart til befolkningen, at der naturligvis kommer en ratifikationsproces med en folkeafstemning, hvor det er folket i Danmark, der bestemmer udfaldet, og ikke politikerne alene?

Så med hensyn til de politiske emner, som forhandles på regeringskonferencen, og som jo også har været diskuteret på topmødet, er det Dansk Folkepartis overbevisning, at udgangspunktet har været forkert, at regeringens oplæg har været dybt problematisk, og at det irske oplæg til de videre forhandlinger gør det endnu mere problematisk, og at resultatet – hvis det skal bygge på det, vi nu har set – nok vil blive fuldstændig uspiseligt.

Så har jeg sagt, hvilken retning Dansk Folkeparti ser det går i, og det er naturligvis, fordi man med det nuværende irske udkast styrer direkte mod større EU-integration. Det, vi derimod har behov for, og det, som jeg også har sagt mange gange her fra Folketingets talerstol, er jo ikke større EU-integration, men en større afgrænsning af, hvad der er EU's område, og hvad der er landenes, herunder Danmarks, egne anliggender.

For Dansk Folkeparti står det klart efter topmødet i Dublin, at resultatet, som vi vil se måske engang i 1997, vil komme til at ligge et sted mel-

lem det irske oplæg og det fransk-tyske brev til topmødet. Der er ingen tvivl om, og man skal ikke underkende det, at Frankrig og Tyskland når til enighed omkring nogle målsætninger. Fru Charlotte Antonsen var inde på det tidligere i debatten, og jeg synes, regeringen har en tendens til at forsøge at underkende den betydning, som det har, i håb om at regeringen så kan holde sin egen retning lidt længere og ikke tage klart stilling til de ting, som er på bordet.

Jeg savner en dansk regering, som klart siger fra over for den udvikling, som dermed finder sted, og en regering, som ikke svarer undvigende, når vi kommer ind på de ømme ting og i stedet for altid forsøger at få debatten til at dreje sig om nogle overordnede ting som f.eks. det, som regeringen jo altid siger som et kodeord, når der kommer spørgsmål, nemlig beskæftigelsesindsats. Det er en vision, at vi skal lave en beskæftigelsesindsats.

Jeg savner ærlighed om, hvad der reelt er målet, og hvad den danske regering har som målsætning. Er det at bevare Danmark som et suverænt selvstændigt land, som har afgivet kompetence inden for nogle helt, helt afgrænsede få områder, eller er det i realiteten, at EU også i højere grad end i dag skal udvikle sig med en føderallignende opbygning, hvor Danmark fungerer som en delstat?

Der er ingen tvivl om, at regeringen og Dansk Folkeparti er langt fra hinanden. Når vi tager spørgsmålet om Europol, så ser vi det, der er sket på topmødet i Dublin, som illustrerende en farlig udvikling. Man taler om, at Europol skal have operationel kompetence. Vi kan ikke læse det anderledes, end at Europol skal have yderligere beføjelser end det, man i forvejen har lagt op til – yderligere selvstændig beføjelse over for de nationale myndigheder. Det er en farlig udvikling, som, uanset hvordan man ellers forsøger at definere det, vil medføre et Europol, som vil virke på samme måde som FBI i USA, bare på europæisk plan.

Vi er ikke glade for udviklingen på området for retlige og indre anliggender, hvor vi synes, at regeringen ikke klart nok tager afstand fra at gøre de retlige og indre anliggender til et overstatsligt område. Vi er klar over, at den danske regerings holdning er, at de andre bare skal fortsætte, og så har vi vores forbehold, men vi synes rent faktisk, at vi har en interesse i, at regeringen på regeringskonferencen deltager som ligeværdige partnere i forhold til de andre lande og også i højere grad klart giver udtryk for den danske holdning på det her område.

Vi synes ikke, det er særlig godt, når regeringen fremlægger et beskæftigelsesafsnit, som sammenholdt med ØMU-projektet vil have den effekt, hvis det altså skal have noget reelt indhold, at EU skal arbejde koncentreret med danske skatteforhold, med danske sociale sikrings-systemer, med dansk arbejdsmarkedspolitik og dansk finanspolitik, for det vil være konsekvensen på lidt længere sigt, hvis EU skal have reel kompetence inden for beskæftigelsesområdet.

Alt andet er et forsøg på en snakken udenom, og når regeringen forsøger at undgå at sige, at EU f.eks. skal have kompetence eller indflydelse på de her danske områder, er det jo udtryk for, at man tror, man har fundet et columbusæg ved at nævne beskæftigelse som et vigtigt område. Men man er så ikke selv parat til at tage de konsekvenser, som det har, hvis altså EU skal have nogen beskæftigelsesfremmende effekt, som i øvrigt også er imod Dansk Folkepartis holdning naturligvis.

Vestunionen er også et område, hvor regeringen i højere grad bør sige klart fra; Vestunionen må ikke sammensmeltes med EU. Jeg er fuldstændig enig i det, hr. Peter Duetoft sagde omkring det her område i øvrigt. Ak og ve, beklager hr. Peter Duetoft, hvis det bliver taget ilde op, men jeg synes rent faktisk, det er vigtigt, at regeringen forstår at markere sig på de her synspunkter og gøre det helt klart for de andre EU-lande, at vi ikke kan acceptere en sammensmeltning som målsætning på det område.

Så har vi nogle udeståender – som vi ikke har hørt så meget om indtil nu – med de institutionelle ændringer som noget helt primært. Der har regeringen udtalt, at balancen skal holdes, men det, jeg har som et spørgsmål til regeringen, er, hvad det betyder i praksis. For hvis regeringen forhandler på baggrund af, at EU udvides med måske 12 eller 15 lande, så kan vi jo se frem til ret voldsomme institutionelle ændringer med dansk tilslutning, uden at vi efterfølgende har en garanti for, at EU reelt udvides med 12 til 15 lande.

Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, hvad det egentlig er, det kan betyde i praksis, når man taler om, at balancen skal holdes inden for, at der altså stadig væk laves institutionelle ændringer.

Og så skal jeg bare lige til allersidst med hensyn til de dagsordener, der er foreslået, sige, at vi naturligvis ikke kan støtte regeringens og V's og K's dagsorden, og at vi ikke støtter SF's dagsorden, selv om vi synes, der er sympatiske elementer i den.

Vi føler, at den første sætning faktisk går i retning af det, som regeringen også illustrerer meget godt med betingelserne for at kunne optage øst- og centraleuropæiske lande, og så håber vi naturligvis på, at det, vi selv har været med til at foreslået som dagsorden sammen med Enhedslisten, får større opbakning måske ikke i dag, men så kan komme til orde på et senere tidspunkt, når de tanker, som er indeholdt i dagsordensforslaget, i højere grad vinder forståelse hos Folketingets medlemmer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti beskylder V og K for gratis udtalelser. Hvis jeg kort skal karakterisere hr. Thulesen Dahls ordførerindlæg her, så er det en gratis omgang. Der var ingen stillingtagen til noget som helst af det, der foregår i Europa. Dansk Folkeparti vil tilsyneladende lade Østeuropa sejle sin egen sø. Der er intet af det, der ligger på bordet fra nogle af landene, som Dansk Folkeparti kan bruge til noget som helst.

Jeg synes, det er uhyggeligt, at man kan sidde så mange år – trods alt, efterhånden – i Folketinget uden at tage stilling til så afgørende et spørgsmål som Europas fremtid.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Er der to, der ikke står sammen i dansk EU-politik, så er det hr. Thulesen Dahl og mig, og det er jeg godt tilfreds med. Hr. Thulesen Dahl er udtryk for en pladderromantisk nationalisme tilbage fra sidste århundrede, mens vi dog repræsenterer de borgerlige internationalister. Og sådan er det altså her i verden, at Europa har ændret sig sådan, så man er nødt til at se ud over sine egne grænser, og det har hr. Thulesen Dahl problemer med.

Til gengæld har jeg intet problem med, at vi diskuterer, og jeg har intet problem med, at vi diskuterer hårdt, og jeg har intet problem med, at vi siger hårde ting til hinanden, men jeg er ikke glad for, når man lyver om en politisk modstander.

Jeg vil have lov til at sige, at det er urimeligt, det er uretfærdigt, og det er under lavmålet at blive ved med at påstå, at statsministeren ikke har udtalt sig klart omkring folkeafstemning. Det, statsministeren klart har sagt, er, at der er noget at stemme om, så stemmer vi, og klarere kan det altså ikke siges.

Hvis der kommer 7 kapitelændringer og 3 ombyttede paragraffer, er der vel ingen her i dette land, der forestiller sig, at man skal have en folkeafstemning om det, men kommer der et indhold, så skal der være en folkeafstemning. Det har statsministeren sagt, det har regeringspartierne sagt, og enten har hr. Thulesen Dahl ikke hørt efter, eller også bruger han det bare i sin meget, meget ubehagelige måde at svine statsministeren til på for at fremme sit eget politiske plidderpladder.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Angreb er jo det bedste forsvar, og det er nok det, der kommer på tale her både fra fru Charlotte Antonsens side og hr. Peter Duetofts.

Først til fru Charlotte Antonsen. Dansk Folkeparti er meget åben over for, at EU optager central- og østeuropæiske lande. Det skal der ikke herske tvivl om. Vi har intet problem med, at EU bliver udvidet. Det har vi også tidligere markeret under de debatter, vi har haft.

Det, vi har et problem med, er naturligvis, hvis vi forpligter os ved hjælp af en regeringskonference til nogle voldsomme institutionelle ændringer, som vil medføre afgørende dansk suverænitetstafgivelse, uden at der samtidig er nogen som helst sammenkobling til en udvidelse.

Vi er modstandere af de institutionelle ændringer, der lægges op til, og vi mener rent faktisk sagtens, at man kunne operere med en udvidelse af EU alligevel. Så derfor positive tilhængere over for at udvide EU, men meget negative over for den udvikling, som regeringskonferencen er ved at tage, fordi vi ikke føler, det er en nødvendig forudsætning for at udvide EU, at man gør det, fru Charlotte Antonsen og Venstre ønsker, nemlig afgiver videre suverænitet til EU.

Punkt 2: Jeg vil med hensyn til det, som hr. Peter Duetoft er inde på, sige, at det kan være, vi i morgen og i overmorgen, når vi skal diskutere finanspolitik, kommer lidt ind på det her med, om hr. Peter Duetoft repræsenterer borgerlige internationalister. Det kan så være, at der er nogle, der står sammen om at markere, at hr. Peter Duetoft ikke er så borgerlig mere, så det gør noget, men jeg vil godt anholde det her med, at jeg skulle forsøge at lyve om en politisk modstander. Selvfølgelig gør jeg ikke det.

Statsministeren har udtalt sig i overordentlig usikre, svingende meldinger omkring en folke-

afstemning, og jeg føler reelt, at der er taget et tilbageskridt. For det, statsministeren sagde i sidste uge, var, at vi skulle have en afstemning, hvis der var noget at stemme om. Vi skulle have en afstemning, hvis der var et resultat nogenlunde lig med det irske oplæg.

Nu har vi en situation, hvor regeringslederne er blevet enige om, at det irske traktatudspil er grundlaget for de videre forhandlinger. Det burde jo så medføre, hvis der skulle være nogen konsekvens i sagerne hos statsministeren, at statsministeren så i den her uge kan markere, at vi nu er nået et skridt længere mod en folkeafstemning, end vi var i sidste uge. Det har jeg ikke hørt statsministeren sige, og derfor mangler jeg konsekvens i statsministerens udtalelser.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at det, statsministeren har meldt ud omkring folkeafstemning, er særdeles uklart.

Hr. Duetoft mente, at det var klart. Han hævdede, at statsministeren på et tidspunkt skulle være kommet med nogle klare udtalelser.

Jeg synes, at vi nu ved afslutningen af den her debat skal spørge statsministeren, om han har tænkt sig at komme med en klar udtalelse. Om vi har ret i, at det hele er uklart, at der skabes tvivl, om der bliver folkeafstemning eller ej, eller hr. Duetoft har ret i, at statsministeren er i stand til på det her punkt at tale klart og utvetydigt.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg takker ordførerne, fordi de som sædvanlig har ført en både lang og engageret debat om disse vigtige emner. Vi har vendt dem ofte i den seneste, og det skal vi blive ved med at gøre i den kommende tid.

Så kan jeg aldrig ophøre med at undre mig over, at netop Enhedslisten og repræsentanter for Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti er dem, som er mest enige i denne sag. Det yderste højre og det yderste venstre – som i øvrigt ikke kan enes om ret meget – har i denne sag fundet hinanden i en usædvanlig tæt og hjertelig alliance.

I øvrigt skal jeg i mit indlæg her i dag gøre nogle bemærkninger til det fransk-tyske samarbejde, om de nationale parlamenter og deres indflydelse i EU og endelig selvfølgelig om udvidelsen.

Først om det fransk-tyske samarbejde: Det er en gammel tradition, at lederne fra Frankrig og

Tyskland sender synspunkter til topmøderne. Det er synspunkter, de sender. Det er ikke dik-tater. Det er jo ikke sådan, at de kan diktere top-mødet noget, men de har synspunkter, de gerne vil fremsætte. De vil selvfølgelig gerne prøve på at sætte en dagsorden og præge debatten og sætte skub i meningsudvekslingerne. Det er jo en henvendelse til os alle sammen, og dermed indgår det i vores drøftelser.

Jeg synes også, det er vigtigt at erindre sig den historiske baggrund for dette. Det er jo to gamle hovedfjender i Europas historie, som vælger at vise deres vilje til at skabe et tæt for-pligtende europæisk samarbejde, og det er en vigtig og en positiv side af det fransk-tyske samarbejde.

Når vi ser på de seneste fransk-tyske udspil, så må jeg også være nok så præcis i min karakteristik af det. Der var ingen nye udspil f.eks. på de institutionelle områder, der var heller ikke nye eller væsentlige ideer om fleksibilitet. På søjle 2 og 3 var der i virkeligheden tale om en gentagelse af meget velkendte tyske og franske synspunkter.

Det er også det, der fører til i konklusionerne, at Det Europæiske Råd alene indskrænker sig til at notere sig den tyske kanslers og den franske præsidents brev. Heroverfor står så, at Det Europæiske Råd konkluderer over for det irske formandskabs udspil, at det er det, der skal lægges til grund og vil udgøre et godt grundlag for det forestående arbejde. Der er stor forskel på, at man tonløst noterer sig det fransk-tyske udspil, og så den måde, man karakteriserer det irske formandskabs udspil på.

Om nationale parlamenter og deres fremtidi-gle rolle: Danmark er et af de lande, der går stærkest ind i denne diskussion. Vi finder, at der er god mening i at tildele de nationale parla-menter en større rolle – som minimum. At nationale parlamenter kan få en særlig rolle ved at være vogtere også over, at nærhedsprincippet respekteres. Dernæst at nationale parlamenter får en rolle at spille i forhold til øget anvendelse fra Kommissionens side af hvidbøger og grøn-bøger, således at man fra parlamenternes side kan ytre sig om sådanne større sammenhæn-gende politikudspil.

Vi har også hilst velkommen fra den danske regerings side, at man søger at styrke samarbejdet mellem Europaudvalgene i parlamenterne. Jeg ved godt, at vi har haft en diskussion om dette forhold i Europaudvalget ved flere lejlig-heder, men der skal ikke herske nogen tvivl om,

at Danmark i diskussionerne har støttet ideen om at give COSAC en større rolle.

Samlet set må jeg sige, at vort eget udspil repræsenterer et vidtgående udspil, og vi støtter andre lande i deres bestræbelser. Og vi gør det ud fra det grundsyn, at en større inddragelse af de nationale parlamenter vil være med til at give EU større troværdighed i forhold til EU's borgere. Det er grundsynet. Det er ikke alene et spørgsmål om institutionernes kamp. Det er et spørgsmål om at gøre EU-problemerne mere begribelige over for EU's borgere, især når det drejer sig om samarbejdet om retlige og indre anliggender.

Det er et synspunkt, som har stærk støtte fra fransk side, og jeg synes, det er et rigtigt syns-punkt, især når det f.eks. drejer sig om grænse-spørgsmål, asylspørgsmål, immigrationsanlig-gender, som er varme emner i den indenrigs-politiske debat i en lang række europæiske lan-de i øvrigt, ikke mindst i Frankrig, hvor et stærkt højreparti gør sig gældende med skarpe synspunkter på indvandring. Netop i denne situation synes jeg, det er rigtigt at give de nationale parlamenter mere indflydelse på den-ne side af EU's politik.

Og så om udvidelsen. Dublinkonklusionerne var positive. De knytter sig tæt til, hvad der blev vedtaget i Madrid. De bekræftede, at optagelesforhandlingerne starter seks måneder efter regeringskonferencen, og at ansøgerlandene optræder på lige fod. Samtidigheden – det for-hold, at der skal foreligge udtalelser fra Kom-missionen om samtlige ansøgerlande efter rege-ringskonferencens ophør – og at vi i det princi-pielle udgangspunkt skal forhandle på lige fod med samtlige ansøgerlande, anser jeg for at være noget fundamentalt.

Det er ikke EU – os, der er der – der lidt for-mynderisk skal vælge, hvilke lande vi vil for-handle med, og hvem der skal være medlem-mer. Det er ansøgerlandene selv, der skal have ret til ved forhandlingsbordet at slås for deres synspunkter og prøve på at dokumentere, at de er i stand til at leve op til de krav, som medlem-skab af EU nu engang stiller.

Kommissionen bekræftede på mødet, at de vil have landerapporterne færdige. De vil også have rapporten om udvidelsens konsekvenser for EU's politikker færdig, og endelig tilkende-gav Kommissionen – og det anser jeg for væsentligt – at den agter at styrke førtiltrædel-sesstrategien. Det har stærk støtte fra dansk side.

Førtiltrædelsesstrategien betyder jo dels, at vi økonomisk giver en betydelig bistand til østeuropæiske lande på 1,2 mia. ecu om året – det er noget, der ligner små 10 mia. danske kroner – som støtte til deres omstrukturering på det økonomiske område, dels er det også en strategi, der via hvidbog viser over for de østeuropæiske lande, hvilke krav de møder på det indre markeds område, og endelig er det så via den såkaldte strukturerede dialog, som har stor betydning, at de østeuropæiske lande rent praktisk knyttes tæt sammen med EU.

Man skal altså ikke være blind for, at via den såkaldte strukturerede dialog, som finder sted på alle niveauer, sker der i disse måneder og halve år en meget tæt koordinering, tilvænnning, øgelse af samarbejdet imellem østeuropæere og os i EU.

I forhold til førmedlemskabsstrategien har vi jo også fra dansk side vor egen strategi. Vi har en omfattende Øststøtte, og vi yder specielt i forhold til de baltiske lande og Polen en meget målrettet støtte via vores teknisk-administrative bistand for at hjælpe netop disse lande med at overvinde de problemer, de står over for, når de skal være medlemmer. Vi yder her en direkte kontant, målrettet støtte til, at de baltiske lande og Polen kan blive klar til medlemskabet, og det agter vi at fortsætte med.

Det blev rejst fra hr. Steen Gades side, om man ikke kunne gøre noget mere for at inddrage de østeuropæiske lande i samarbejdet omkring kriminalitet. Svaret er ja, og det er det, der sker. Da lederne fra de østeuropæiske lande var i Dublin, var temaet for diskussionen for stats- og regeringscheferne, altså fra de 15 medlemslande og ansøgerlandene, netop, hvorledes vi i fællesskab bedre kunne bekæmpe kriminalitet. Det var en temadrøftelse, netop fordi vi ved, at det er et centralt emne også senere hen under optagelsesforhandlingerne.

I øvrigt yder Danmark jo også her bilateralt i forhold til f.eks. de baltiske lande en meget præcis støtte til at forbedre deres systemer for grænseovervågning, registrering af personer på disse områder, som netop er en forudsætning for også at kunne foretage en bedre registrering af kriminalitet.

I begyndelsen af det nye år er det min hensigt at lægge op til, at vi drøfter Danmarks østpolitik, den assistance, som vi giver fra Danmark til østeuropæiske lande, drøfte de hidtidige resultater, hvilke retningslinjer der skal lægges i fremtiden, og jeg vil se frem til en sådan diskus-

sion, for jeg tror, den er vigtig. Vi har et vigtigt program her, vi skal jo undersøge og vurdere, om det er godt nok.

Og så til sidst vil jeg gerne gøre en særlig bemærkning til noget, hr. Peter Duetoft sagde, og som spiller en alt for lille rolle i vores diskussioner her. Hr. Peter Duetoft sagde nemlig, at EU-samarbejdet med Østeuropa jo ikke kun er et spørgsmål om nogle økonomiske transaktioner, det er jo også et spørgsmål om demokrati, om respekt for menneskerettigheder og om respekt for minoriteter.

Det hører jo også med til optagelseskriterierne for de østeuropæiske lande, at de lever op til høje standarder på disse områder og derfor er klar over, at de ikke kun er med i et økonomisk samarbejde, men også i allerhøjeste grad i et politisk samarbejde. Vi ser nogle gunstige resultater af dette, som jeg synes bliver overset for meget. De nye ansøgerlande er godt klar over, at de er nødt til at gøre et ihærdigt arbejde med at forbedre vilkårene for minoriteter.

Vi har set afslutningen af aftaler om minoritetsspørgsmål mellem Ungarn og Rumænien, mellem Ungarn og Slovakiet – de fungerer nok ikke i det praktiske altid, som de skulle. Vi har senest set en aftale mellem Tjekkiet og Tyskland, som er meget vigtig, og vi har set store fremskridt i forholdet mellem balterne og Rusland, som alt sammen tegner billedet af, at netop medlemskabsperspektivet i disse år nærmest tvinger de østeuropæiske lande til at forsøge at ordne sig med deres minoritetsproblemer.

Til sidst til hr. Keld Albrechtsen om, hvad de østeuropæiske lande egentlig ønsker – deres folk, deres regeringer. Vi har nu på helt demokratisk vis jo set en række regeringsskifter i Østeuropa. Der er nogle hvert år, men et er uundgåeligt det samme: den nye regering, der kommer til, er mindst lige så ivrig efter optagelse i EU og i NATO som den afgående.

Hr. Keld Albrechtsen brugte udtrykket om Solidarnosc. Jeg kan sige, at deres efterkommere, som nu har den politiske magt i Polen, er blandt de ivrigste til at forsøge at finde Polens plads i EU og i NATO. Sådan ser det altså ud i dag, og det synes jeg, hr. Keld Albrechtsen skulle lægge en smule mærke til.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Jeg er ligesom udenrigsministeren dybt fascineret af den helt særegne alliance, vi oplever her i Folketingssalen omkring EU-spørgsmålet med på den ene side Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti og på den anden side Enhedslisten.

Det er særegent, for det er jo ikke et naturligt fællesskab, slet ikke i indenrigspolitisk henseende, og jeg har tit spurgt mig selv om, hvordan det egentlig kan være sådan. Man ser det selvfølgelig også visse andre steder rundt omkring i landene, men her i Danmark er vi dog vant til, at der er sammenhæng mellem vores indenrigspolitiske og udenrigspolitiske holdninger, og det ser jeg ikke helt her.

Det kan selvfølgelig også give anledning til eftertanke, når man sammenligner Venstres europapolitiske standpunkter med Fremskridtspartiets og Dansk Folkepartis – som jeg forstår i høj grad er det parlamentariske samarbejde, Venstre også tænker på. Det kan godt give anledning til, synes jeg, megen tankevirk-somhed.

Må jeg for mit vedkommende starte med at udtrykke stor tilfredshed med det standpunkt, som hr. Peter Duetoft indtog, da hr. Duetoft præciserede, hvad det egentlig var, jeg havde sagt om folkeafstemninger.

Hr. Kristian Thulesen Dahl spurgte, om jeg havde tænkt mig at komme med en klar udtalelse i dag. Jeg føler mig fristet til at sige nej, men i et forsøg på endnu en gang at præcisere det, jeg har sagt om folkeafstemningen, kan jeg helt bekræfte det, hr. Duetoft har udtalt: Hvis der overhovedet bliver noget at stemme om, så kommer der en folkeafstemning. Og jeg har også sagt i de senere dage, at konklusionerne fra det irske formandskab fra Dublin ikke har ændret mit standpunkt: Hvis det irske traktat-udkast ligger tæt på det endelige forhandlingsresultat, ja, så trækker det i retning af en folkeafstemning. Så der er rimelig god sammenhæng mellem standpunkterne.

Jeg synes også, jeg har lov til at sige, at jeg ikke bryder mig om, at partiet Venstres talsmænd indimellem taler om fedtspilleri i den sag. Jeg hører næsten det samme ordvalg, som når andre taler om at snyde befolkningen eller luske noget igennem. Det er ikke et ordvalg, der er godt at anvende, fordi det igangsætter en hel række automatreaktioner, medmindre det er det, man har tænkt sig.

For mit vedkommende er det ganske klart: Alle spekulationer om, hvornår en eventuel folkeafstemning i givet fald skal finde sted, og hvordan den i øvrigt skal udformes, må afvente resultatet. Man skal have noget at tage stilling til, når man skal svare på spørgsmålet, og det, man skal tage stilling til, ligger altså ikke før tidligst i sommeren 1997.

For min skyld kan man godt blive ved med den form for politisk aktivitet, man koncentrerer sig om, ved at prøve at forvirre befolkningen omkring folkeafstemningsdiskussionen, men vi kommer det ikke nærmere, og det vil heller ikke være seriøst og ordentligt at forsøge at komme det nærmere. Meget taler for en folkeafstemning, men det korrekte er at tage stilling til det, når der ligger et resultat.

Må jeg så i øvrigt i diskussionen om visionerne bare fastslå, at jeg er glad for det engagement, jeg synes, man kan se spire her i debatten. Må jeg for det første sige, at jeg deler i virkeligheden helt og fuldt fru Charlotte Antonsens understregning af, hvor vigtigt det er, at vi får samlet Europa, hvor vigtigt det er, at det er et frit Europa, et demokratisk Europa, et Europa, hvor alle Europas lande kan deltage i et fornuftigt samarbejde. Jeg synes, det er rigtigt at formulere det sådan. Jeg ville nu nok have ambitionen en hel del ud over det, fru Charlotte Antonsen på Venstres vegne nævner.

Jeg synes, det er rigtigt at sige: Efter næsten 25 års medlemskab af det europæiske samarbejde – i 1997 er det 25 år siden, vi blev medlem af EU – da må det være muligt at gøre op med en del af de myter, som Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet stadig prøver at bilde befolkningen ind. Det må være muligt. Det er jo ikke sådan, at medlemskabet af det europæiske samarbejde truer vores velfærd.

Enhver, der kigger på vores velfærdstal, på vores samfundsudvikling, på vores beskæftigelsesudvikling, vil se, at det kommer i meget, meget, meget afgørende grad an på os selv. Og vi har faktisk formet en vej, som alle i Europa misunder os. Især i de seneste 3 år kan vi vise resultater, som overgår vore samarbejdslande inden for det europæiske område.

Efter 25 år må vi sige: Nu er det tid til endeligt og definitivt at få gjort op med de myter og de postuler om samarbejdet og dets resultater, som jeg hører fra højre side i salen, for det er nu engang sådan, at myterne jo først holder, hvis de på en eller anden måde kan dokumenteres efter 25 års erfaringer. Det kan de altså ikke. Hvad var det for myter, man kom med dengang, og hvad er det for myter, man kommer med fortsat i dag?

Man siger, at medlemskabet truer Danmarks sociale tryghed, men det forholder sig jo i virkeligheden omvendt. Danmarks fremtid handler også om vores rigtige og gode placering i det europæiske samarbejde. Man sagde dengang, at

vi fik alt for mange gæstearbejdere til Danmark, fordi de ville bruge eller misbruge vores sociale tryghed. Jamen det er jo heller ikke tilfældet. Hvis man prøver at kigge på tallene, kan man se, at det har holdt sig på et nogenlunde stabilt niveau, hvad angår sydeuropæiske gæstearbejders ophold i Danmark eller for den sags skyld indvandrerne.

Hvis vi tager mange af de andre påstande – påstand for påstand, område for område – så viser de, at dette land, Danmark, har haft gavn af samarbejdet med De Europæiske Fællesskaber i de 25 år. Og det synes jeg man skulle starte med at konstatere, i stedet for at starte med at pådutte befolkningen alle mulige myter og skrækkampagner, som ikke har nogen virkelighed i sig.

Danmark hører til i det europæiske samarbejde; det er bedst for Danmark, og det er bedst for den danske befolkning. Vi skal ikke placere os i samme kategori som Island. Det er ikke nogen kritik af Island, for Island har et andet behov. Vi har et klart entydigt behov, der peger i retning af et europæisk-nordisk-internationalt samarbejde.

Jeg synes, fru Elisabeth Arnold formulerede det så smukt, da hun sagde, at vi vil ikke have det gamle Europa igen. Vi vil ikke have et opdelt Europa. Vi har sagt definitivt farvel til et Europa med atomvåbenraketter på begge sider af jerntæppet og dermed farvel til økonomien og de mange penge, som vi brugte til den form for isenkram.

Vi siger goddag til et Europa, hvor der er fred, hvor der er respekt for menneskerettigheder, som også udenrigsministeren sagde det, og hvor der er et fornuftigt økonomisk samarbejde, der også giver bedre beskæftigelse.

Jeg nægter simpelt hen at tro på, at der her i Folketinget skulle være et flertal imod, at vi også samarbejder landene imellem til gavn for beskæftigelsen. Hvem kan med rette i dag påstå, at der er nogen som helst fornuft i at lade vores overvejelser om, hvordan vi får flere arbejdspladser i gang i Danmark, standse ved grænsen, når enhver ved, at det internationale og europæiske renteniveau påvirker os, og når enhver ved, at det, der sker i Tyskland, i Frankrig, i Italien, i England, i Sverige og i Finland, naturligvis har stor indflydelse på vores eksport og på vores muligheder for at få bedre beskæftigelse?

Jeg vil sætte det på spidsen og sige: Hvis vi vidste det, vi ved i dag, hvis vi havde været i stand til at nå dertil i vores samarbejde i 1974,

som vi muligvis vil være i stand til om ganske få måneder, er jeg ikke sikker på, at oliekrisen havde ramt os så hårdt og så længe, som den faktisk gjorde i 1974 og igen i 1978-79.

Jeg taler ikke om, at vi skal skabe mirakler i Europa, langtfra. Der er masser af problemer i det europæiske samarbejde; hælen skal sættes i, og der skal siges nej og stop, når det skal til, men der skal også holdes fast i vores visioner.

Min pointe er, at hvis vi havde været meget bedre til i 1974 og i 1979 at samarbejde om vores økonomi, ladet være med at modarbejde hinanden med konkurrerende devalueringer, ladet være med at modarbejde hinanden med budgetopstramninger, som vi godt vidste ramte naboen, men havde gjort det modsatte og koordineret vores indsats i høj bevidsthed om, at vi gjorde det på samme tid, havde vi stået langt, langt bedre.

Udvidelsen er projekt nr. ét. Bedre økonomisk samarbejde er projekt nr. to. Man kan også sige, at vi prøver at lægge et menneskeligt politisk ansigt omkring en markedsøkonomi, der ellers ikke kender til den side af sagen. Et miljøsamarbejde, der fortsat skal have ambitioner om at være bedre, er vores tredje vej, og et ordentligt forbrugerpolitisk samarbejde, der kan fortælle forbrugerne, hvad det er for madvarer, de får – det har vi jo ikke kunnet tilstrækkelig tydeligt og entydigt før – hører også med. En effektiv indsats over for misbrug af statsstøtte, som vi som et lille land jo ikke kan konkurrere med, hører med i samarbejdet. Og et velfungerende indre marked, som gør, at danske virksomheder kan konkurrere på det, de er bedst til, hører ligeledes med til den europæiske vision.

Jeg synes, det er det, vi skal koncentrere kræfterne om; det er i hvert fald det, regeringen vil koncentrere kræfterne om, og regeringen vil også være meget bevidst om, at man som et lille land godt kan være med til at sætte dagsordenen. Regeringen er ikke så optaget af, hvad Frankrig og Tyskland nødvendigvis gerne vil, men er optaget af, at vi får et Europa, som vi kan identificere os med, et Europa, hvor vi kan finde gode allierede parter for at fremme det.

Jeg synes, at Venstre i sin liberale grundopfattelse – man kan sige, at der er i det mindste konsekvens i den – er alt for forelsket i et Europa, hvor markedskræfterne for alt i verden må have lov til at udfolde sig fuldt og helt uden noget særligt overordnet politisk ansvar.

Jeg synes, at man undervurderer Danmark, når man taler så intenst om, at nu skal Frankrig

og Tyskland nok komme til at sætte dagsordenen. Og jeg synes også, man undervurderer Danmark, når man taler om, at det danske udspil er forældet. Det er det jo ikke – må jeg sige til fru Charlotte Antonsen – tværtimod.

Det er rigtigt, at der ligger et irsk grundlag, men det er da også rigtigt, at vi naturligvis skal slås for danske interesser. Hele vejen igennem. Det er vi slet ikke hørt op med. Vi er først lige begyndt, og vi har fået begyndt godt. Vi har – som jeg sagde – fået sat beskæftigelsen og miljøet på dagsordenen. Vi har fået sat en lang række andre temaer på dagsordenen.

Og vi er frem for alt, som udenrigsministeren præciserede, nået dertil, at udvidelsen, når vi er færdige, kommer til at foregå på færre betingelser. Det betyder, at der ikke på forhånd bliver udpeget nogle lande, og at de baltiske lande er på linje med de andre. Det vil i høj grad komme an på dem selv, men naturligvis også på vores evne til at hjælpe til.

Jeg må sige til Venstre, at det europæiske samarbejde er ikke kun et samarbejde, hvor de store lande skal sætte dagsordenen. Det europæiske samarbejde er et samarbejde for alle 15 lande. Sådan er det, og sådan skal det vedblive at være.

Danmark opgiver ikke sin ambition. Vi lider ikke af mindreværdskomplekser, men heller ikke af det modsatte, og vi gør en realistisk, ambitiøs indsats for at være med til at sætte dagsordenen sammen med andre mindre lande.

Jeg synes, som hr. Steen Gade sagde det, at det ville være befriende, hvis partiet Venstre også ville erkende, at man tog fejl, da man sagde, at den danske regerings ambition om beskæftigelse, miljø, åbenhed og forbrugerarbejde skyggede for løsningen af andre opgaver og var fuldstændig håbløs. Det er jo ikke rigtigt. Sandheden viser det modsatte. Det irske grundudkast, der ligger nu, imødekommer jo os, som det også er blevet erkendt og sagt af ganske mange. Men tiden er nok alligevel ikke til, at man vil erkende egne fejl; det har vi vist også oplevet et par gange i de senere måneder.

Hr. Steen Gade havde en interessant indfaldsvinkel til det europæiske samarbejde, som jeg godt vil bruge et øjeblik på at kommentere, for jeg synes, at det er centrale punkter, som hr. Steen Gade slår ned på. Hr. Steen Gade sagde: Jeg ville gerne se en inspiration til, at man også på europæisk plan forenede det vækstmæssige, det beskæftigelsesmæssige med det grønne, med det miljømæssige.

Hr. Steen Gade efterlyste, hvor der står noget om det i papiret fra Dublin, og jeg kan sige, at der i den særlige beskæftigelseserklæring fra Dublin faktisk er et par afsnit om det. Det ene afsnit handler om, at vi bør indrette vores skat-tepolitik – ikke harmonisere den, det er ment som gode råd – på mindre skat på arbejde og mere skat på forbrug af ressourcer, og det er jo faktisk det, der er den grønne linje i Danmark. Og omme i det næste afsnit er der faktisk peget på, at en direkte kombination af beskæftigelsesmulighederne og miljøbeskyttelse er en god idé.

Måtte jeg så i øvrigt om beskæftigelsen og den økonomiske og monetære side af sagen bare gøre den henvisning til økonomiministerens bemærkninger, som jeg synes er vigtige at holde sig for øje. Hvis vi slår op på nøgletallene fra Økonomiministeriets seneste oversigt og sammenligner Danmarks situation med alle andre landes situation, så får vi et billede, som siger to ting til os, og det er vigtigt.

Den ene er, at bestræbelserne for landene for at nærme sig Den Økonomiske og Monetære Unions konvergenskrav har ikke betydet, at arbejdsløsheden i alle landene under ét er steget.

Og det andet, vi kan se, er, at Danmarks arbejdsløshed er faldet mest i samtlige lande i de senere år. Her vil jeg – også af hensyn til dem, der ikke har så stor respekt for de resultater, der er nået de senere år – bare minde om, at Danmark i dag har en arbejdsløshed, der er halvt så stor som Frankrigs. Og Danmark har i dag en arbejdsløshed, der er mindre end Sveriges, mindre end Tyslands og mindre end de fleste andre landes. Danmark har en økonomisk udvikling på beskæftigessiden, der er stærkere end de andres, og samtidig hører vi til den kategori af få lande, der fuldt og helt lever op til de økonomiske konvergenskriterier.

Beskæftigelse og stabil økonomisk politik er med andre ord ikke modsætninger, men i virkeligheden forudsætninger. Og stabil økonomisk politik skal så suppleres med en uddannelsesindsats og med et godt samarbejde på en række andre punkter. Det ved vi, men vi er ofte tilbøjelige til at glemme det.

Jeg vil for min part slutte, som jeg begyndte: med udvidelsen og det udvidede, fredelige Europa som projekt.

Til hr. Steen Gade: Vi vil gerne yderligere bidrage til og gøre alt, hvad vi kan for, at der sker noget i den periode, der går, indtil det enkelte medlemsland bliver fuldt og helt med-

lem. Vi vil gerne være med til at presse på, for at PHARE-programmerne, som de hedder, bliver forøget og får tilført mere økonomi i de kommende år. Jeg tror, det er nødvendigt, og det er en del af den danske regerings politik.

Der blev spurgt, om vi kan pege på fælles projekter mellem de nye og de nuværende medlemslande. Jeg kan pege på et stort påtrængende projekt, der hedder kriminalitetsbekæmpelse, som vi også drøftede i Dublin. Alle er indstillet på at løfte det i samarbejde med os, hvilket jeg tror er helt nødvendigt både for deres og for vores skyld.

Jeg vil godt til allersidst tilslutte mig det, hr. Peter Duetoft sagde. Jeg tror, det er vigtigt, at vi i hele den europæiske diskussion i det praktiske prøver at vise, at her er nogle resultater, som også ganske almindelige mennesker har gavn af. Det kan være statsstøtte, og det kan være andre fornuftige konkrete resultater. Holder vi den linje, og afviser vi de skrækmyter, jeg somme tider hører bliver kørt op, tror jeg også, at vi kan få en fornuftig forståelse for, at det samarbejde, vi har deltaget i i de sidste 25 år, ikke er så ringe, og at vi hører til dér. Vi skal selvfølgelig have et kritisk forhold til det, men det er dér, vores fremtid ligger.

Formanden:

Der er nu både bedt om korte bemærkninger og om en anden omgang, og jeg vil godt høre: Hvem har bedt om korte bemærkninger? – Det har hr. Holger K. Nielsen og hr. Keld Albrechtsen. Så går vi bagefter i gang med anden omgang.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg har sådan set ventet med spænding på, hvad statsministeren i dag ville svare til de udtalelser, han kom med til offentligheden her for nylig, og jeg må indrømme, at jeg ikke er blevet så frygtelig meget klogere.

Jeg synes, at der kan være relevans i at tage en debat om, hvad vi vil i det europæiske samarbejde efter 25 års medlemskab – det er meget naturligt, at man gør det – men statsministeren gør det nu lidt besværligt for sig selv, når han kører ud i en debat om, hvad nejsigerne sagde i 1972, og når han vil tilbagevise de myter, som kom fra nejsigerne. Hvis vi nu skal være helt ærlige, så blev der vistnok sagt mange ting fra både ja- og nejsigere i 1972. Men bør det, der blev sagt fra de forskellige sider i 1972, virkelig

være grundlaget for en fremadrettet Europa-debat i 1997?

Tilsvarende med oliekrisen, hvor vi får at vide, at hvis vi havde haft et samarbejde, som det, vi er i gang med, ville vi have undgået konsekvenserne af oliekrisen. Hvem ved dog det? Det er dog et langt mere kompliceret spørgsmål. Det er ren demagogi at påstå det. Tilsvarende, at vi ville komme i en situation som Island! Jamen det er jo demagogi, hr. statsminister.

Jeg synes, at der kunne være god grund til at få en debat, som statsministeren efterlyser, og jeg vil opfordre regeringen til at sætte sig ned, tænke sig om og komme med et ordentligt oplæg til, hvordan Folketinget og befolkningen kan få en sådan debat, og så lade være med at komme med de overfladiske betragtninger, som vi fik omkring det historiske, og om, hvad der skete i 1972-73-74. Det synes jeg ikke at der er meget perspektiv i.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er helt enig med statsministeren i det synspunkt, at hr. Uffe Ellemann-Jensen bør være langt mere forsigtig, før han går ud og beskylder nogen for fedtspilleri. Det, vi har set i dag, er, at hr. Uffe Ellemann-Jensen med flyvende faner har tilsluttet sig det fedtspilleri, som foregår.

Vi fik desværre ikke noget klart svar fra statsministeren, som var i stand til at afklare spørgsmålet, om vi får en folkeafstemning eller ej. Vi fik at vide: Hvis der overhovedet bliver noget at stemme om, hvis det blev noget i nærheden af det irske udspil, trækker det i retning af folkeafstemning – trækker i retning af folkeafstemning!

Der er desværre ingen klarhed, og når man overhovedet ikke vil drøfte en dagsorden med os, så må vi altså sige, at den tvivl, som statsministeren har skabt om spørgsmålet om en folkeafstemning, er ikke blevet mindre under denne debat; den er kun blevet større.

Det betyder, at det nu bliver nødvendigt at få en debat også uden for dette hus – også blandt f.eks. socialdemokratiske partimedlemmer og andre – om det spørgsmål i de kommende måneder.

Formanden:

Så går vi i gang med anden omgang. Fru Charlotte Antonsen.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg bemærkede også, at statsministeren brugte et nyt ord, nemlig fedtspilleri. Det afslører jo ét klogt træk ved statsministeren: at statsministeren nærlæser udtalelsernes fra Venstres formand. Og det må jeg sige i sig selv er meget fornuftigt af statsministeren, men det er ikke så fornuftigt og klogt, når det får statsministeren til at gå uden om det, der var spørgsmålet fra Venstre: Hvor er de visioner, som statsministeren så gerne vil have til debat? Hvorfor har statsministeren ikke benyttet dagen i dag til at fremlægge nogle visioner for Europa i stedet for blot at sige, at vi er i EU, det har vi været i 25 år, og det er ikke så ringe endda? Hvorfor får vi ikke de visioner, som statsministeren for et par dage siden i aviserne sagde nu skulle ind i debatten?

Så bringer statsministeren diskussionen om den kommende regering ind i billedet, og det er jo selvfølgelig nærliggende; vi nærmer os vel snart et folketingsvalg. Men når statsministeren taler om, at Venstre skulle benytte Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet i EU-debatten, er det tågesnak, for så længe de to partier ikke ønsker at tage stilling til den virkelige verden i Europa, skal de aldrig nogen sinde komme til at spille nogen rolle i EU-politikken, lige så lidt som Socialdemokratiet lader Enhedslisten diktere den nuværende regerings EU-politik.

Og dér vil jeg godt spørge statsministeren, når statsministeren begynder at tale om, at vi skulle begynde at inddrage nejsiden i den kommende regerings EU-politik, om det er en trussel om, at Socialdemokratiet ligesom i 1986 vil begynde at sige nej? Er statsministerens holdning til Europa i virkeligheden dikteret af, om statsministeren kan deltage i topmøder eller ej? Er statsministeren slet ikke enig i det, der foregår i EU?

Det synes jeg vi må have et klart svar på, for vi står jo formentlig over for en folkeafstemning, og hvis det så set udefra ser ud, som om statsministeren er lidt i tvivl om, hvorvidt det her med EU er særlig godt, og hvis det ser ud, som om man i Socialdemokratiet overvejer, at hvis man ikke selv sidder ved regeringsmagten, kaster man det hele over styr, så var det da nok så interessant at få det afklaret allerede i dag inden et folketingsvalg.

Statsministeren siger, at det fransk-tyske brev ikke spiller nogen rolle. Jamen det er jo immervæk nævnt i den konklusionstekst, som statsministeren selv har været nede og sige ja til. Dermed kan man altså ikke komme uden om, at der

dels er det irske udkast, som er grundlaget for debatten, og dels det, at landene har valgt at lægge vægt på det fransk-tyske udspil, fordi det i modsætning til de forskellige danske udspil faktisk forholder sig til det, der er de centrale emner på regeringskonferencen, nemlig det retlige samarbejde og forsvarssamarbejdet.

Venstre tillader sig så her at sige, at det er vi glade for, for vi har faktisk lidt flere visioner for Europa, end statsministeren har. At statsministerens så forsøger at få os til at indrømme, at det, at miljø og beskæftigelse er kommet med, burde føre til en ændring af vores syn på regeringskonferencen, er det rene nonsens. Vi har aldrig haft ret meget imod, at man skrev lidt ind, men vi har sagt, at de to emner samt forbrugerpolitikken ikke er centrale for Østudvidelsen, og derfor har det været et problem, at man fra dansk side kun har lagt vægt på dem i regeringskonferencen.

Jeg vil godt slutte med at sige, at Venstre – det har jeg allerede meldt – under alle omstændigheder vil sige ja til det, der bliver resultatet. Vi ser ikke i Europa noget alternativ til et samarbejde Europa, hvor man har demokratiske afgørelser. Uanset at der på statsministerens foranledning kommer lidt småfnidder ind om det ene og det andet, så mener vi ikke, at det ødelægger vores vision om at skabe et Europa, der kan åbne dørene for de lande, der står og tripper ved vores indgangsdør.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Ja undskyld, men når Venstre står her og skoser lidt over, at der er nogle partier, der ikke kigger ud i den virkelige verden, så må jeg sige, at Fremskridtspartiet altså er et parti, som fra først af var meget positivt i 1972, som var en af de største fortalere i 1986, og som i 1992 sagde: Nu er vi gået for langt. Det sagde den danske befolkning sådan set også, men bagefter gik den ved hjælp af armvridning og lignende sådan lige akkurat ind på at sige ja til det dér, som Venstre var så begejstret for.

Når det liberale parti, som altså ikke rigtig vil lytte efter noget som helst, så står og giver et blanko-ja til hvad som helst til en regering, som de selv skoser for ikke at ane, hvilket ben den står på, og til en regering, hvis største parti er Socialdemokratiet, som startede med at være meget, meget tvivlende i 1972, var deciderede modstandere i 1986, faktisk sagde ja i 1992, selv om befolkningen sagde nej, og som var med til

at lave armvridning – hvor er den virkelige verden så?

Kent Kirk (KF):

Selv om jeg er meget enig med statsministeren i hans undren over det, vi ser omkring Dansk Folkeparti, Fremskridtspartiet og Enhedslisten, så har jeg ligegodt fornemmelsen af, at kæden hoppede lidt af, dengang han skulle prøve at overføre det til den parlamentariske situation på det nationale plan. Det lød jo nærmest, som om det var noget underligt noget, at Venstre og De Konservative ikke kunne samarbejde med Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti omkring Europapolitikken, når vi i visse sager kunne samarbejde med dem omkring den nationale politik.

Så må jeg bare konstatere, at statsministeren flere gange her i den sidste tid har ført mange samtaler med Enhedslisten for at blive reddet. Vi har da set hr. Søren Søndergaard gå ud og ind af Statsministeriet flere gange, og jeg tror da, at vi i morgen – eller i hvert fald i overmorgen – vil komme til at opleve, at Enhedslisten vil undlade at stemme for netop at sikre, at statsministerens finanslov kommer igennem. Så jeg synes sådan set ikke rigtig, den sammenligning holder, og derfor må jeg bare konstatere, at kæden kom til at hoppe af for statsministeren.

Men er jeg egentlig glad for, at statsministeren ligesom tager fat i de sidste 25 års Europa-politik. Det synes jeg er vigtigt. Jeg kan godt forstå, at det generer hr. Holger K. Nielsen, men jeg synes, det er vigtigt, at man ser på, hvad det danske medlemskab af EF og nu EU har betydet, og hvad det kan komme til at betyde fremover. Vi skal jo ikke lukke øjnene for, at det har betydet noget, og at det også har betydet noget positivt for det danske samfund.

Det, vi så bare kan håbe på, er, at Socialdemokratiet i de næste 25 år vil opføre sig ansvarsbevidst, og at vi ikke igen kommer til at opleve, at Socialdemokratiet vil stille det danske medlemskab af EF på spil, sådan som vi oplevede det i 1986, men jeg går ud fra, at det er det, der ligger som en undertone i statsministerens konstatering.

Må jeg til sidst sige, at også jeg synes, at statsministeren trækker for store veksler på, hvordan den danske økonomi har det i dag. Vel har dansk økonomi det godt, men jeg føler mig overbevist om, at hvis Socialdemokratiet havde siddet ved regeringsmagten fra 1982 til 1993, havde den danske økonomi ikke haft det sådan,

som tilfældet er i dag. Så havde det ikke været muligt for os at føre en økonomi, der også sikrer, at vi kan styre ind efter ØMU'ens konvergenskrav; det er nok en kendsgerning.

Det er nok også en kendsgerning, at hvis vi kigger på arbejdsløshedstallene i Danmark, ville de jo ikke have set sådan ud, hvis vi ikke havde sendt 100.000 på orlov. Det er vel også en realitet. Skal vi ikke prøve på at lade være med at puste os op i denne situation og i stedet forholde os til virkeligheden og det, forespørgslen drejer sig om: regeringskonferencen, og hvordan vi vil komme videre i 1997?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Nej, hr. Kent Kirk, det generer ikke mig, at vi får en diskussion af 25 års dansk medlemskab af EU. Det er meget naturligt, når man holder sølvbryllup eller 25-års-jubilæum, at der bliver gjort status over de 25 år. Det, der generer mig, er, at vi skal tage udgangspunkt i, hvad der blev sagt fra ja- og nejsiden i 1972 osv., for jeg tror ikke, at det giver en særlig frugtbar debat, at vi går tilbage til den diskussion. Der blev sagt mange og meget mærkelige ting både fra ja- og nejsiden; det indrømmer jeg.

Det, jeg synes, det kan være grundlag for, er, at vi får en ordentlig rapport om det. Det, vi opfordrer regeringen til, er at lave en ordentlig rapport om 25 års dansk politik inden for EU, og hvad det har betydet for det danske samfund, så vi kan få et ordentligt diskussionsgrundlag og ikke de efter min opfattelse temmelig overfladiske bemærkninger, der kom fra statsministeren før.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jo, men der blev trods alt sagt én ting fra modstandernes side tilbage i 1972 – det husker jeg tydeligt – og det er én ting, som jeg synes vi godt kan forholde os til: at EF var de riges landes klub og det var kun de rige lande, der skulle have noget at gøre med EF. Det synes jeg vi har set ikke er tilfældet. Jeg synes også, at vi har set et helt andet perspektiv, og det er vel også derfor, SF inden for de sidste 2 år er begyndt at ændre kursen lidt i deres forhold til det europæiske samarbejde.

Steen Gade (SF):

Jeg synes ikke, vi har haft en særlig god debat i dag. Det er, som om vi ikke er kommet videre.

Nogle har sagt, at vi skulle snakke om visioner, det er der måske ikke kommet så meget ud af. Det var jo heller ikke meningen, at vi skulle komme med en historisk status.

Vi skulle i virkeligheden diskutere topmødet og dets status under regeringskonferencen, det var det den her debat burde have handlet om, men det synes jeg ikke rigtig den har. I hvert fald ikke i den forstand, at den har lagt en særlig klar linje for, hvordan vi håndterer de næste 6 måneder.

Det tror jeg vi kommer over, men jeg synes egentlig ikke, det er for godt, for visionerne skal være der. Jeg synes jo, at de findes i SF's dagsorden, men det er ikke det, jeg vil bruge mere tid på, for vi snakker jo om noget helt konkret. Vi skal forhandle alle de der små og store og vigtige ting, som jo også var i oplæggene fra både statsministeren og udenrigsministeren; det vil jeg indrømme. Jeg synes selv, at jeg deltog i den drøftelse af de konkrete ting. Men jeg synes også, at der er kastet meget mudder ind, som gør, at vi ikke får sat fokus på noget af det vi ved bliver vanskeligt, eller noget af det, vi især vil prioritere i de næste måneder.

Så vil jeg om udenrigsministerens svar med hensyn til de nationale parlamenter sige, at det var jeg glad for. Jeg forstod det som en imødekommelse af, at diskussionen ikke er slut med det danske udspil, at regeringen er åben over for at gå videre i retning af at give de nationale parlamenter en øget indflydelse – også samarbejdet imellem de nationale parlamenter – f.eks. i retning af det, det irske formandskab har foreslået.

Jeg er helt enig med udenrigsministeren i, at vi her har at gøre med noget, hvor man ved at gøre bare lidt politisk kan få gjort noget, som virkelig er med til at mindske det demokratiske underskud og oplevelsen af, at borgerne og den nationale parlamentariker er sat ud af spillet. Jeg tror, at de takter, der er i det irske formandskab, er gode, og jeg er glad for, at regeringen i dag har svaret, som den har.

Med hensyn til spørgsmålet om miljø og beskæftigelse på topmødet vil jeg bare sige til statsministeren, at jeg har læst det, der er kommet ind, og det er jo bedre end ingenting; men jeg savner jo kapitel 10 i Delors' hvidbog, og jeg er altså på mine gamle dage som EU-ordfører nået dertil, hvor jeg må sige noget, som jeg ikke havde troet jeg skulle sige, nemlig at jeg savner Delors. Det gør jeg rent faktisk, for det kunne da være, at kapitel 10 så ville have fået den vægt, som det burde have.

Vi har ikke fået diskuteret nok. Der er spørgsmål, vi ser som meget vanskelige, hvor vi er kritiske over for EU som juridisk person, der er enekompetencen i handel. Den betragtning, der er i konklusionerne om et Europol med operativ kapacitet, er vi ligeledes meget kritiske over for, og det må vi kigge nærmere på efter denne debat.

Det sidste, jeg vil sige, er til hr. Keld Albrechtsen, som siger, at han ikke er klar over, om vi nu får en folkeafstemning eller ej. Jeg kan da godt forstå hr. Keld Albrechtsen, når hr. Keld Albrechtsen hæfter sig ved nogle af statsministerens udtalelser, men jeg vil nu tage det roligt.

Der står i SF's dagsorden – den bliver godt nok ikke vedtaget – at der skal være en folkeafstemning. Jeg er ret tryk ved, at vi får en folkeafstemning, også når jeg hører, hvad statsministeren rent faktisk har sagt. Så det kunne godt være, at vi egentlig skulle vælge den modsatte attitude og sige: Det kan man ikke komme uden om! Det er ved at dæmre alle vegne, at der kommer en folkeafstemning, når resultatet foreligger, og det er klogt og godt.

Tak til alle, som bar og fortsat vil bære. Der er ingen grund til at være så bekymret. Vi får en folkeafstemning. Det står i SF's dagsorden. Den bliver ikke vedtaget, men ét er sikkert: Vi får en folkeafstemning!

Annette Just (FP):

Man må forbløffes, når landets statsminister kan stå på Folketingets talerstol og undres over, at Fremskridtspartiet vil følge den linje, det har fulgt hele tiden. Man må da forbløffes, navnlig i betragtning af, at statsministeren spørger: Hvordan i alverdens riger og lande kan Fremskridtspartiet, Dansk Folkeparti og Enhedslisten stemme for den samme dagsorden? Øj, frygteligt!

I øvrigt mener statsministeren, at hvis resultatet bliver noget, som ligner det, der står i det irske formandskabs rapport, er vi nødt til at have en folkeafstemning. Jamen har statsministeren da overhovedet ikke læst det, der står i den motiverede dagsorden? Man kan faktisk fristes til at tro det, for der står rent faktisk, at hvis resultatet bliver en ny traktat, som svarer til det irske rammeudkast eller noget tilsvarende, skal der afholdes folkeafstemning. Men måske kan statsministeren ikke læse indenad, eller også siger han af principielle grunde – og det er nok nærmere sandheden – nej, puha, sådan noget kan vi ikke stemme for! Men den slags fine fornemmelser har vi ikke, hr. statsminister. Vi støt-

ter det, vi mener er det rigtige. Vi støtter det, der er den ægte vare.

Og så tør vi også sige, hvad vi mener. Vi sagde, allerede inden vi kom i Folketinget – altså inden det første valg, hvor Fremskridtspartiet var opstillet – at vi var for EF, og det var i 1972. Vi har arbejdet for det EF, vi blev en del af, og helt frem til 1986 arbejdede vi for, at vi skulle have et troværdigt medlemskab af EF. Vi var de ivrigste og nogle af de første til at sige ja til det indre marked, og her må jeg måske gøre statsministeren opmærksom på, at det var ikke helt så enkelt med Socialdemokratiet, som stod meget, meget splittet i 1972, og som rent faktisk sagde nej i 1986. Det er altså det troværdige parti, som statsministeren bryster sig af at tilhøre, set i forhold til dem, der rent faktisk kørte den rene og saglige linje.

Først i 1992 sagde statsministerens Socialdemokrati ja til det EF eller rettere sagt det EU, som statsministeren står her og bryster sig af. Men folket sagde nej, hr. statsminister, og Fremskridtspartiet sagde også: Nej, nu er vi gået for langt! Og det er faktisk de samme argumenter, vi bruger i dag. Vi skal ikke have en føderal union, vi ønsker ikke en EU-hær, vi ønsker ikke et EU-politikorps, vi ønsker ikke, at de indre anliggender skal afgøres ved flerstemmighed.

I dag har jeg hørt statsministerens partikammerater og udenrigsministeren sige nogenlunde det samme med lidt pænere og mere moderate ord – det indrømmer jeg – men ikke desto mindre kan statsministeren undres over, at Fremskridtspartiet tør køre en ren linje for et godt samarbejde i Europa, noget, som hans eget parti ikke kunne. Og så ved jeg i øvrigt ikke, hvorfor i alverdens riger og lande oliekrise kom ind i statsministerens tale, som om A.P. Møllers oliefund i Nordsøen skulle have noget som helst med EU at gøre.

Lad mig gøre det helt stjerneklart: Fremskridtspartiet går ind for, at den næste traktat skal ud til folkeafstemning. Lad mig gøre det lige så klart, at Fremskridtspartiet er dyb modstander af og meget skeptisk over for det fransk-tyske udspil. Vi ved af erfaring fra den sidste regeringskonference, at det vil få en virkelig stor indflydelse, og så nytter det ikke noget at sige, at vi skal gøre alt muligt for de central- og østeuropæiske lande. Hvad er det, man gør? Jo, man siger, at man kan give dem nogle tilskud – det var det, udenrigsministeren stod og talte om – tilskud, tilskud, tilskud, giv dem bare nogle flere penge.

Men det er ikke den måde, vi skal gøre det på. Vi skal gøre det ved at forenkle EU-samarbejdet, så de ligesom os kan leve op til kravene og blive til fornøjelse og glæde for et Europa, der kan leve i samarbejde, fred og sikkerhed. Det er det, vi skal frem til, og det er det, som denne debat burde have drejet sig om.

Keld Albrechtsen (EL):

Både statsministeren og udenrigsministeren var inde på, at der skulle eksistere en endog tæt og hjertelig alliance mellem det yderste højre og det yderste venstre. Men det, vi har konstateret i dag, er, at fire partier ville have stemt for det dagsordensforslag, vi har fremsat om folkeafstemning, fordi de har den opfattelse, at det spørgsmål burde bringes i orden i dag.

Derudover har Enhedslisten i fredags henvendt sig til hr. Ove Fich med en fremstrakt hånd, og det gjorde vi ikke, fordi vi ønskede en tæt og hjertelig alliance med det yderste højre. Det gjorde vi, fordi vi ønskede at lave en fælles dagsorden sammen med regeringspartierne. Derfor henvendte vi os først til hr. Ove Fich, men vores tilbud blev ikke modtaget. Det blev modtaget af andre, og det er jeg glad for; men vi startede altså med at gå til hr. Ove Fich.

Det er også sådan, at i 1986 dannede Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet, SF og VS tilsammen et flertal i Folketinget, som sagde nej til EF-pakken. Jeg vil gerne gentage til både ministrene og hr. Ove Fich, at det flertal eksisterer jo stadig – i den forstand at det i dag består af Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten – og vi har ikke lagt skjul på i Enhedslisten, at vi ønsker intet hellere, end at dette flertal igen kan aktiveres i spørgsmålet om Unionen.

Så inden man snakker sig helt væk fra alle muligheder for dialog, synes jeg, man i Socialdemokratiet og i Det Radikale Venstre skulle lytte til, hvad det er, unionsmodstanderne siger. Man skulle huske på, at vi rent faktisk – dengang man kaldte til de første forhandlinger om udarbejdelse af et dansk forhandlingsgrundlag sidste efterår – også kom med en fremstrakt hånd, som heller ikke blev modtaget. Sådan er den reelle sammenhæng, og hvis det skulle ske, det på et eller andet tidspunkt bliver sådan i Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, at man når over den smertegrænse, som jeg da stadig håber eksisterer – jeg håber ikke, at følelsesløsheden efterhånden er total – så ved man, hvor man kan henvende sig for at danne et andet flertal i EU-politikken.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg synes, man skal tage Folketinget alvorligt, og derfor skal en dagsorden omhandle det, man har debatteret. Det, der er emnet for debatten i dag, er topmødet og regeringskonferencen; derfor synes vi også, at en dagsorden skal handle lige præcis om det, og det er derfor, vi har foreslået den dagsorden, vi har.

Enhedslistens fremstrakte hånd betragter vi ikke som en fremstrakt hånd, fordi den handler om folkeafstemning, og det er, som statsministeren sagde, et spørgsmål, der endegyldigt afgøres om et halvt års tid. Derfor vil jeg sige, at hr. Keld Albrechtsen har mange forunderlige evner, og en af dem er åbenbart at stikke en fremstrakt hånd bagud.

Peter Duetoft (CD):

Når jeg ikke har set et brev fra hr. Keld Albrechtsen, kan det skyldes to ting: enten at jeg ikke er nået så langt ned i bunken, eller også at hr. Keld Albrechtsen ikke har sendt det til mig. Jeg håber bestemt, det er det sidste, for det var forhåbentlig åbenlyst på forhånd, at CD ikke ville kunne tilslutte sig en dagsorden som den, Enhedslisten har foreslået her.

Men jeg synes, hr. Keld Albrechtsens dobbeltmoral simpelt hen er ved at blive for streng. Nu stiller man sig op her og roser sig af, at man midt i 1980'erne fik et flertal i Folketinget til at sige nej til den Fælles Europæiske Akt, og hvad skete der så: Ved en folkeafstemning var et flertal af den danske befolkning rent faktisk for den, og så burde den logiske konsekvens – hvis alle disse demokratiske ord og folkeafstemningsord og halleluja, der kommer fra Enhedslisten, er ærligt ment – da være at sige: Jamen nu støtter vi den også, for folket har talt, for folket har sagt, at de gerne vil have det, som vi ellers var imod.

Men næh nej, tværtimod. Enhedslisten siger: Nu skal vi blive ved med at sige nej, og nu skal vi det ene, og nu skal vi det andet, selv om folket havde en anden opfattelse. Jeg synes, hr. Keld Albrechtsens demokratiske sindelag burde prøves på et eller andet tidspunkt, for her er der i hvert fald skabt tvivl om, hvorvidt det overhovedet eksisterer.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan oplyse hr. Peter Duetoft om, at jeg faktisk er ganske enig med ham: Hvis der har været

en folkeafstemning, hvor befolkningen har afgjort et spørgsmål – naturligvis under forudsætning af, at grundlovens regler er overholdt – må vi respektere resultatet. Og derfor måtte jeg også tage – det kan jeg godt sige til hr. Duetoft – den utrolig bitre konsekvens i foråret 1986, at jeg måtte stemme for den ratifikationslov, som blev vedtaget her i Folketingssalen. Det var en sort dag for undertegnede. Men hr. Duetoft skal ikke stå her og sige, at jeg ikke respekterede det resultat, befolkningen på demokratisk vis var nået frem til.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jamen det er overhovedet ikke det, der er interessant. Det, der er interessant, er, at lige siden det danske folk i 1972 sagde ja til EF, og siden det danske folk i 1986 sagde ja til Den Fælles Akt, har hr. Keld Albrechtsen bekæmpet begge dele med næb og kløer. Hvad der er foregået i en ratifikationsafstemning på det tidspunkt er uinteressant i forhold til det, hr. Keld Albrechtsen har gjort lige siden, nemlig kæmpet med næb og kløer for at imødegå den beslutning, det danske folk to gange har truffet. Og det er derfor, jeg i al stilfærdighed tillader mig at sige, at en logisk konsekvens af, at folket to gange har sagt ja, ville være at sige: O.k., så er det her, vi står, og vi tager udgangspunkt i det, den danske befolkning har bestemt.

Nu ser jeg, at hr. Keld Albrechtsen har bedt om ordet, så nu skal vi have en diskussion om 1992 og 1993 og alle folkeafstemningerne. Men jeg vil gerne forebygge den diskussion ved at sige: Det var et andet grundlag, vi stemte om i 1993 end i 1992, så lad være med at komme løbende herop og sige, at vi lavede det samme nogle år efter.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at hr. Peter Duetoft har en besynderlig demokratiopfattelse. Jeg har lige redegjort for, hvordan jeg i sin tid til punkt og prikke respekterede det, befolkningen vedtog ved en folkeafstemning.

Nu er det imidlertid sådan i et demokrati, at det, der én gang er truffet beslutning om, har man ret til at arbejde for at få ændret. Jeg ved, at bl.a. hr. Duetoft arbejder på lang sigt for at få ophævet nogle af de danske undtagelser – sådan tror jeg det er – selv om også de er vedtaget ved en bindende folkeafstemning, som vi må

respekttere. Jeg mener også, hr. Duetoft har ret til at arbejde for nye folkeafstemninger og få ændret det eksisterende grundlag, lige så vel som jeg har, så hr. Duetoft skal stoppe sit forsøg på at beklikke min demokratiske observans i dette spørgsmål og i stedet erkende, at det, vi er fælles om, er altså at respektere resultatet af folkeafstemninger.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Der er en væsentlig forskel, skal jeg sige til hr. Keld Albrechtsen. Mit udgangspunkt er, at Danmark har disse forbehold, og jeg saboterer ikke disse forbehold. Jeg forsøger hele tiden at påvirke befolkningen til en ny holdning, men jeg saboterer ikke de forbehold.

Men så vidt jeg har set, er Enhedslistens linje i Folketinget, at ligegyldigt hvad det drejer sig om, er Enhedslisten imod hvad som helst, bare der står EU et eller sted i et forslag. Det er en sabotage af et forhold, som befolkningen har bragt Danmark ind i, hvor det i det andet tilfælde er en almindelig politisk kamp for at få ændret nogle holdninger i befolkningen. Det er en væsentlig forskel, om man går ind og blokerer for det, folket har valgt eller man nøjes med – som vi andre gør – at kæmpe for at ændre nogle af befolkningens holdninger.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil godt sige om statsministerens besvarelse for efterhånden lang tid siden, at min parlamentariske erfaring er jo ikke så stor som statsministerens. Men jeg har da været herinde så længe, at jeg ved, det altid giver anledning til frustration, når det er sådan, at partier finder sammen i nogle bestemte forhold ud fra bestemte grundholdninger og ikke ud fra partitaktiske hensyn. Det kom til udtryk, dengang et flertal herinde vedtog at gennemføre PGU – altså pædagogisk grunduddannelse – og det er kommet til udtryk, når der er vedtaget konkrete skatteforslag osv. Hver gang det ikke lige har været partier, man normalt tænker vil kunne finde sammen om en given ting, har det givet anledning til mærkelige frustrationer. Sådan er det jo, og det er også det, statsministeren giver udtryk for i dag, fordi Enhedslisten og Dansk Folkeparti har kunnet finde sammen om vel stort set de samme formuleringer om en folkeafstemning, som statsministeren selv har været fremme med i pressen. Det undrer statsministeren.

Jeg vil spørge statsministeren – hvis statsministeren ellers har tid – om statsministeren ikke har set, at uden for Christiansborg arbejder man faktisk tværpolitisk for at bevare dansk suverænitæt. Man arbejder fuldstændig uden skelen til, hvilke partier de enkelte personer er medlemmer af, man arbejder ud fra den grundholdning, at EU-sagen også kan handle om, hvor meget suverænitæt der skal afgives, og hvor meget kompetence og selvbestemmelse vi skal bevare på rent danske hænder. Så kan der bagefter være partitaktiske holdninger til, hvordan man skal stille sig, når vi skal udmønte de konkrete ting i Danmark.

En forudsætning for, at vi her i Danmark kan slås ud fra partitaktiske hensyn og for de partier, vi tilhører, er selvfølgelig, at kompetencen til at træffe beslutninger på et givet område ligger i Danmark og ikke hos Europa-Kommissionen eller Ministerrådet eller for nogle tings vedkommende i Europa-Parlamentet. Men det virker, som om statsministeren i sin besvarelse overhovedet ikke tog hensyn til de forhold, men mente, at når man har at gøre med udenrigspolitiske forhold generelt – og herunder hører ifølge statsministeren også EU-forhold – må man opretholde de samme parlamentariske vilkår og skillelinjer, som når man snakker dansk indenrigspolitik.

Er det derfor, vi i morgen og i overmorgen måske vil se en alliance mellem regeringspartierne, SF og Enhedslisten i finanslovs spørgsmål? Bør de samme skillelinjer gøre sig gældende? Har Venstre eksempelvis lagt hele afgørelsen om en dansk folkeafstemning over til regeringen? Er det, fordi de normale indenrigspolitiske skillelinjer gør sig gældende, at regeringen ikke skal søge mandat i Europaudvalget forud for fremførelsen af danske regeringsforslag, som har en vis rækkevidde? Er det de sædvanlige skillelinjer, som gør sig gældende? Nej, selvfølgelig er det ikke det. Men i EU-sager træffer man åbenbart afgørelser ud fra et andet grundlag.

Så vil jeg sige tak for statsministerens bekræftelse på, at beskæftigelsesudspillet indebærer, at EU skal arbejde mere koncentreret om bl.a. landenes skattepolitik. Jeg synes, det var befriende, at vi fik en så klar melding. Jeg synes, det er ubehageligt, at det går den vej, men jeg noterer mig naturligvis og tager til efterretning, at det er regeringens politik.

Lad mig også her i anden runde sige til fru Charlotte Antonsen, at det er altså ikke noget

problem for Dansk Folkeparti, at fru Charlotte Antonsen puster sig op. Vi ved godt, at vi snart får en ny regering i Danmark, og vi ved også godt, hvilke partier vi vil støtte, når der skal dannes regering. Vi har ikke noget problem med, at vi har forskellige indgangsvinkler til det EU-politiske arbejde. Vi håber, Venstre vil tage sig sammen, når Venstre står med regeringsmagten, og vil være med til at gøre afgørende EU-spørgsmål til et folkeafstemningstema, så det er befolkningen, der træffer afgørelse om, hvor langt Danmark skal gå i afgivelsen af suveræniteten, og ikke Folketinget. Hvis det er tilfældet, hvis Venstre vil respektere det, tror jeg, vi er nået langt med hensyn til, at man indenrigspolitisk kan have et godt og stabilt samarbejde, men at afgørende EU-spørgsmål skal lægges ud til befolkningens afgørelse.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Debatten sluttede hurtigere end antaget heroppefra, så jeg trækker afstemningen et kort øjeblik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 41 af Ove Fich (S), Charlotte Antonsen (V), Kent Kirk (KF), Elisabeth Arnold (RV) og Peter Duetoft (CD) (se foran) vedtoges med 91 stemmer (S, V, KF, RV og CD) mod 10 (FP, EL og DF); 11 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 42 af Keld Albrechtsen (EL) og Kristian Thulesen Dahl (DF).

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 43 af Steen Gade (SF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

37) Første behandling af lovforslag nr. L 125: Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Salg af elforsyningsvirksomhed m.v.).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 11/12 96).

Sammen med denne sag foretoges:

38) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om inddragelse og mellemkommunal udligning af ekstraordinære indtægter i kommuner og amter som følge af salg af forsyningsselskaber.

Af Anni Svanholt (SF) m.fl.

(Fremsat 14/11 96).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Hensigten med det beslutningsforslag, Socialistisk Folkeparti har fremsat, svarer nøje til det lovforslag, der er fremsat fra regeringens side, og som vi behandler sammen med beslutningsforslaget, og jeg er selvfølgelig glad for, at vores tankegang går i samme retning.

Jeg mener, vi med regeringens forslag har fundet en afbalanceret løsning af de spørgsmål, der rejses i forbindelse med kommuners og amtskommuners salg af aktier, andele og øvrige ejerinteresser i elforsyningsvirksomheder. Men jeg vil gerne betone, at det forslag, vi har lagt frem fra regeringens side, alene vedrører elforsyningsvirksomheder, fordi der knytter sig en helt speciel problemstilling til netop den del af de kommunale forsyningsselskaber. Det er alene elforsyningsselskaber, vi drøfter.

Lovforslaget, vi skal diskutere under dette punkt på dagsordenen, lægger op til, at kommuner og amtskommuner i forbindelse med salg af en elforsyningsvirksomhed eller aktier eller andele i en sådan virksomhed skal opgøre størrelsen af deres indskudskapital samt netto-provenuet ved salget. Statstilskuddet til den pågældende kommune eller amtskommune vil herefter blive reduceret med et beløb svarende til nettoprovenuet inklusive de renter, der måtte være opnået. Jeg skal bemærke, at det er regeringens hensigt, at de midler, der i denne for-